

Observatori per al Desenvolupament Sostenible de la Garrotxa

Avaluació dels Objectius de Desenvolupament
Sostenible de la Garrotxa

Amb el suport de l'àrea d'Assistència i Cooperació als Municipis de la Diputació de Girona

Informe dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de la Garrotxa

2025

Aquesta versió de l'Observatori es presenta com a un resum dels indicadors més rellevants de l'edició d'enguany de l'Observatori. Els indicadors s'han elaborat amb les dades més actualitzades possibles.

L'estructura del document segueix els eixos i els objectius dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de la Garrotxa.

Índex

PLANETA	10
REDUIR EL METABOLISME SOCIAL	12
1.1.1. Exercir i exigir vigilància sobre la producció i consum de productes.....	12
1.1.2. Promoure el consum responsable envers el territori i per a la sostenibilitat.....	13
1.1.3. Millorar l'eficiència en els serveis bàsics (energia, aigua i residus)	15
1.1.4. Reduir, valoritzar i circularitzar la gestió de residus.....	16
1.1.5. Minimitzar i compensar els impactes antròpics sobre els ecosistemes	20
GARANTIR LA BIODIVERSITAT I LA SOSTENIBILITAT	21
1.2.1. Establir l'equilibri ecosistèmic i protegir les dinàmiques naturals dels ecosistemes	21
1.2.2. Potenciar la biodiversitat i els serveis ecosistèmics	23
1.2.3. Dotar d'eines de gestió a tots els sistemes naturals de la comarca	25
1.2.4. Millorar el coneixement i la formació en biodiversitat, geodiversitat i sostenibilitat	26
1.2.5. Donar rellevància a tots els hàbitats, minoritaris, majoritaris, permanents o efímers i mantenir-hi una relació respectuosa i sostenible.....	26
DISPOSAR D'AIGUA NETA I SANEJAMENT PER AL SISTEMA SOCIOECOLÒGIC	28
1.3.1. Garantir la gestió eficient i sostenible de l'aigua com a servei ecosistèmic.....	29
1.3.2. Garantir un servei eficient en la gestió de l'abastament d'aigua	31
1.3.3. Millorar la qualitat i optimitzar la infraestructura de sanejament	33
1.3.4. Garantir l'accessibilitat al recurs de l'aigua	34
ASSEGURAR LA SOBIRANIA ALIMENTÀRIA	35
1.4.1. Replantejar el model agrari cap a una visió més sostenible i estable	35
1.4.2. Incrementar la superfície agrària útil.....	35
1.4.3. Crear valor afegit en els productes alimentaris	37
PERSONES	38
GARANTIR LA DIGNITAT I EL RESPECTE COMUNITARI	42
2.1.1. Garantir que tothom tingui una renda suficient.....	42
2.1.2. Defensar els drets de les persones en situació administrativa irregular	46
ACOMPANYAR LA DIVERSITAT, INTERSECCIONALITAT, COHESIÓ I SOLIDARITAT DE LA COMUNITAT ..	48
2.2.1. Reconèixer i respectar la diversitat culturals i de creences, i combatre el racisme en totes les seves formes	49
2.2.2. Reconèixer i respectar la diversitat sexual, afectiva i de gènere.....	49
2.2.3. Reconèixer i respectar la diversitat funcional i facilitar l'autonomia personal	50
2.2.4. Promoure la convivència i el veïnatge	52
2.2.5. Potenciar el voluntariat i l'associacionisme.....	52
2.2.6. Cogestionar l'equitat d'oportunitats per infants i joves, amb infants i joves.....	53

COCREAR UN MODEL D'ACCÉS, TINENÇA, DISSENY I CONSTRUCCIÓ DE L'HABITATGE QUE POTENCIÏ EL DESENVOLUPAMENT HUMÀ I COMUNITARI	54
2.3.1. Garantir el dret i accés a un habitatge digne.....	54
2.3.2. Adaptar els habitatges i l'espai públic a les necessitats de les persones i la comunitat.....	55
2.3.3. Limitar l'ocupació de sòl per a nous habitatges	55
ACONSEGUIR UN NIVELL DE SALUT PERSONAL I COMUNITÀRIA QUE AFAVOREIXI EL BENESTAR DE LES PERSONES	57
2.4.1. Garantir que totes les actuacions comarcals integrin la salut	57
2.4.2. Cocrear hàbits comunitaris per la salut integral.....	57
2.4.3. Enfortir la salut mental i el benestar emocional.....	59
2.4.4. Garantir l'equitat en l'accés als serveis de salut de qualitat.....	59
2.4.5. Gestionar l'entorn natural i els espais públics com a una expressió de la salut comunitària .	60
DESENVOLUPAR UN MODEL COMARCAL D'EDUCACIÓ INCLUSIVA	62
2.5.1. Disposar d'un pla estratègic comarcal d'Educació 360º que inclogui la inclusió, la qualitat educativa i l'educació al llarg de la vida.....	62
2.5.2. Crear un model educatiu obert, inclusiu i transformador	63
2.5.3. Crear itineraris formatius professionalitzadors	64
2.5.4. Desenvolupar competències i habilitats per una ciutadania de ple dret	64
COCREAR ESPAIS I PROCESSOS PER ALS DESENVOLUPAMENT D'UNA ESTRUCTURA COMARCAL COMPROMESA AMB LA TRANSFORMACIÓ ECOSOCIAL I LA FELICITAT COMUNITÀRIA	66
2.6.1. Garantir el dret a la cultura	66
2.6.2. Expressar la cultura des de totes les seves diversitats	66
2.6.3. Democratitzar la cultura i la seva governança.....	67
2.6.4. Articular l'ecosistema cultural i les seves infraestructures.....	67
2.6.5. Augmentar el valor de la cultura	67
PROSPERITAT	68
AVANÇAR CAP A LA SOBIRANIA EN ENERGIA NETA I ACCESSIBLE A LA COMARCA	70
3.1.1. Augmentar l'autonomia en la producció energètica neta	70
3.1.2. Optimitzar i millorar l'eficiència energètica	71
3.1.3. Monitorar i disminuir les emissions de CO ₂	71
3.1.4. Generar estratègies i eines per a la transició energètica	72
3.1.5. Garantir l'accés universal a l'energia	72
PROMOURE QUE LES PERSONES ES PUGUIN DESENVOLUPAR A TRAVÉS DE LA SEVA OCUPABILITAT .	73
3.2.1. Garantir l'accés a l'ocupació digne i de qualitat	73
3.2.2. Treballar per una vida laboral significativa.....	74
3.2.3. Cogestionar amb les persones involucrades les diverses situacions d'atur	74
3.2.4. Conciliar la vida familiar i laboral.....	76
3.2.5. Ampliar i diversificar l'oferta de la formació professionalitzadora.....	76
3.2.6. Obrir el model de governança en el treball	77

3.2.7. Modernitzar la producció cap a un model més sostenible i cogestionat	77
DESENVOLUPAR UN MODEL INDUSTRIAL I PRODUCTIU RESILIENT I DEMOCRÀTIC.....	78
3.3.1. Evolucionar la indústria comarcal perquè esdevingui líder en la transició ecosocial amb una mirada al canvi climàtic	78
3.3.2. Desenvolupar models industrials i productius oberts, distribuïts i d'èxit	79
3.3.3. Potenciar la regeneració del sector agrícola, ramader i forestal.....	80
POTENCIAR L'EMPREDORIA I LA INNOVACIÓ	81
3.4.1. Potenciar l'empredoria individual i col·lectiva	81
3.4.2. Potenciar la innovació en tots els camps de la producció i els serveis.....	82
INTEGRAR LES INFRAESTRUCTURES PERQUÈ CONTRIBUEIXIN A L'EVOLUCIÓ SOCIAL I ESTIGUIN EN EQUILIBRI AMB L'ENTORN NATURAL.....	84
3.5.1. Democratitzar la planificació i el disseny de les infraestructures.....	84
3.5.2. Garantir la resiliència de les infraestructures	84
3.5.3. Gestionar la distribució territorial d'infraestructures i serveis.....	84
POTENCIAR EL DESENVOLUPAMENT DE SERVEIS QUE APORTIN EQUILIBRI AL TERRITORI	86
3.6.1. Desenvolupar els plans de turisme sostenible (CETS)	86
3.6.2. Disminuir les externalitats directes i indirectes en la prestació dels serveis.....	88
3.6.3. Gestionar els riscos per augmentar la resiliència	88
INNOVAR EN EL MODEL DE MOBILITAT I GESTIONAR LA TRANSICIÓ DEL MODEL CAP A LA SOSTENIBILITAT.....	90
3.7.1. Gestionar el model de mobilitat actual per fer-lo més accessible i eficient.....	90
3.7.2. Experimentar en noves propostes de mobilitat per catalitzar la transició cap a la sostenibilitat	
91	
PAU I ALIANCES.....	92
AUGMENTAR LA PARTICIPACIÓ I LA TRANSPARÈNCIA EN LA PRESA DE DECISIONS.....	94
4.1.1. Assegurar la inclusivitat i la transparència de la informació rellevant per la governança.....	94
4.1.2. Articular una xarxa transsectorial, descentralitzada i distribuïda, per a la presa de decisions amb el PEP-G i el desenvolupament territorial	94
4.1.3. Incrementar la corresponsabilitat i la cogestió entre l'administració i els diferents sectors ..	94
AUGMENTAR LA PARTICIPACIÓ I LA TRANSPARÈNCIA EN LA PRESA DE DECISIONS.....	96
4.2.1. Defensar i consolidar els drets i deures de la ciutadania.....	96
4.2.2. Enfortir les polítiques de justícia social i de participació.....	96
4.2.3. Desenvolupar una estructura de justícia restaurativa liderada per actors locals.....	97
DIVERSIFICAR I POTENCIAR ELS CANALS I MITJANS DE COMUNICACIÓ	98
4.3.1. Assegurar la pluralitat i diversitat informativa	98
4.3.2. Garantir la veracitat informativa	98
4.3.3. Garantir la comunicació inclusiva	98
AUGMENTAR L'AGILITAT, ADAPTABILITAT I ENXARXAMENT DE LES INSTITUCIONS PÚBLIQUES.....	99
4.4.1. Adaptar i agilitzar l'administració pública per fer front al context del canvi global	99

4.4.2. Fer l'administració més transparent i oberta	99
4.4.3. Coordinar de manera transversal i col·laborativa les diferents administracions perquè treballin per objectius en lloc de fer-ho per departaments	99

SOM PLANETA

Aquest objectiu fa referència a la disminució del consum de materials (especialment els no renovables i els renovables per sota de la seva capacitat de regeneració), la disminució de l'energia i la reducció de la producció de residus de tota mena.

Per tant, està fortament relacionat amb la disminució del consum i la reducció de la petjada ecològica, així com el manteniment d'uns nivells de confort acceptables.

1.1.1. Exercir i exigir vigilància sobre la producció i consum de productes

Actualment, no hi ha la capacitat d'assegurar el control del consum i la producció de residus lligats al metabolisme social, excepte els controls de CO₂ i aigua. Per això, les accions d'aquest repte proposen el control de les emissions de CO₂ i els consums d'aigua de la indústria, de la població i l'agricultura.

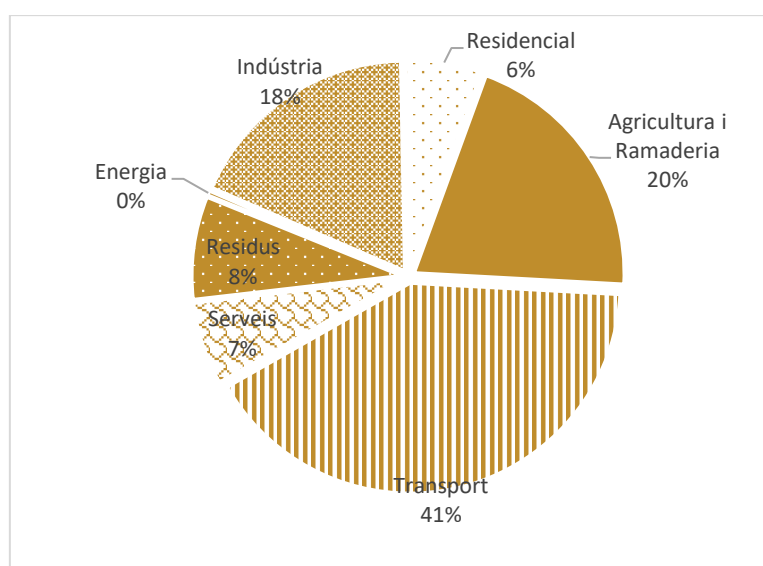

Figura 1: Emissions de GEH de la província de Girona per àmbits sectorials per l'any 2023. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'inventari d'emissions de GEH de la província de Girona.

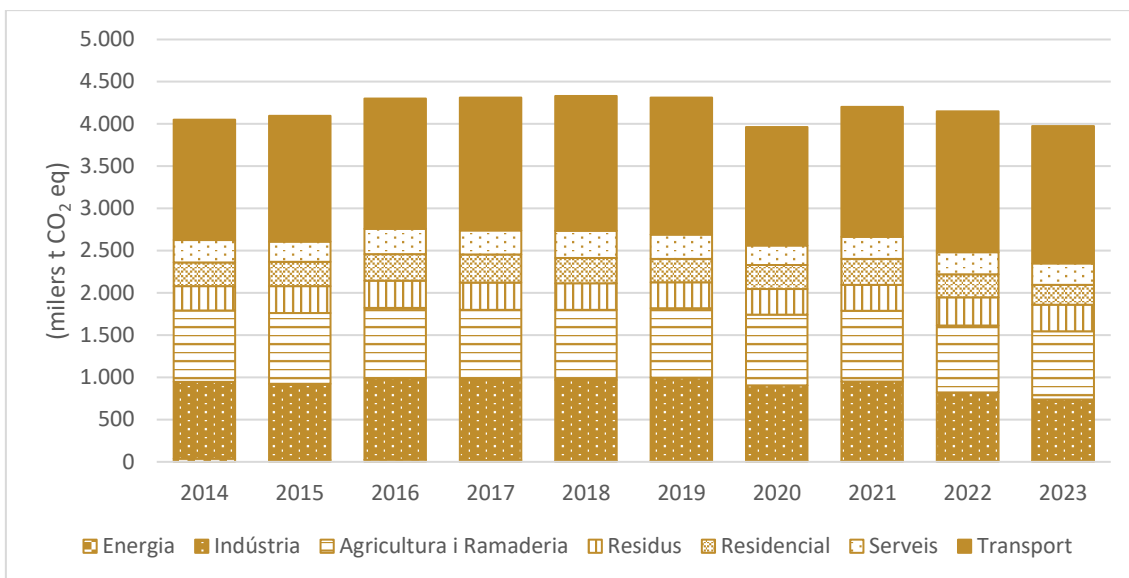

Figura 2: Emissions brutes de GEH a la província de Girona per àmbit. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'inventari d'emissions de GEH de la província de Girona.

1.1.2. Promoure el consum responsable envers el territori i per a la sostenibilitat

La reducció del metabolisme socials porta en si una nova dinàmica de consum, que ha de deixar enrere els consums massius i de llocs llunyans, guiats únicament pel preu i amb poca consideració envers la qualitat i garantia dels productes, per avançar cap a un consum lligat al territori, de defensa del producte local, la promoció de l'artesania, la qualitat i la proximitat. La resolució del repte es planteja inicialment amb el control del nombre de productors locals als sectors agrícola i ramader.

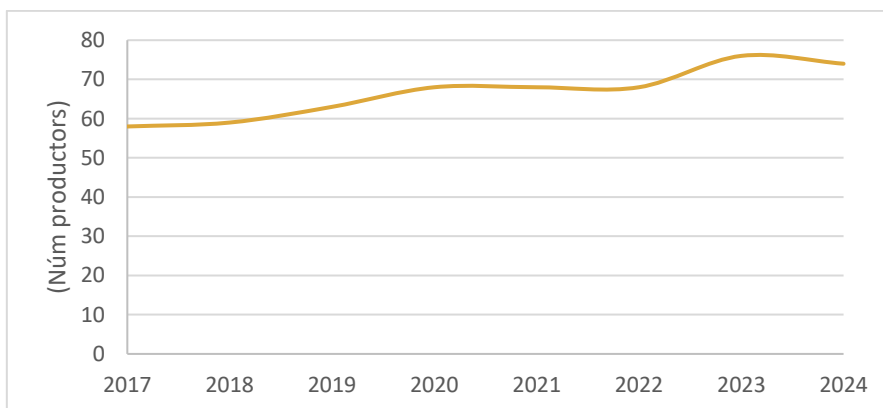

Figura 3: Evolució del nombre de productors de producció ecològica a la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CCPAE (Estadístiques del sector ecològic català).

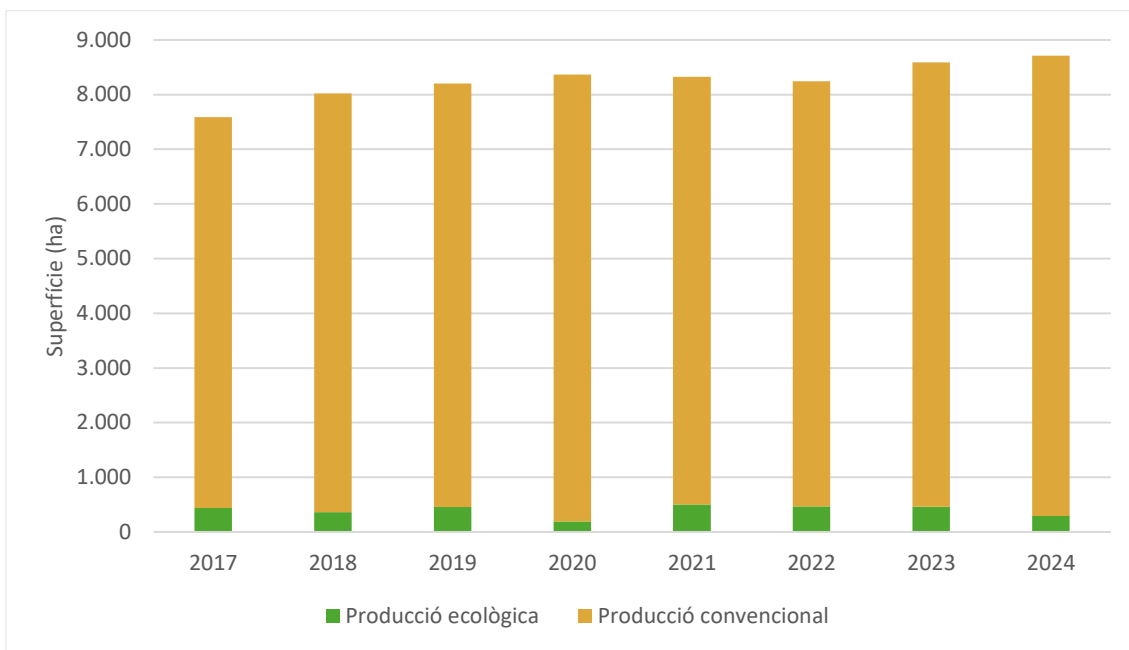

Figura 4: Comparativa entre la producció ecològica i la producció convencional. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CCPAE (Estadístiques del sector ecològic català) i dades del DARPA (Superfícies, rendiments i produccions comarcals dels conreus agrícoles).

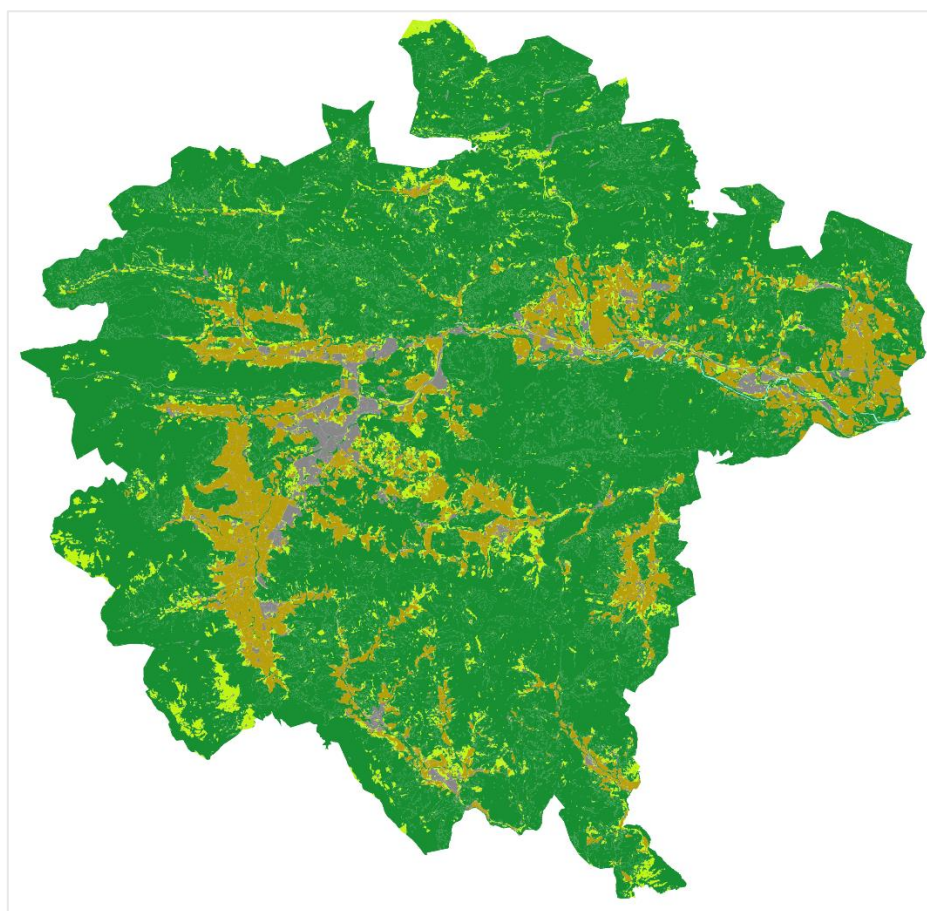

Figura 5: Mapa de cobertes i usos del sòl abreujat en conreus, matollars, boscos, aigües continentals i infraestructures de l'any 2022. Font: elaboració pròpia a partir de les bases cartogràfiques d'usos del sòl.

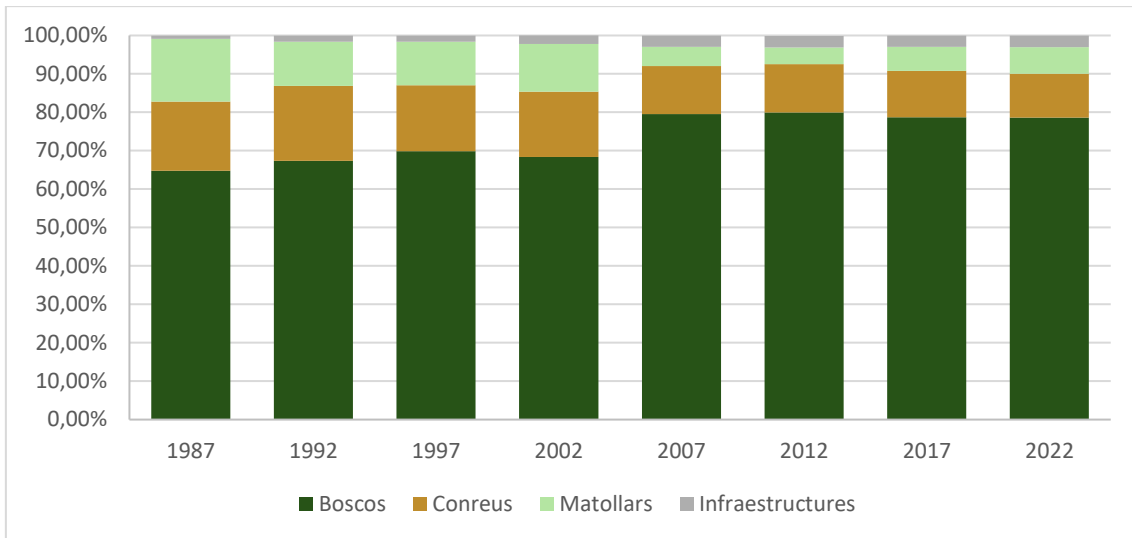

Figura 6: Evolució del percentatge de cobertura del sòl de les categories de boscos, conreus, matollars i infraestructures entre el anys 1987 i 2022. Font: elaboració pròpia a partir de dades del DARPA (Bases cartogràfiques d'usos del sòl).

1.1.3. Millorar l'eficiència en els serveis bàsics (energia, aigua i residus)

En el marc de l'emergència climàtica i el canvi sistèmic, no podem permetre que els serveis bàsics des del punt de vista de l'eficiència del servei, així com dels costos que se'n deriven es proposen, alhora, accions claus lligades als aspectes de la gestió de l'aigua i la gestió de l'energia.

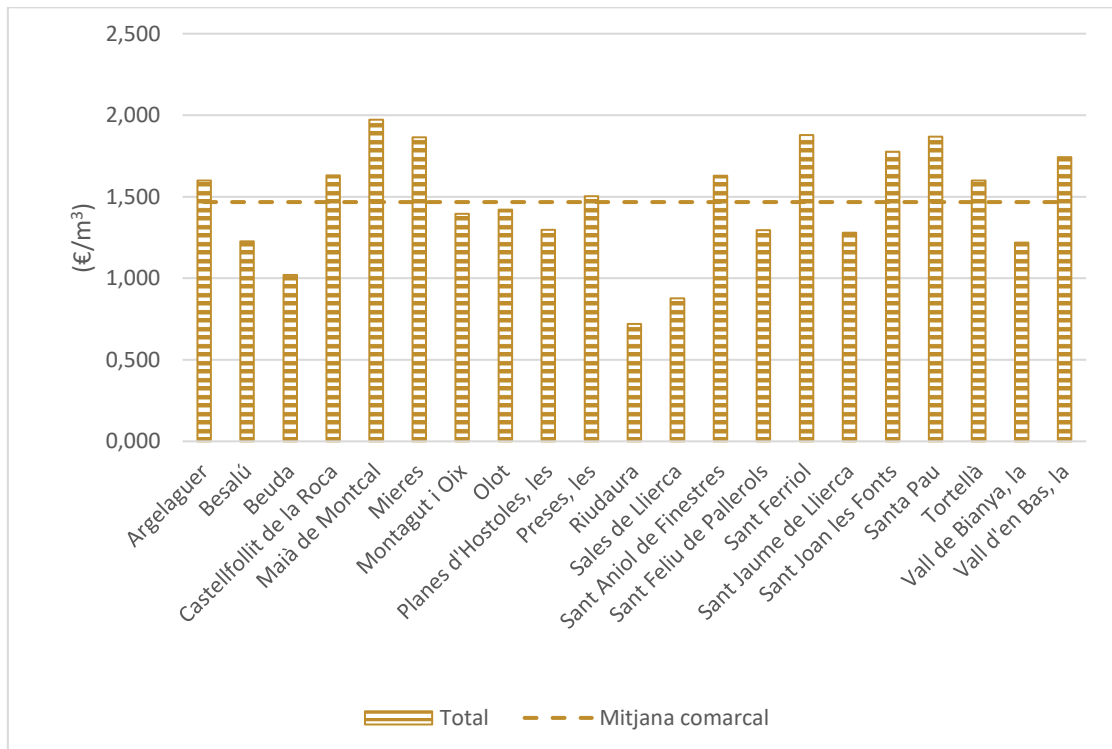

Figura 7: Preu de l'aigua als diferents municipis de la Garrotxa (subministrament i cànon de l'aigua) pel 2024. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ACA (Observatori del preu de l'aigua).

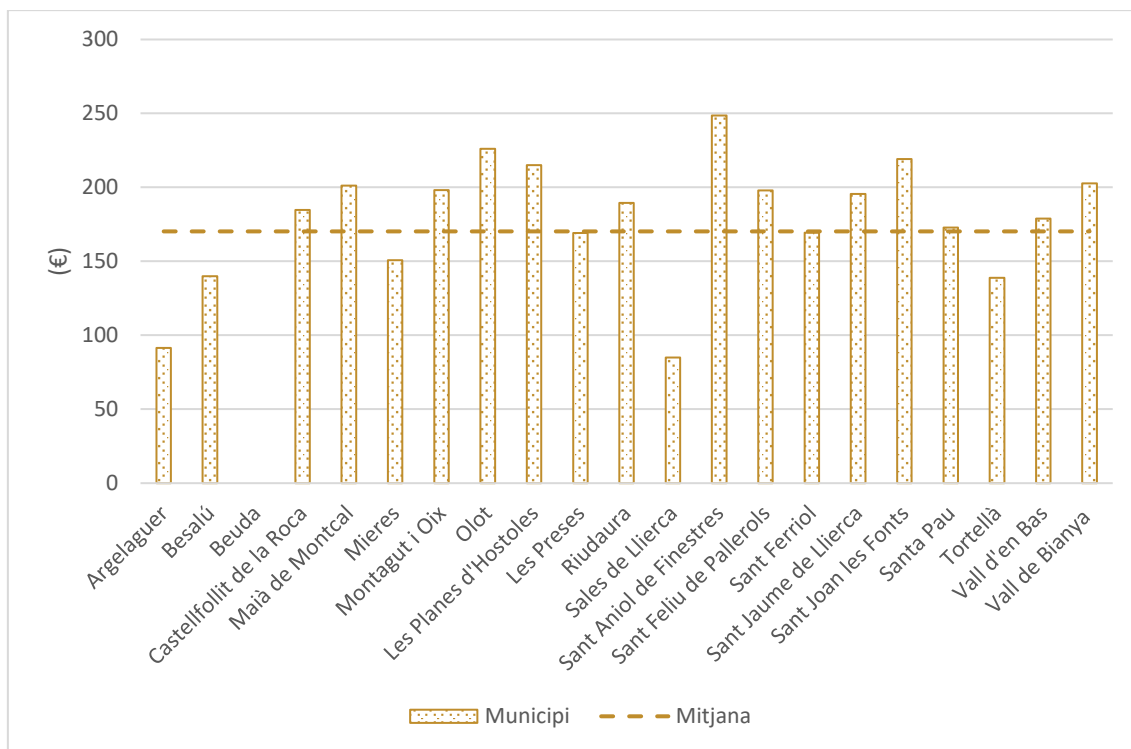

Figura 8: Preu de la gestió dels residus als diferents municipis de la Garrotxa pel 2024. Font: elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals dels municipis.

1.1.4. Reduir, valoritzar i circularitzar la gestió de residus

Els residus són l'expressió final del metabolisme socials i cal encarar-ne la reducció aplicant els criteris de prelación, tal com es determina a les directives comunitàries: reduir la producció, valoritzar tot el que sigui valoritzable i assegurar la màxima circularitat en la gestió integral dels residus. Així doncs, el seguiment del repte es planteja com a integral entre la reducció, la valorització i la disminució de l'entrada de residus a l'abocador.

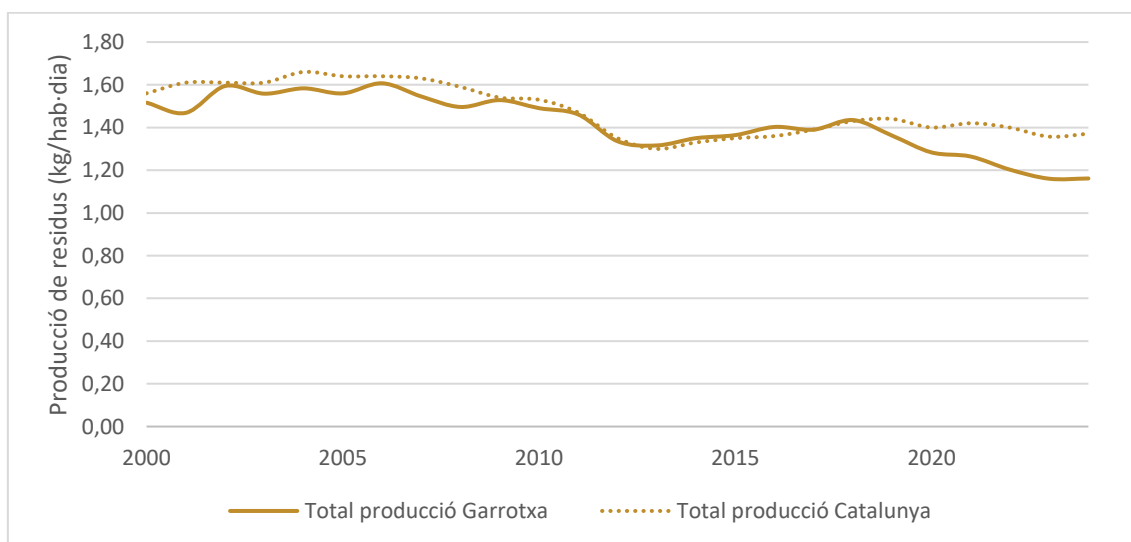

Figura 9: Evolució de la producció de residus expressada en quilograms per habitant i dia, comparativa entre la Garrotxa i Catalunya. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ARC (Estadístiques de residus municipals).

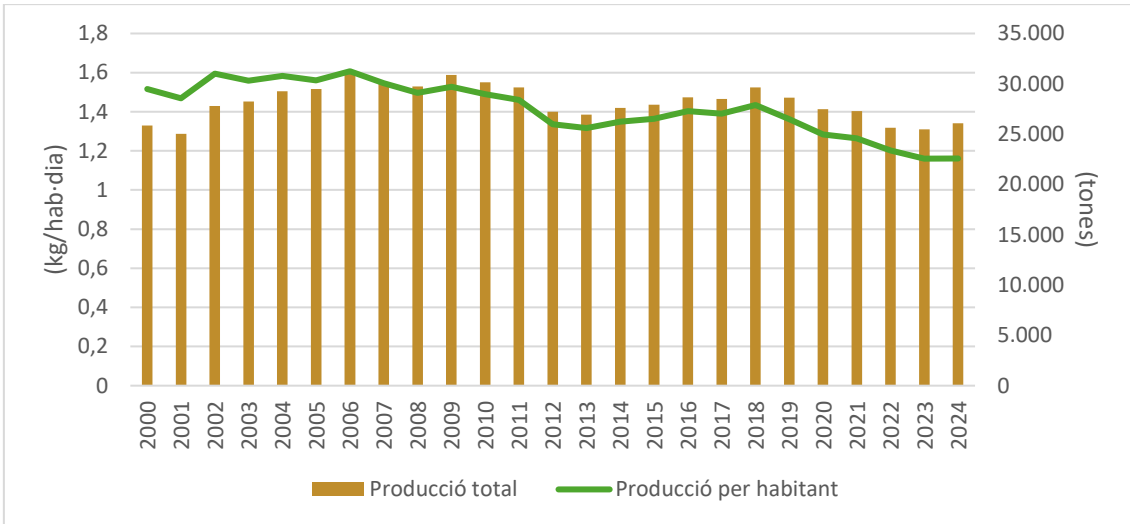

Figura 10: Comparativa entre la producció de residus per habitant i dia i la producció total de residus. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ARC (Estadístiques de residus municipals).

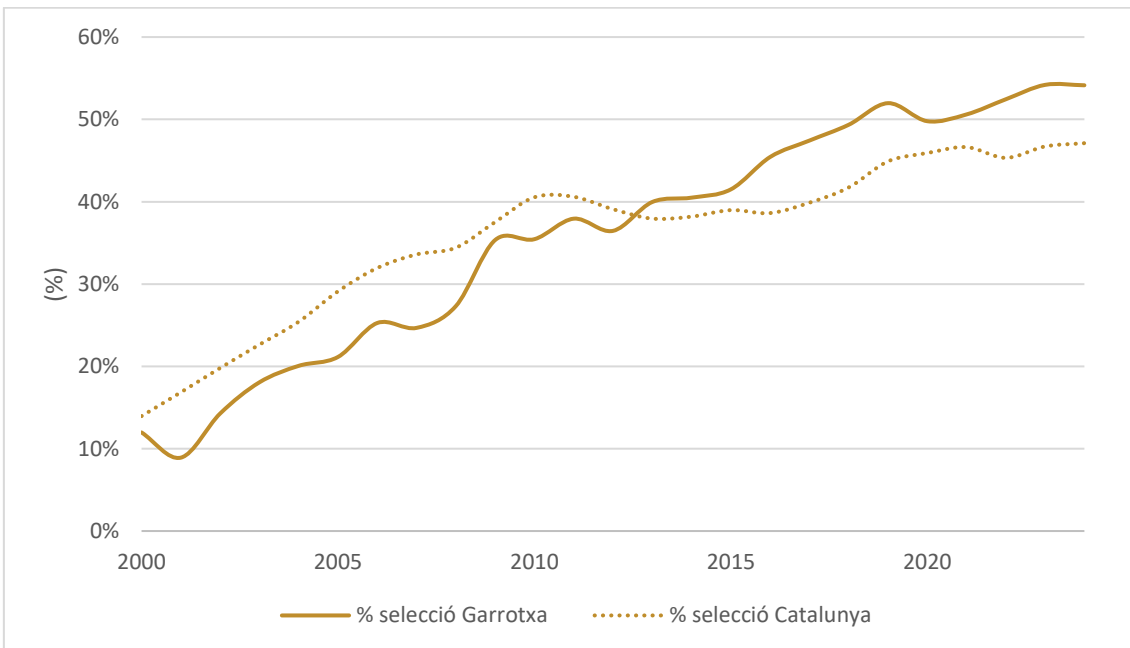

Figura 11: Evolució del grau de selecció, expressada en % a la Garrotxa i a Catalunya. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ARC (Estadístiques de residus municipals).

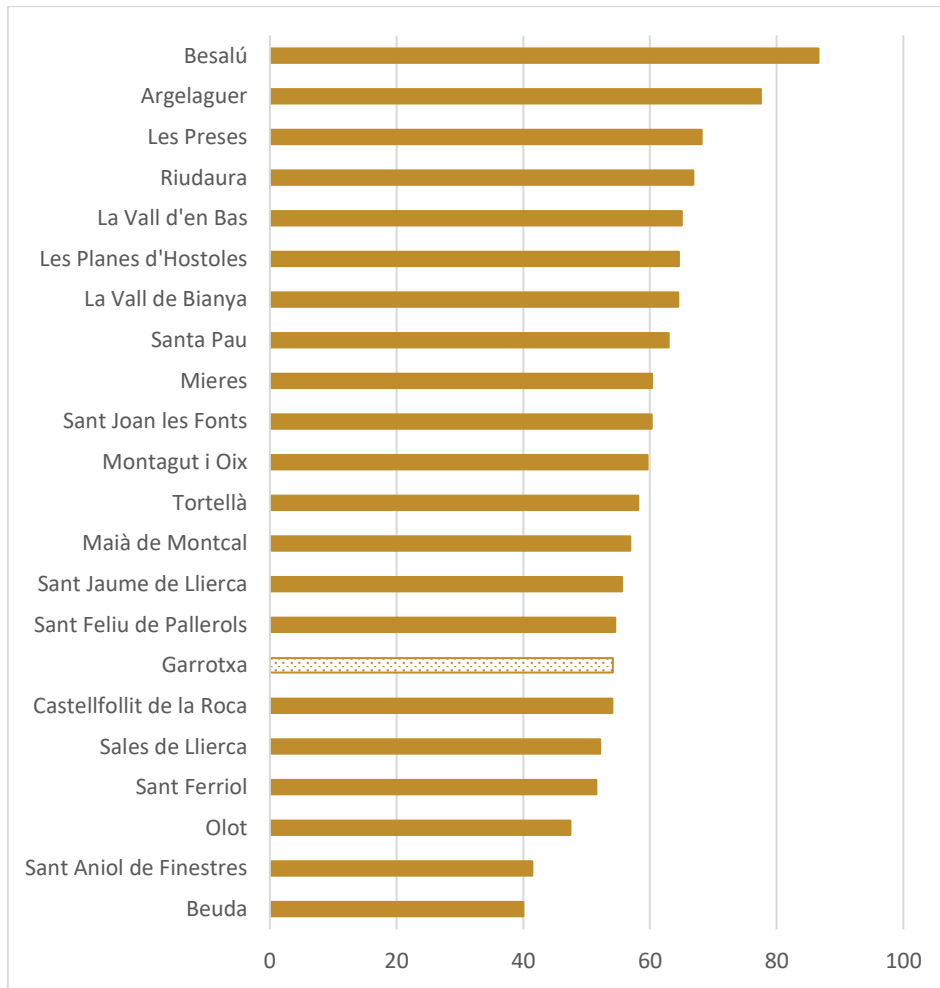

Figura 12: percentatge de selecció per als diferents municipis de la Garrotxa per l'any 2024. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ARC (Estadístiques de producció de residus).

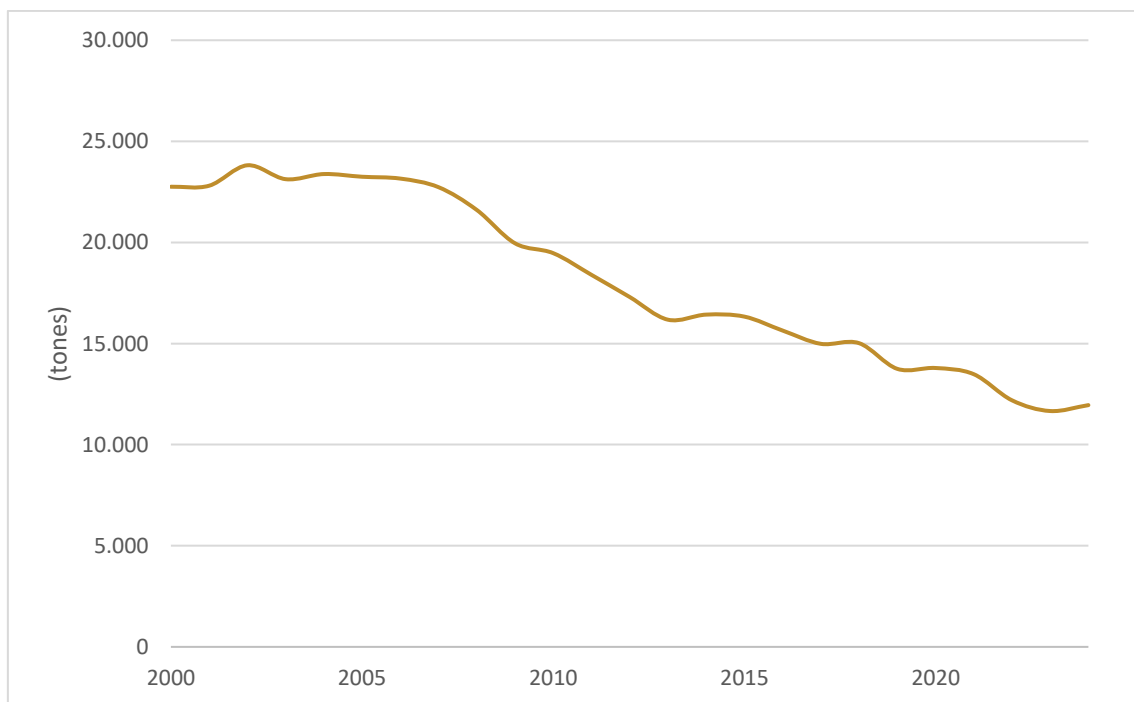

Figura 13: Evolució dels residus dipositats al Dipòsit Controlat de Residus. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ARC (Estadístiques de producció de residus).

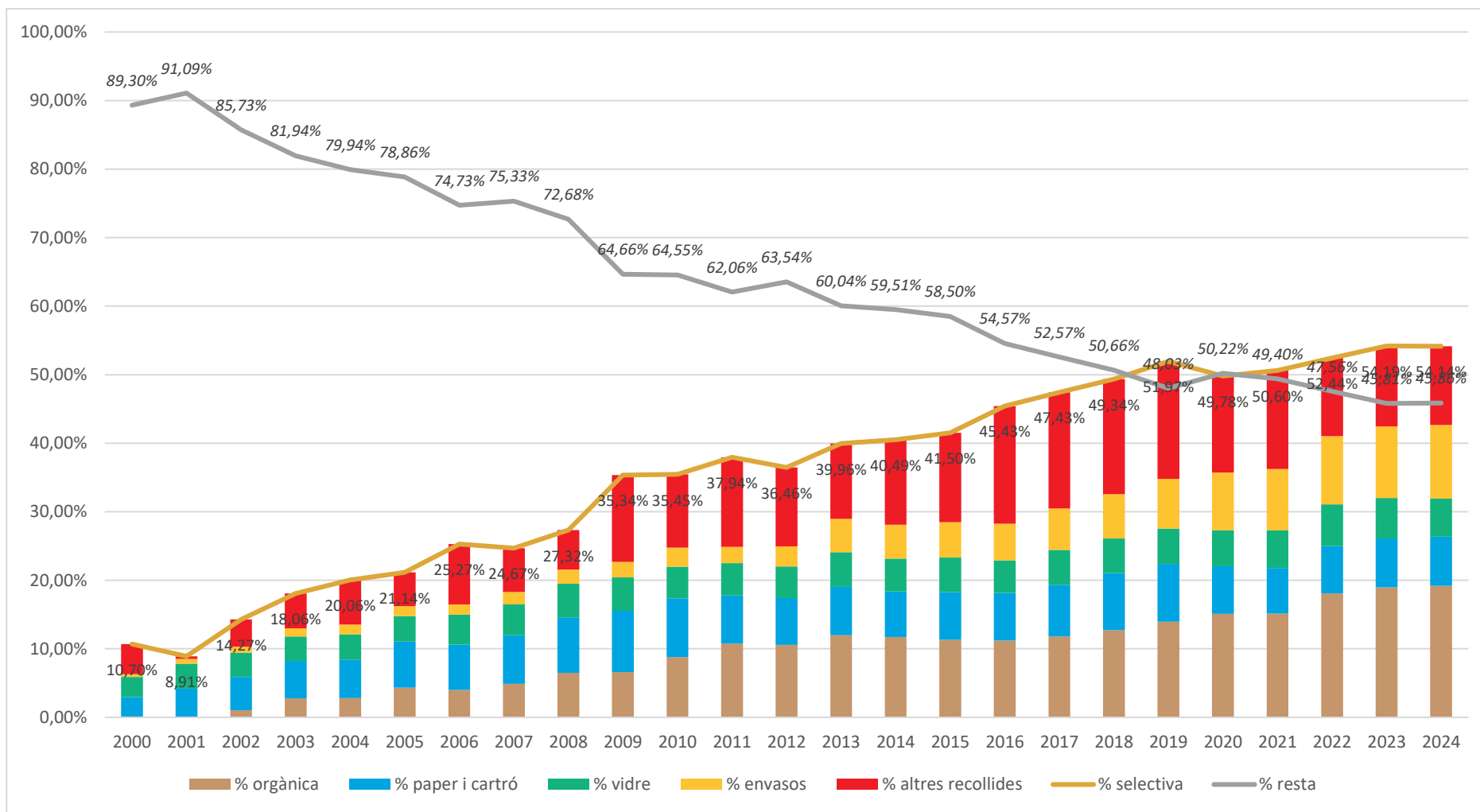

Figura 14: Evolució del percentatge de selecció de les diferents fraccions així com de la resta. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ARC (Estadístiques de residus municipals).

1.1.5. Minimitzar i compensar els impactes antròpics sobre els ecosistemes

Els efectes de l'activitat humana sobre els ecosistemes es deixen sentir i són visibles amb la destrucció dels hàbitats i la pèrdua de biodiversitat. És important per assegurar la sostenibilitat, disminuir i reduir aquests impactes al mínim possible.

GARANTIR LA BIODIVERSITAT I LA SOSTENIBILITAT

La defensa dels ecosistemes i hàbitats de la comarca s'expressa a través del manteniment i la defensa de la biodiversitat.

La biodiversitat és la propietat dels ecosistemes que permet mantenir alts nivells de resiliència i adaptació davant de canvis ambientals, que no entrin en processos caòtics.

els serveis ecosistèmics fan referència als beneficis, directes o indirectes, dels ecosistemes pel benestar de les persones. Els serveis ecosistèmics es poden classificar en quatre grans grups:

1. Serveis d'aprovisionament: són els serveis ecosistèmics que descriuen la producció material o de recursos naturals dels ecosistemes, incloent-hi aliments, matèries primeres, aigua dolça i recursos medicinals.
2. Serveis de regulació: són els serveis en els quals els ecosistemes actuen com a reguladors, inclosa la regulació climàtica i la qualitat de l'aire, captura i emmagatzematge de carboni, moderació dels riscos naturals, tractament d'aigües residuals, control de l'erosió, pol·linització i control biològic.
3. Serveis culturals: són els beneficis no materials que els humans obtenim d'estar en contacte amb els ecosistemes. En aquest s'hi agrupen: usos recreatius i salut física i mental, turisme, apreciació estètica i inspiració per cultura, art i disseny i experiència espiritual i sentit de pertinença.
4. Serveis d'hàbitat o suport: són els serveis que apunten o formen la base de tots els altres. Els diferents ecosistemes proporcionen l'espai on viuen plantes i animals, i mantenen la seva diversitat. S'hi detallen els hàbitats per espècies i el manteniment de la diversitat genètica.

1.2.1. Establir l'equilibri ecosistèmic i protegir les dinàmiques naturals dels ecosistemes

L'equilibri dels sistemes naturals s'ha d'entendre com a dinàmic i en permanent evolució i adaptació als canvis de l'ambient. Els propòsits que recull el repte proposen tenir control respecte a l'evolució dels sistemes naturals en el seu conjunt, atès que en aquest moment no tenim prou informació ni certesa sobre els indicadors necessaris. Per això es planteja el desplegament de la xarxa d'indicadors ambientals. Els controls se centren inicialment en els aspectes ambientals de la CETS (pressió sobre els espais naturals i singulars per sobreexplotació), els canvis d'usos del sòl, les connectivitats, la garantia de sostenibilitat dels recursos d'aprofitament explotats i la zonificació en la gestió.

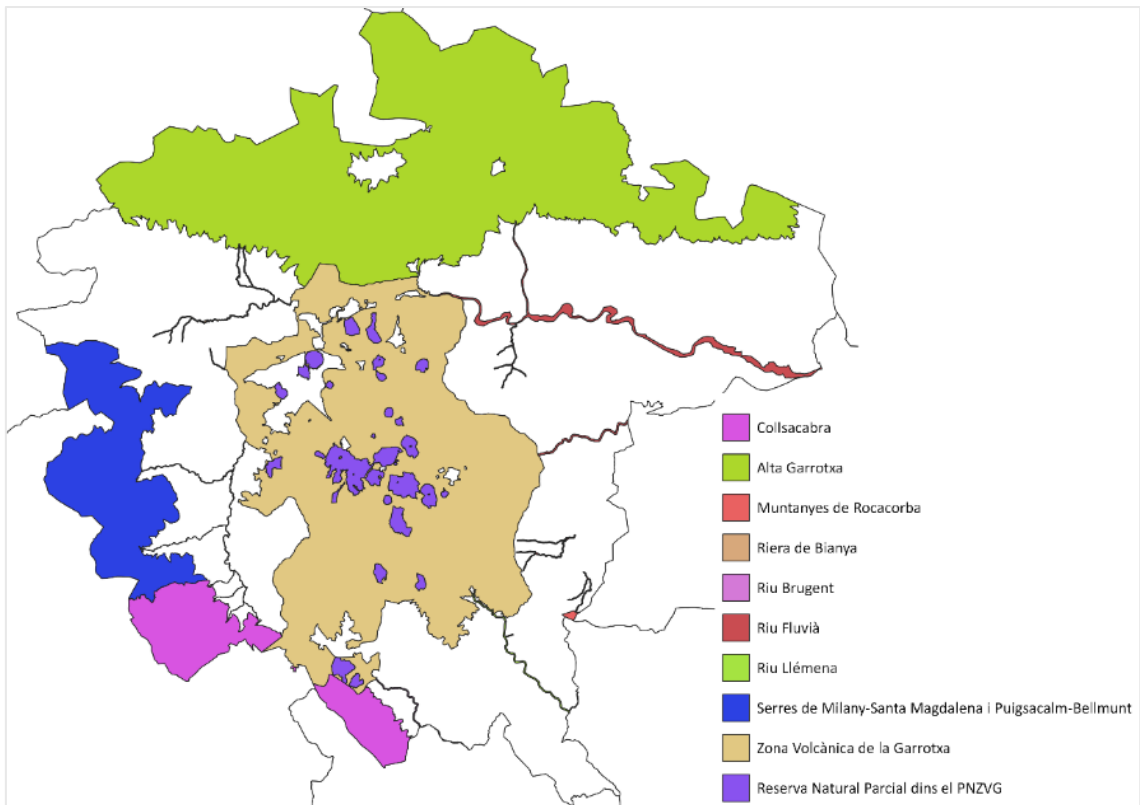

Figura 15: Mapa dels espais naturals amb algun tipus d'instrument de protecció de la comarca. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Territori.

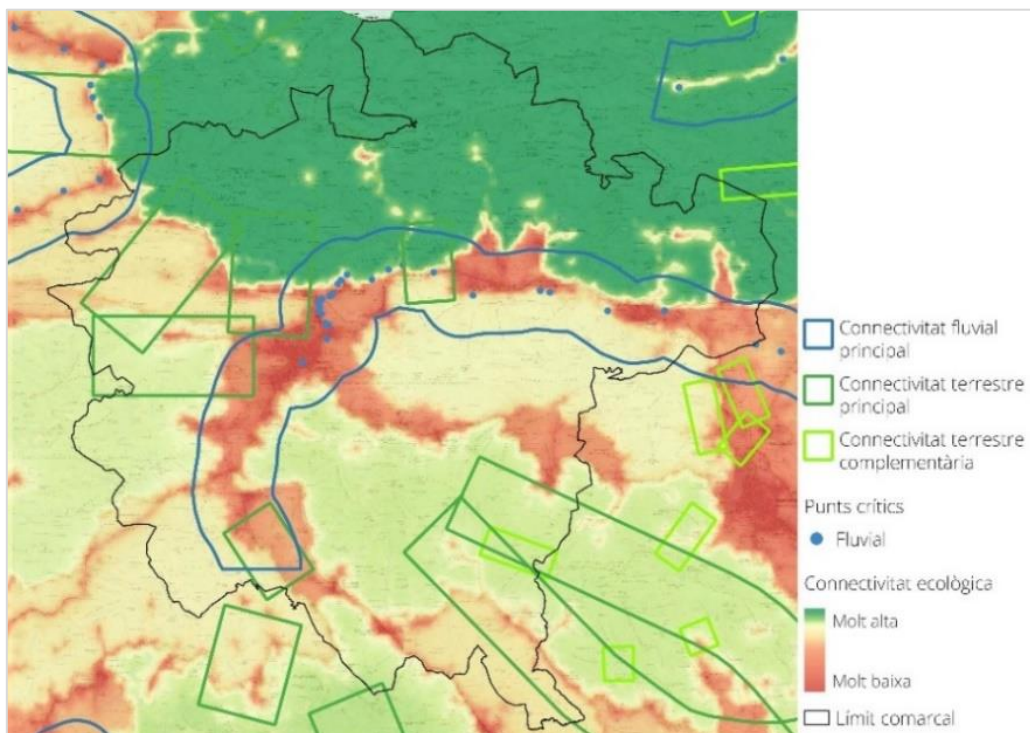

Figura 16: Connectivitat ecològica de la comarca així com els punts crítics principals per aquesta connectivitat. Font: elaboració pròpia a partir de la cartografia de la connectivitat ecològica de Catalunya.

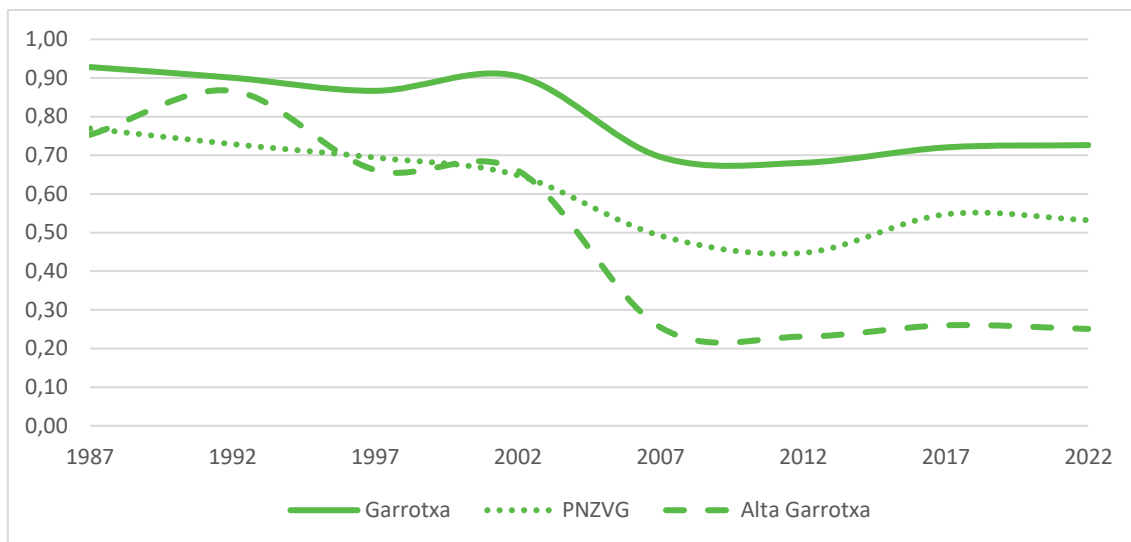

Figura 17: Evolució de l'Índex de Shannon calculat a partir del mapa d'usos del sòl, expressats en grans grups: boscos, conreus, zones obertes i infraestructures. Font: elaboració pròpia a partir de les bases cartogràfiques d'usos del sòl.

1.2.2. Potenciar la biodiversitat i els serveis ecosistèmics

Els ecosistemes s'han d'entendre com a estructures dinàmiques conformades pel medi físic que ocupen i el conjunt d'animals, plantes i altres organismes. Per tant, en realitat són medis de relació on tot està profundament integrat i interconnectat. Als ecosistemes s'hi estableixen relacions entre els seus membres que s'expliquen amb el que es coneix com xarxes tròfiques. En aquest entorn es pot entendre la disminució de la biodiversitat en dificulta la resiliència, ja que augmenta la fragilitat global del sistema. Aquesta és la veritable importància del manteniment de la biodiversitat.

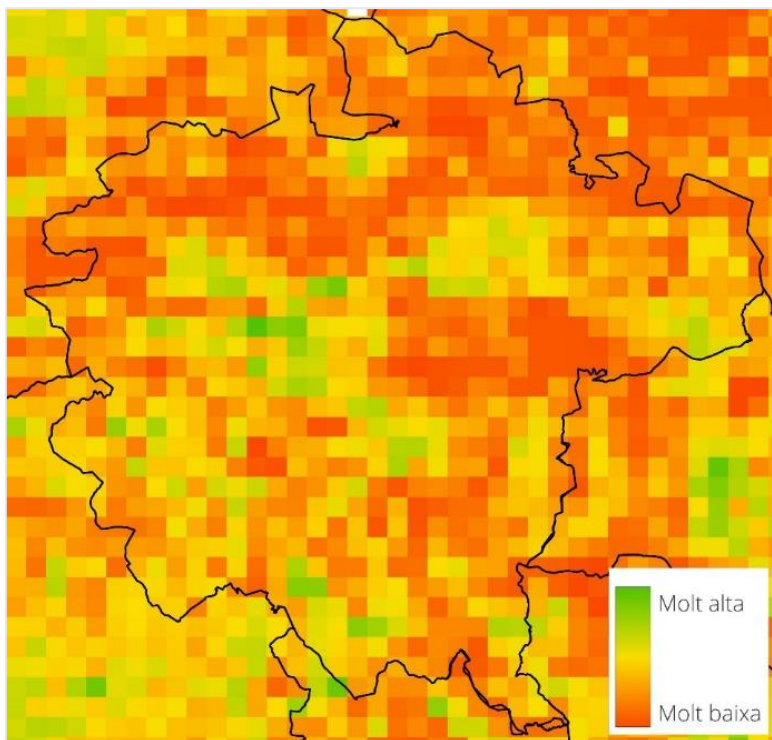

Figura 18: Mapa de biodiversitat funcional, quadrícula d'un quilòmetre. Font: elaboració pròpia a partir de la cartografia de la connectivitat ecològica de Catalunya.

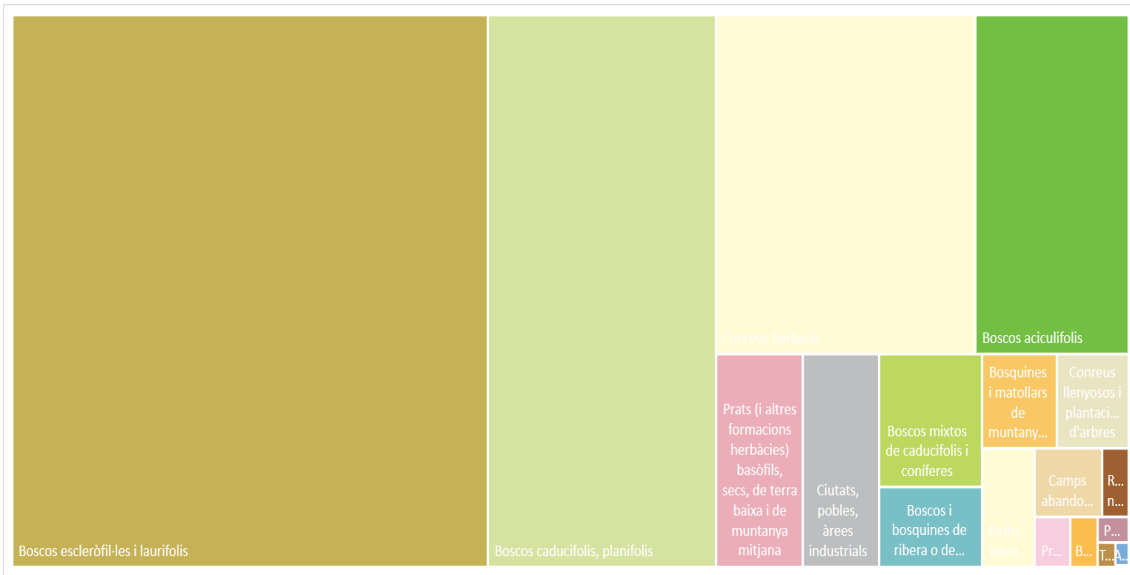

Figura 19: Representació simplificada dels hàbitats presents a la comarca i la seva presència percentual de cadascun d'ells. Font: elaboració pròpia a partir de bases cartogràfiques dels hàbitats de Catalunya.

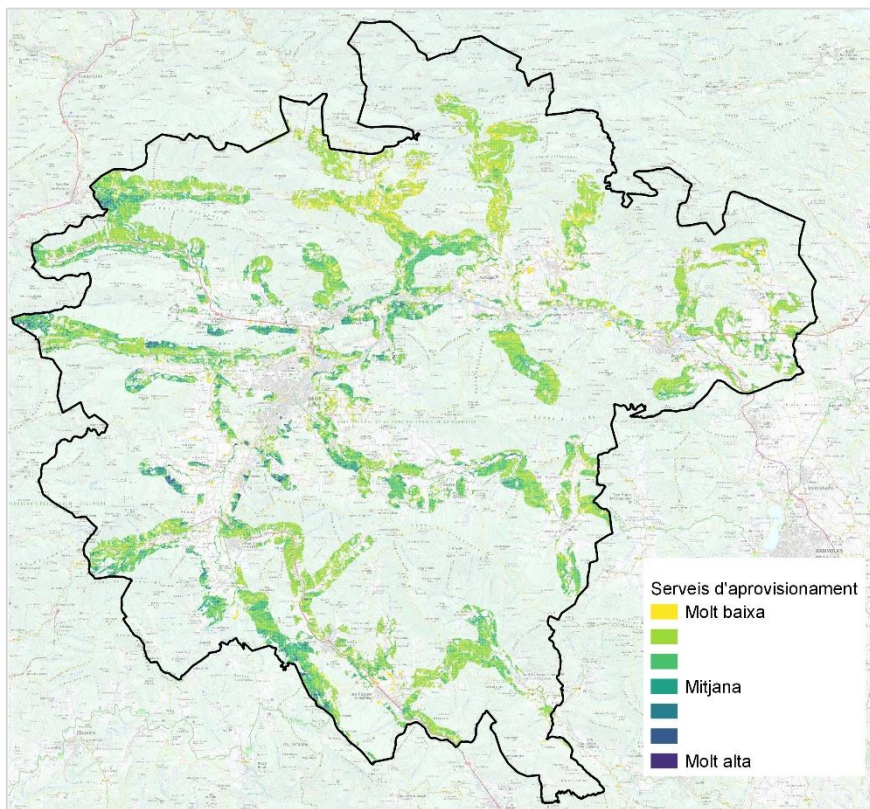

Figura 20: Cartografia dels serveis ecosistèmics d'aprovisionament de biomassa. Font: elaboració pròpia a partir de les dades de cartografia dels serveis ecosistèmics.

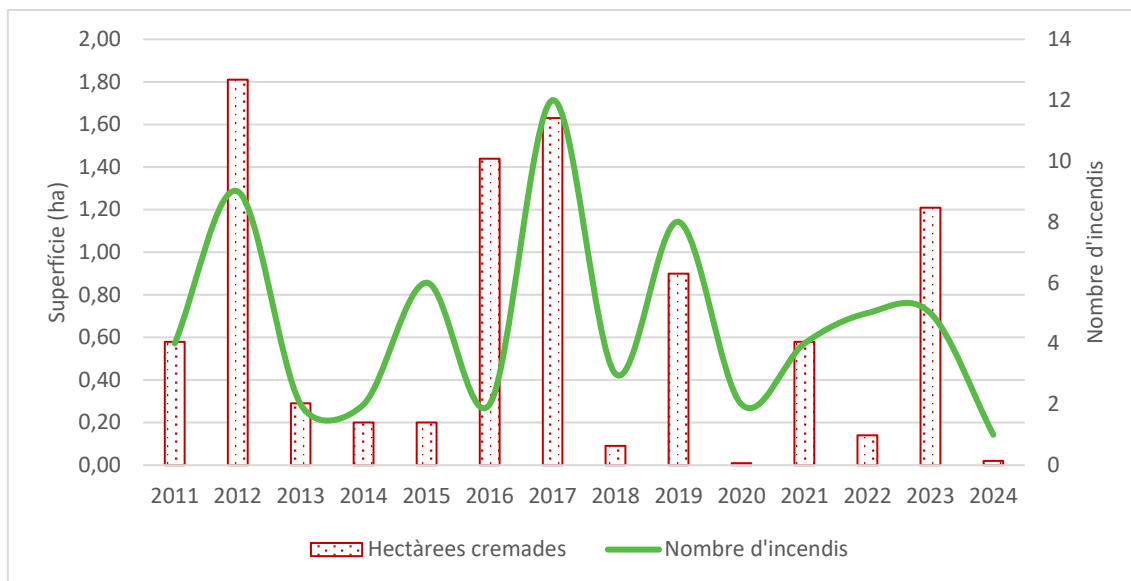

Figura 21: Evolució de les hectàrees cremades a la comarca i del nombre d'incendis forestals succeïts des del 2011 al 2024. Font: elaboració pròpia a partir d'estadístiques d'incendis forestals.

1.2.3. Dotar d'eines de gestió a tots els sistemes naturals de la comarca

Els espais naturals requereixen una gestió específica per poder garantir els nivells de conservació determinats per norma. En aquest sentit, es considera necessari disposar d'equips de gestió en tots, sigui quina sigui la categoria formal i el nivell de protecció que tinguin. Al mateix temps, no es pot entendre que els espais protegits no es dotin dels corresponents plans de protecció que han de deixar clars els aspectes i causes de al declaració de protecció.

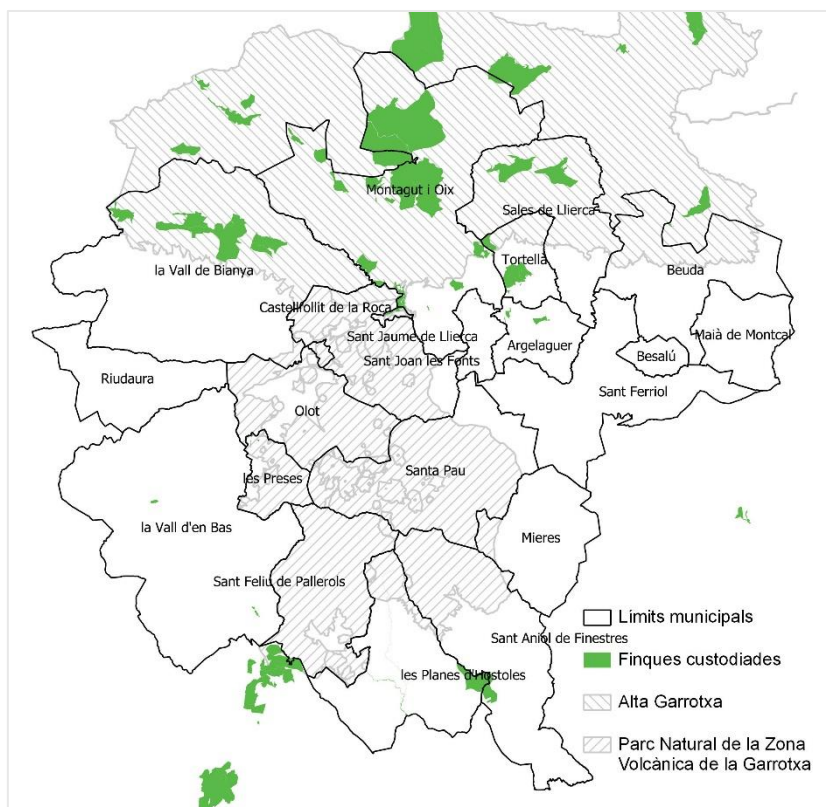

Figura 22: Ubicació de les finques en custòdia de la comarca. Font: elaboració pròpia a partir de dades de la XCN (Inventari de custòdia).

1.2.4. Millorar el coneixement i la formació en biodiversitat, geodiversitat i sostenibilitat

No es pot protegir ni valorar allò que es desconeix, i per això es vol augmentar el coneixement respecte a la biodiversitat, geodiversitat i sostenibilitat per facilitar el coneixement de la població general respecte als sistemes naturals com a manera d'assegurar-ne la conservació i protecció. El propòsit significatiu d'aquest repte és desplegar una xarxa de ciència ciutadana que fomenti i millori el coneixement, valorització i visibilització dels serveis ecosistèmics, en la relació natura-salut. Ens cal disposar d'una diagnosi comprensible de l'estat de la natura de la comarca que es mantingui actualitzada, i millorar les eines i accions de formació: escolars, educació ambiental i sectors concrets amb capacitat de transferència de coneixement.

1.2.5. Donar rellevància a tots els hàbitats, minoritaris, majoritaris, permanents o efímers i mantenir-hi una relació respectuosa i sostenible

El repte pretén mantenir i assegurar la continuïtat de tots els hàbitats presents a la nostra comarca, entenent que aquests són la font principals de manteniment de la biodiversitat i, per tant, la garantia de la resiliència territorial a llarg termini. Podem agrupar les accions en dos blocs significatius: 1) els destinataris a la gestió de l'agrodiversitat en el seu conjunt i 2) els destinataris a la gestió sostenible i segura dels boscos i hàbitats forestals. Tot plegat en un marc ampli de garantia en la gestió sostenible de tots els hàbitats majoritaris/minoritaris, permanents o efímers.

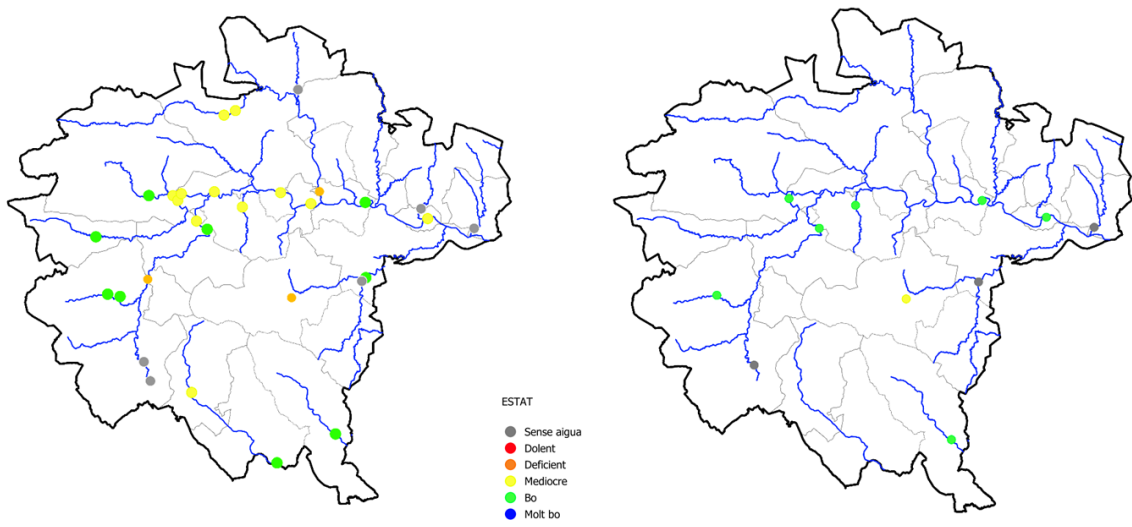

Figura 23: Estat ecològic dels rius i rieres per l'any 2024 , expressat en l'índex de diatomees (esquerra) i en l'índex IBMWP (dreta).
 Font: Consorci SIGMA.

DISPOSAR D'AIGUA NETA I SANEJAMENT PER AL SISTEMA SOCIOECOLÒGIC

L'aigua es considerada com un bé imprescindible, un recurs finit i que cal protegir. No només és un recurs valuós per la nostra civilització, sinó que també per als ecosistemes i la vida en general. D'aquí la necessitat de garantir-ne la qualitat i la circularitat, alhora que la racionalitat, equilibri i contenció en els usos.

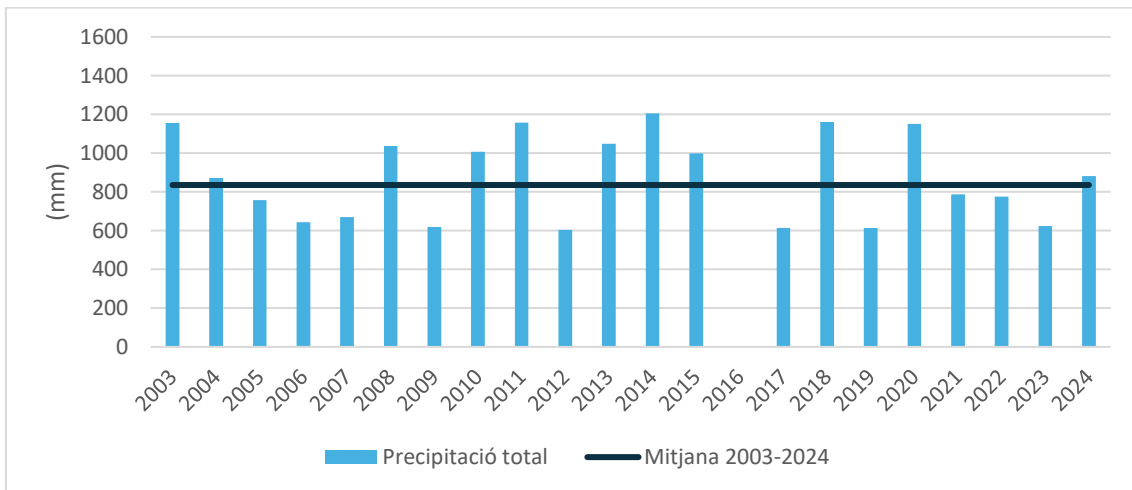

Figura 24: Evolució de la precipitació a l'estació meteorològica d'Olot. Font: elaboració pròpia a partir de dades del SMC (Anuari de dades d'estacions meteorològiques).

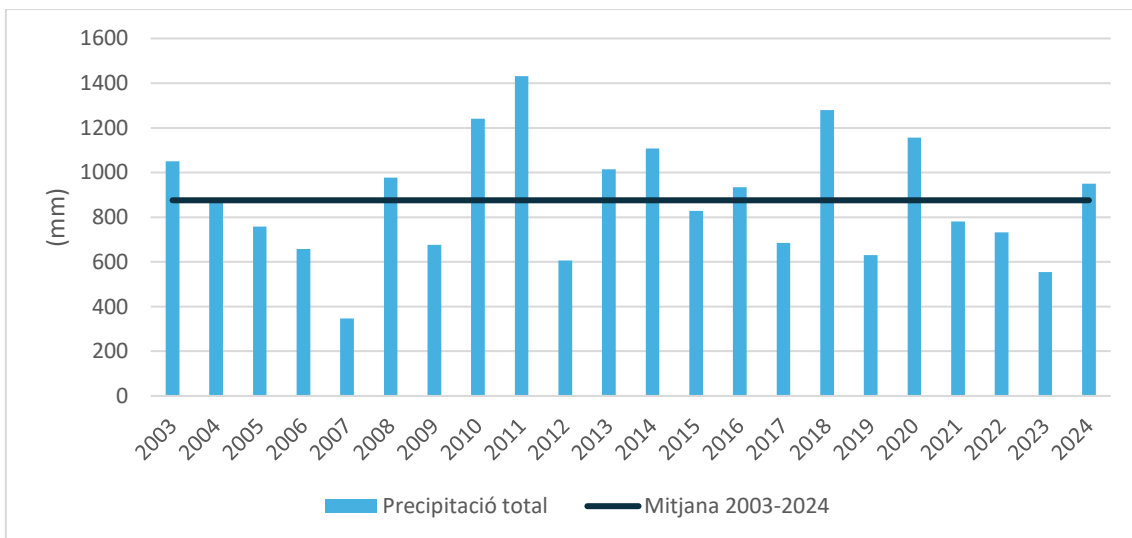

Figura 25: Evolució de la precipitació a l'estació meteorològica de La Vall d'en Bas. Font: elaboració pròpia a partir de dades del SMC (Anuari de dades d'estacions meteorològiques).

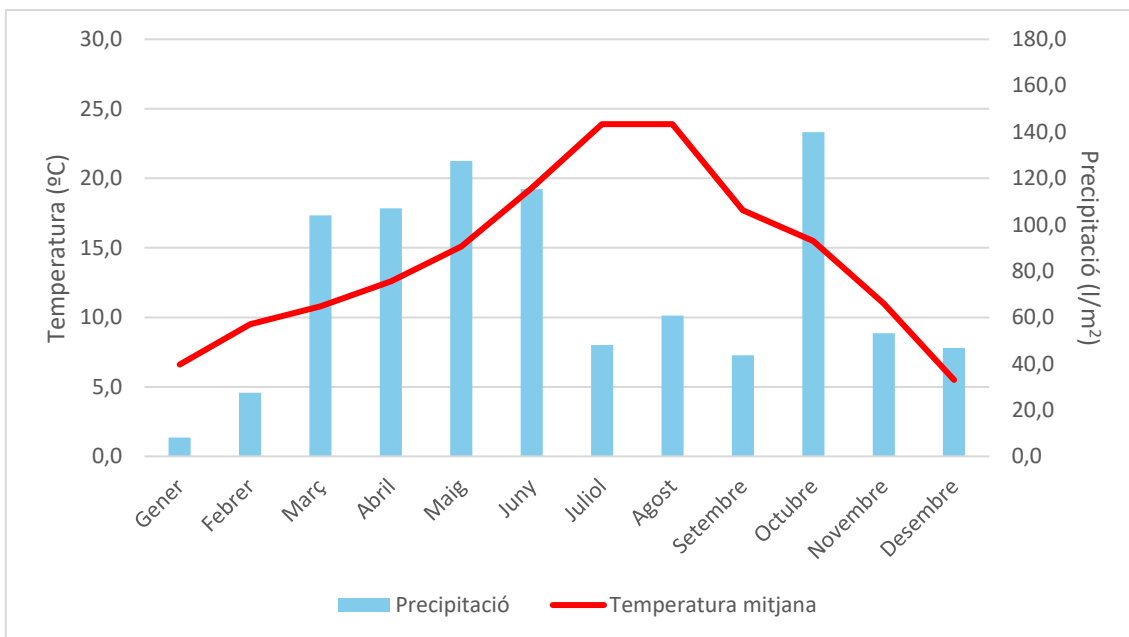

Figura 26: Climograma d'Olot per l'any 2024. Font: elaboració pròpia a partir de dades del SMC (Anuari de dades d'estacions meteorològiques).

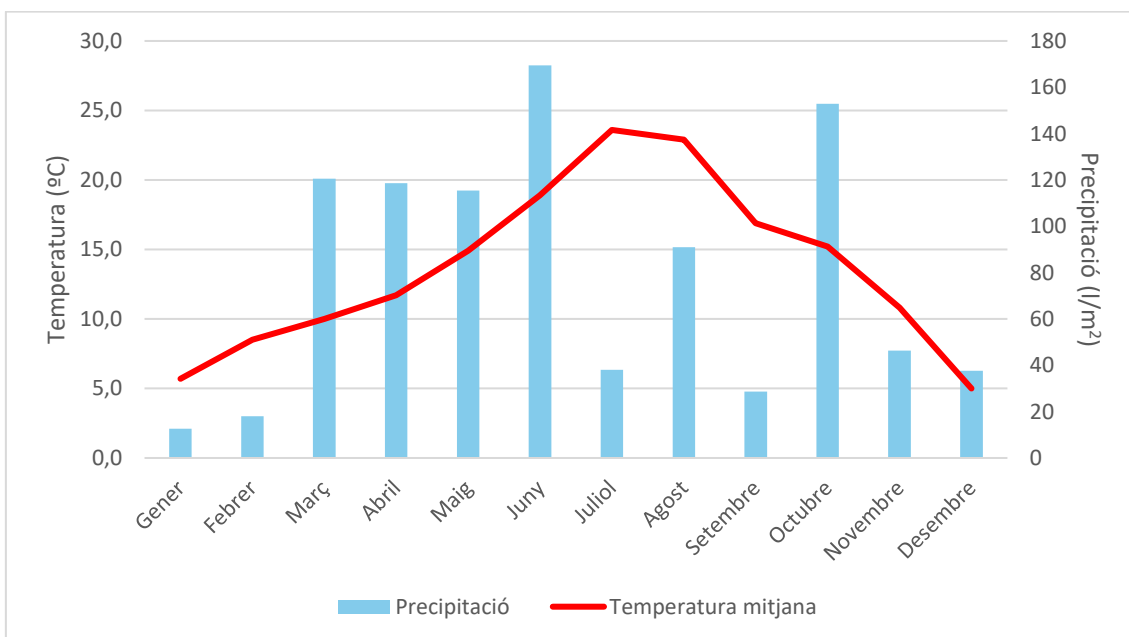

Figura 27: Climograma de la Vall d'en Bas per l'any 2024. Font: elaboració pròpia a partir de dades del SMC (Anuari de dades d'estacions meteorològiques).

1.3.1. Garantir la gestió eficient i sostenible de l'aigua com a servei ecosistèmic

L'aigua és un recurs sotmès a la incertesa ambiental que cal protegir i retornar al medi amb condicions acceptables i segures. A través d'un seguiment específic de la disponibilitat d'aigua per als diversos usos, expressada com a disponibilitat en les fonts de provisió del recurs.

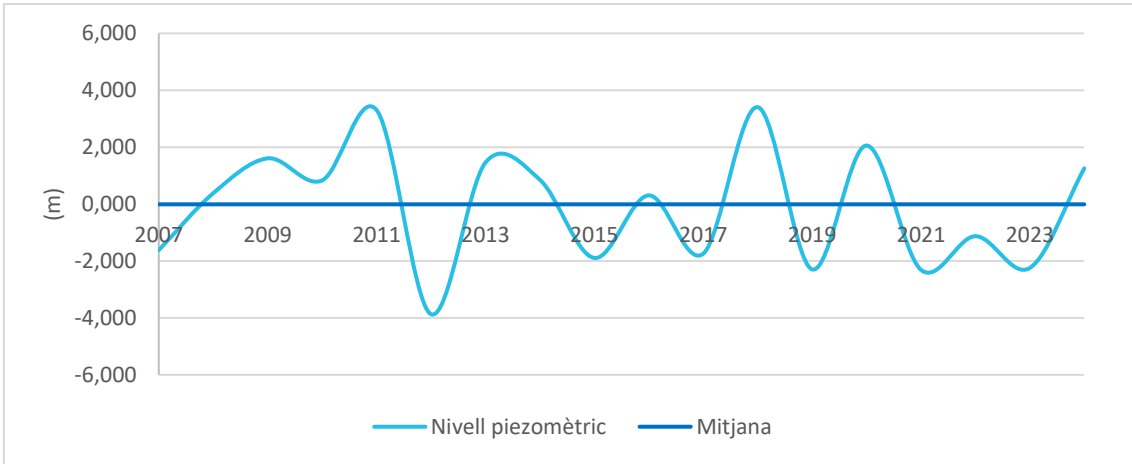

Figura 28: Diferencial d'evolució del nivell piezomètric a l'aquífer de l'Alta Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades del SIGMA.

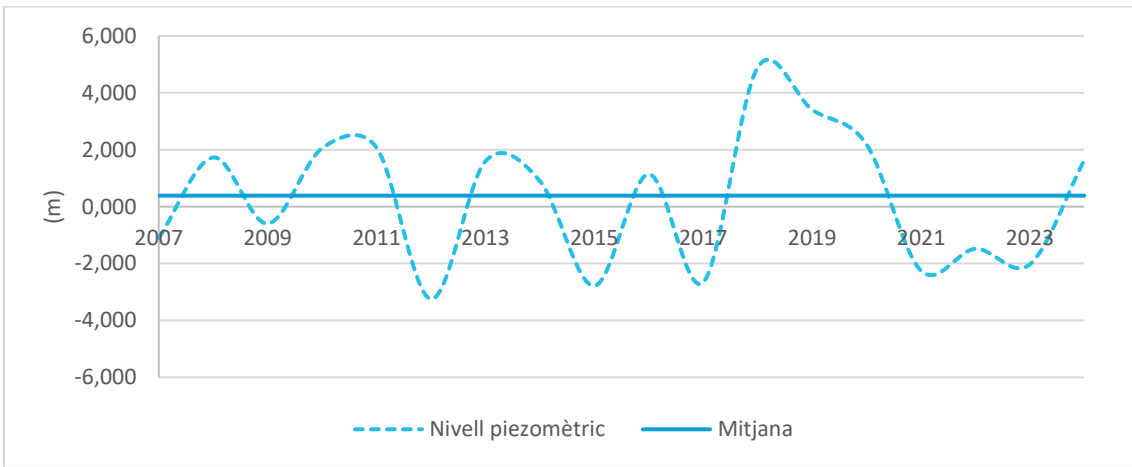

Figura 29: Diferencial d'evolució del nivell piezomètric de l'aquífer al·luvial i al·luvial volcànic. Font: elaboració pròpia a partir de dades del SIGMA.

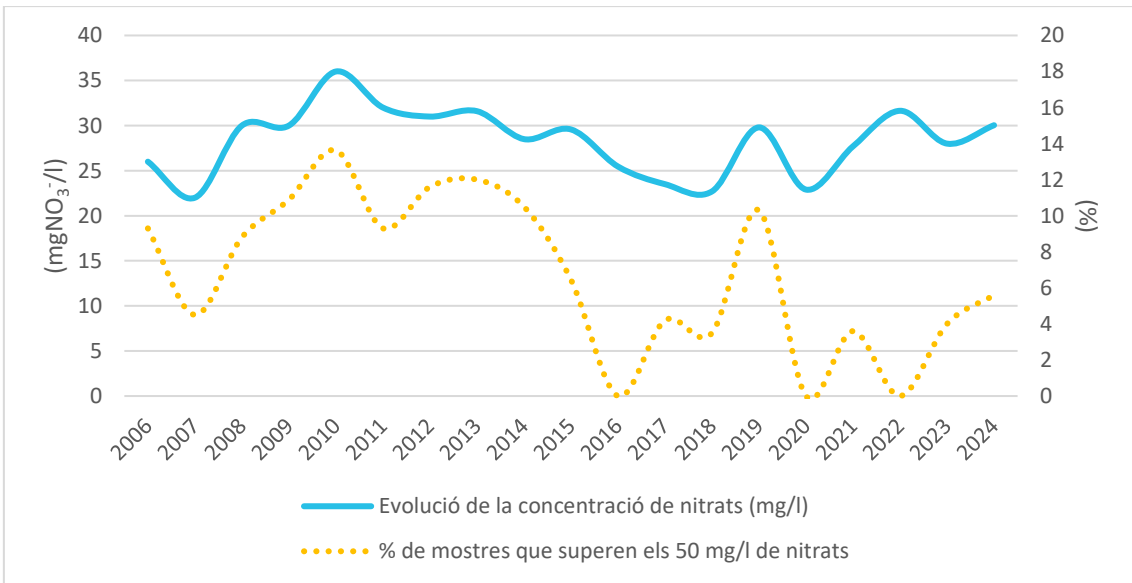

Figura 30: Evolució de la concentració de nitrats presents a les mostres preses a l'aquífer al·luvial i al·luvial volcànic. Font: Consorci SIGMA (Memòria anual).

1.3.2. Garantir un servei eficient en la gestió de l'abastament d'aigua

L'aigua és imprescindible per als ecosistemes, per tant, cal assegurar la racionalitat en els usos i garantir una correcta gestió. L'aigua és un recurs finit i té afectacions clares en la vida dels ecosistemes; no podem esperar utilitzar total l'aigua dolça existent, i això comporta la necessitat de racionalitzar-ne l'ús i garantir-ne una gestió correcta en tot moment. En aquest repte es valoren la seguretat en l'abastament, la qualitat de l'aigua i la recuperació dels costos del servei.

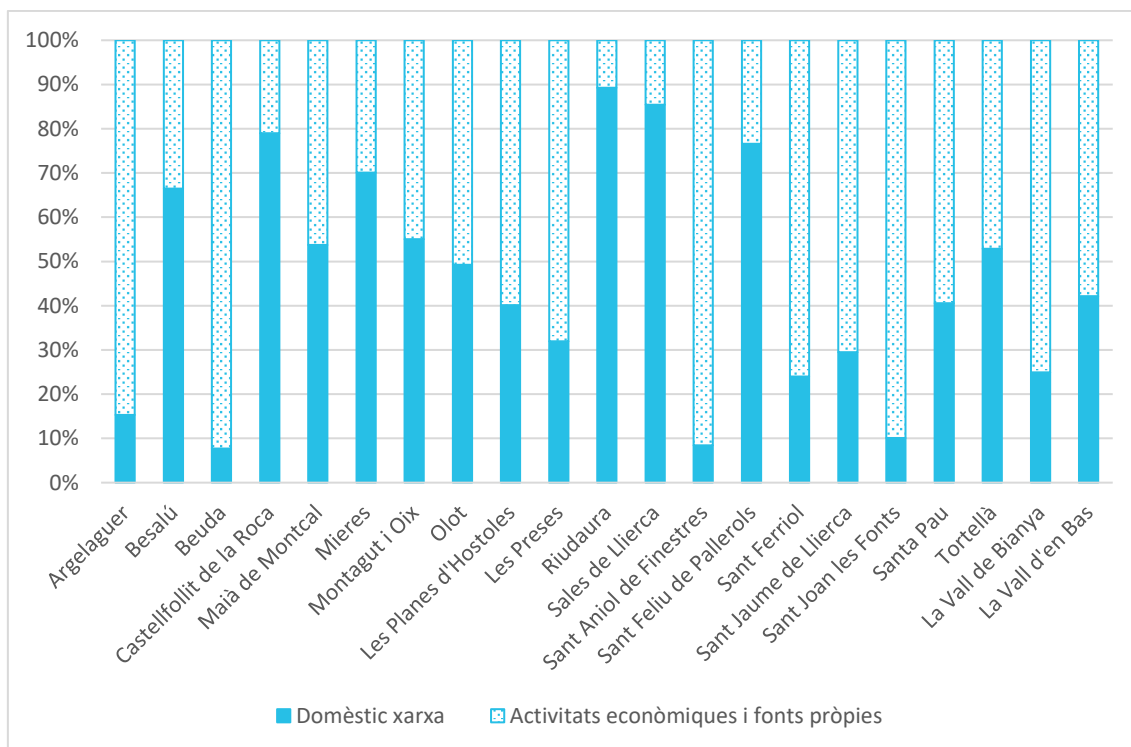

Figura 31: Destí de les activitats extractives d'aigua pel 2024 als diferents municipis de la comarca. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ACA.

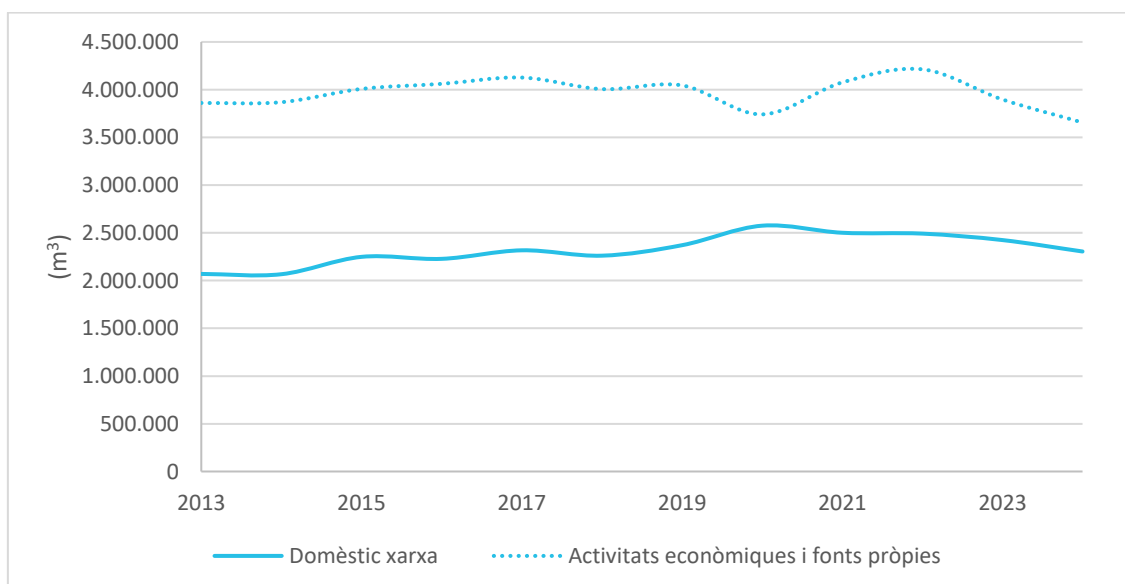

Figura 32: Evolució del consum d'aigua domèstic de xarxa i consum d'aigua de les activitats econòmiques i fonts pròpies. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ACA.

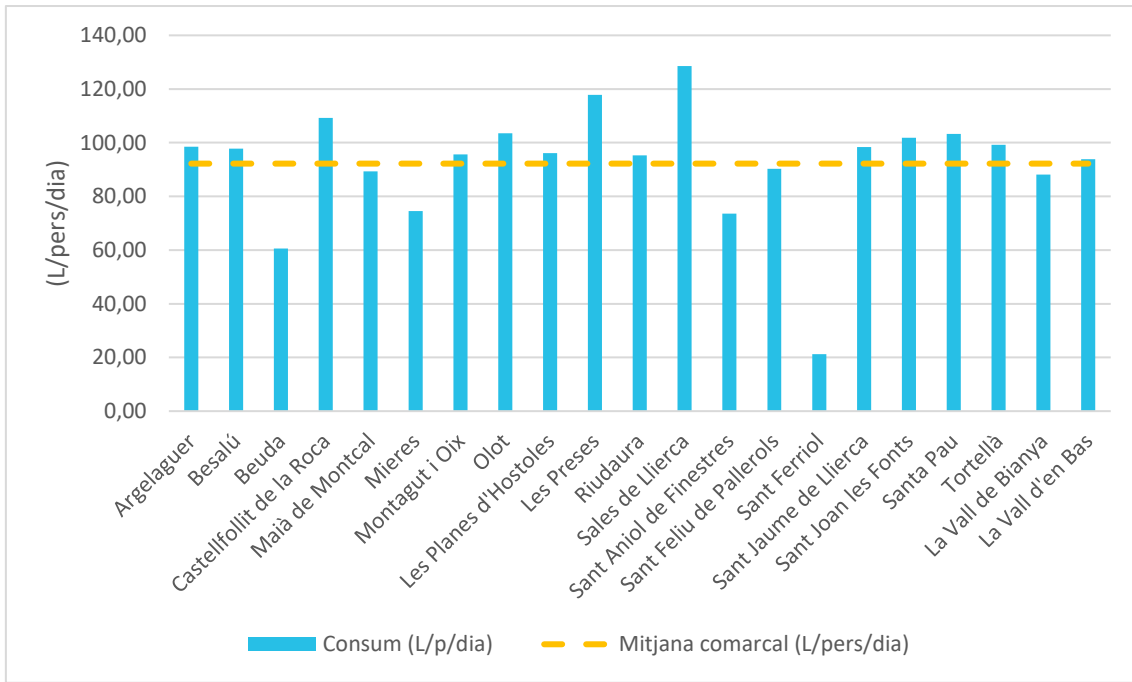

Figura 33: Consum per càpita dels municipis de la Garrotxa pel 2024. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ACA.

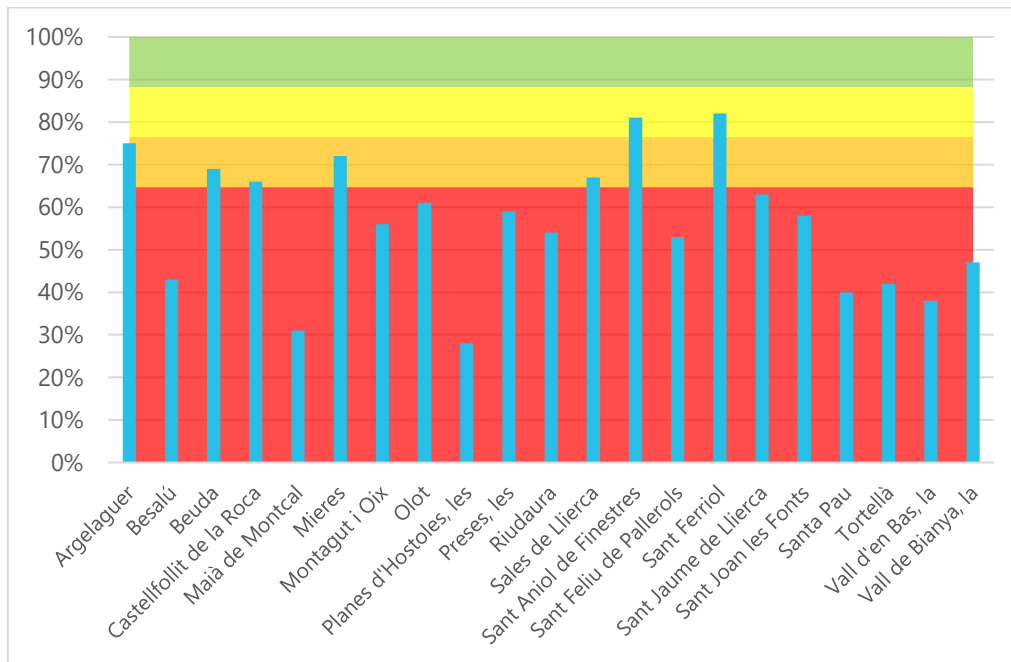

Figura 34: Rendiment de les xarxes d'abastament dels diferents municipis de la comarca. Font: elaboració pròpia a partir dels plans directors d'abastament i, per Olot, de la companyia de subministrament.

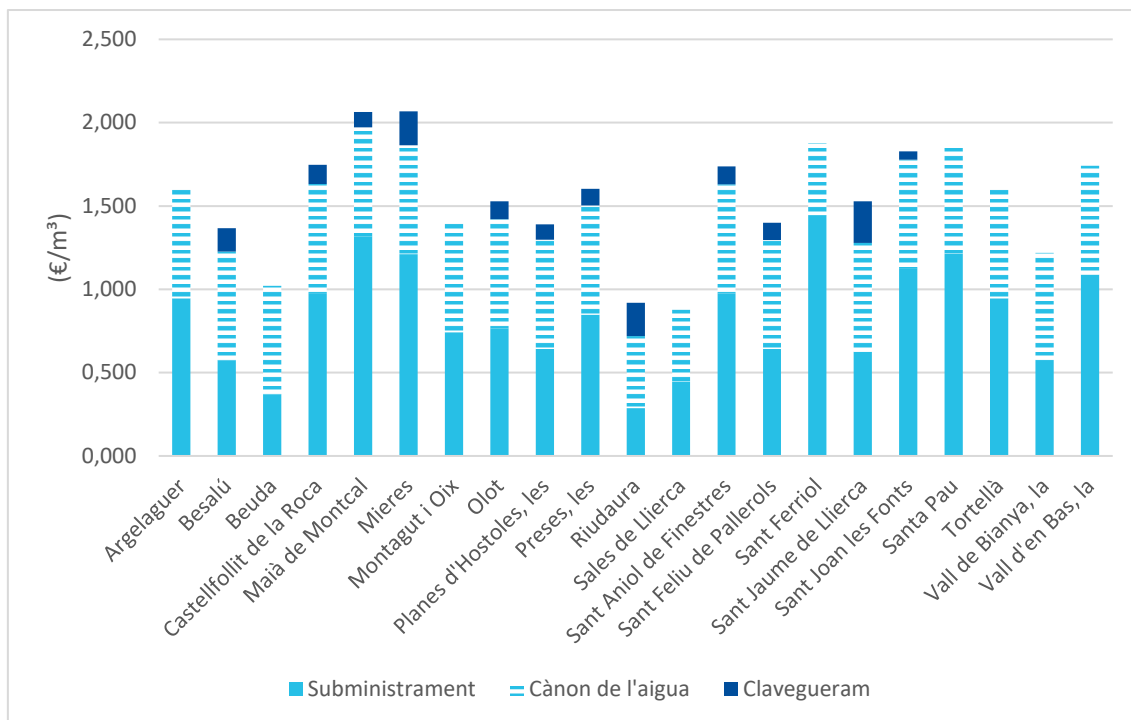

Figura 35: Preus de l'aigua de consum domèstic pels diferents municipis de la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'ACA.

1.3.3. Millorar la qualitat i optimitzar la infraestructura de sanejament

Les aigües, un cop usades, esdevenen vectors de neteja per a la nostra societat; tanmateix, en ser un cicle tancat, cal depurar-les per poder reutilitzar-les. Els usos de l'aigua propis de la nostra societat estan establerts com a vehicle de neteja, rentatge i d'evacuació de substàncies no volgudes generades per les nostres activitats industrials, econòmiques o domèstiques. Aquesta situació contamina i provoca l'alteració dels canals convencionals d'evacuació que formen part del cicle de l'aigua (rius, aqüífers o altres), que dona lloc a l'eutrofització i simplificació dels ecosistemes, fet que els fa menys resilents i els aboca a desaparèixer, la qual cosa dificulta la reutilització del mateix recurs per altres activitats. El repte se centra a garantir el funcionament correcte dels sistemes de tractament, evitar la sortida d'aigües sense uns nivells de dilució correcta al medi i disposar d'eines de finançament dels costos.

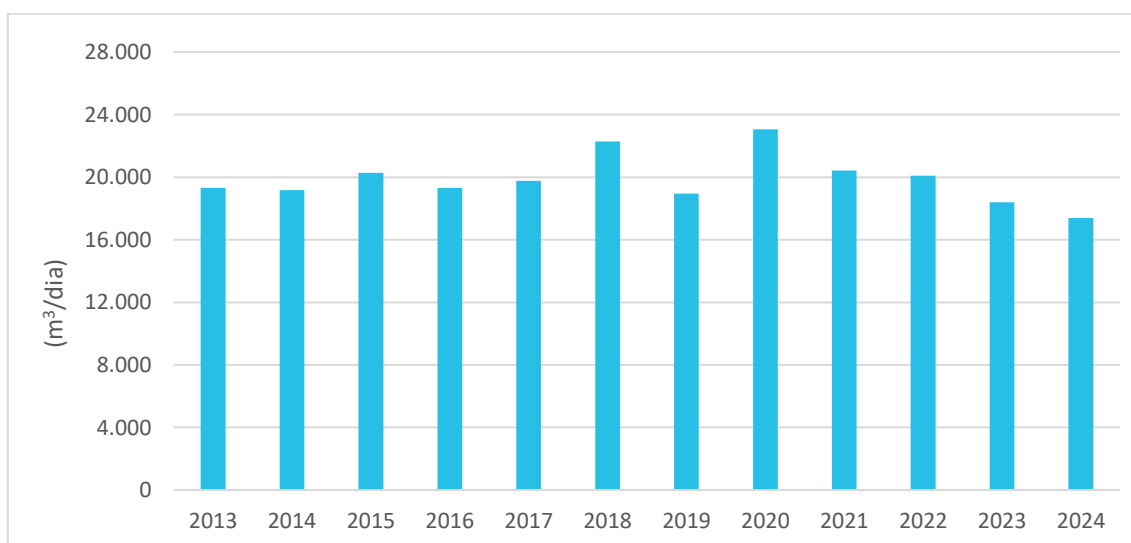

Figura 36: Evolució de la mitjana del cabal diari tractat a les EDAR de la Garrotxa. Font: Consorci SIGMA (memòria anual).

1.3.4. Garantir l'accessibilitat al recurs de l'aigua

Una societat que es vol avançada, solidària i cohesionada ha de garantir als seus ciutadans l'accés a un recurs bàsic i essencial com és l'aigua, amb la quantitat i qualitat suficient per permetre el seu desenvolupament normal. El repte proposa una dotació mínima de 100 L·hab/dia per a tots els residents en nuclis de població. Els propòsits se centren en garantir l'accés a l'aigua per a tothom que visqui en un nucli, garantir la seguretat del recurs i mantenir al dia l'evolució del padró.

Aquest és un objectiu que ha de permetre complir de manera efectiva dues condicions: assegurar prou disponibilitat de terra agrícola per poder garantir la supervivència de la població comarcal mesurada en producció de calories totals i disposar d'un sector agrari estable i equilibrat que ens garanteixi el manteniment d'aquesta realitat.

1.4.1. Replantejar el model agrari cap a una visió més sostenible i estable

El model agrari desenvolupat els últims anys centenars d'anys ha seguit les directrius del model industrial de productivitat i concentració de la producció, una pràctica que està allunyada de la necessitat de gestionar de manera correcta els ecosistemes. El repte que es planteja no deixa de tenir un elevat grau d'incertesa, en un territori petit i fracturat com el nostre no es pot desenvolupar un model agrícola intensiu i això ha provocat l'abandonament progressiu i sostingut del sector agrari. Retornar població a aquestes ocupacions implica millorar les condicions de treball i les capacitats de poder tenir una vida digna. En aquest marc, el repte s'articula al voltant del càlcul de la cobertura de les capacitats calòriques de la població resident, la incorporació de joves al sector, la productivitat mesurada per lloc de treball i l'existència i dimensió d'un banc de terres que no obligui a tenir la propietat del sòl per poder desenvolupar-se.

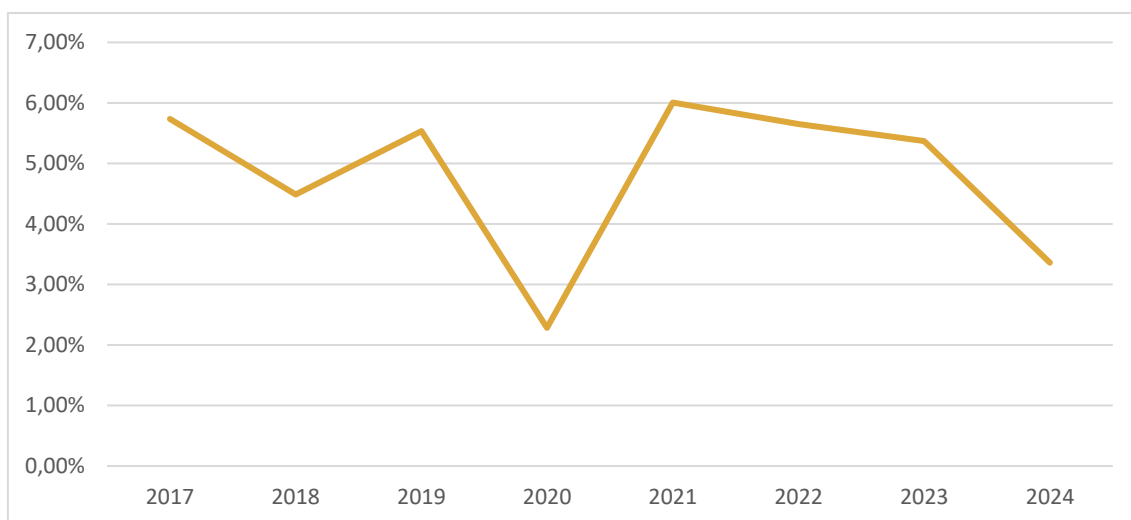

Figura 37: Evolució del percentatge de superfície de producció ecològica. Font: elaboració pròpia a partir de dades estadístiques del sector ecològic català i dades de superfícies, rendiments i produccions comarcals de conreus agrícoles.

1.4.2. Incrementar la superfície agrària útil

Assegurar la sobirania alimentària de la població, apostant per un sector primari capaç d'assegurar bona part de les calories necessàries per mantenir la població, obliga a incrementar la superfície agrària útil i fer-ho de manera respectuosa amb el territori. El repte se centra en el control i seguiment de l'evolució del sòl agrícola (en permanent competència amb els usos urbanístics).

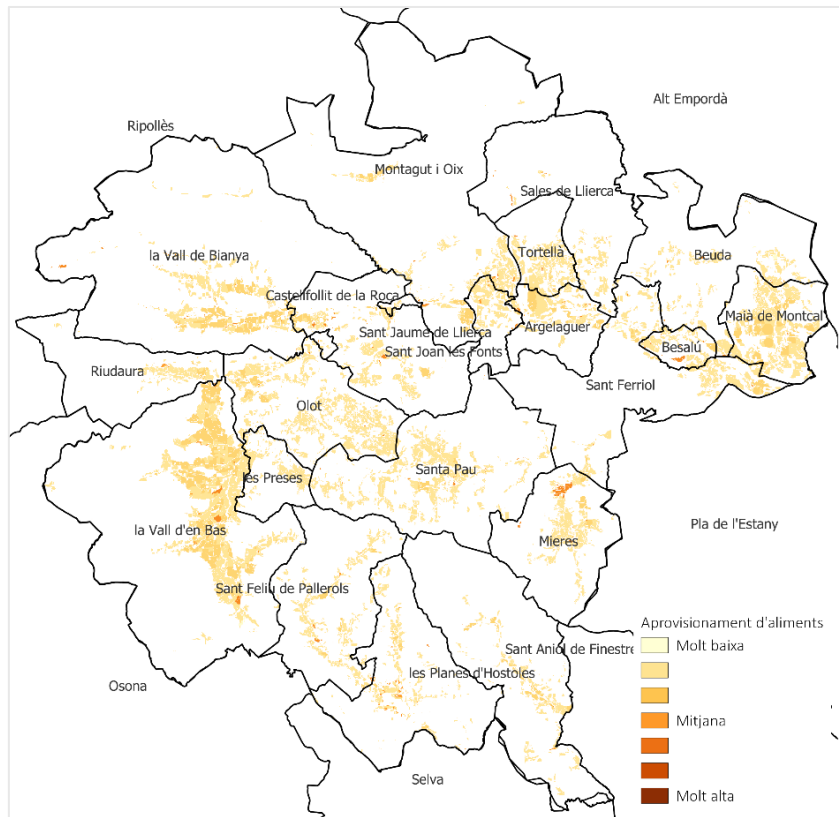

Figura 38: Mapa dels serveis ecosistèmics d'aprovisionament d'aliments. Font: elaboració pròpia a partir de la cartografia dels serveis ecosistèmics de Catalunya.

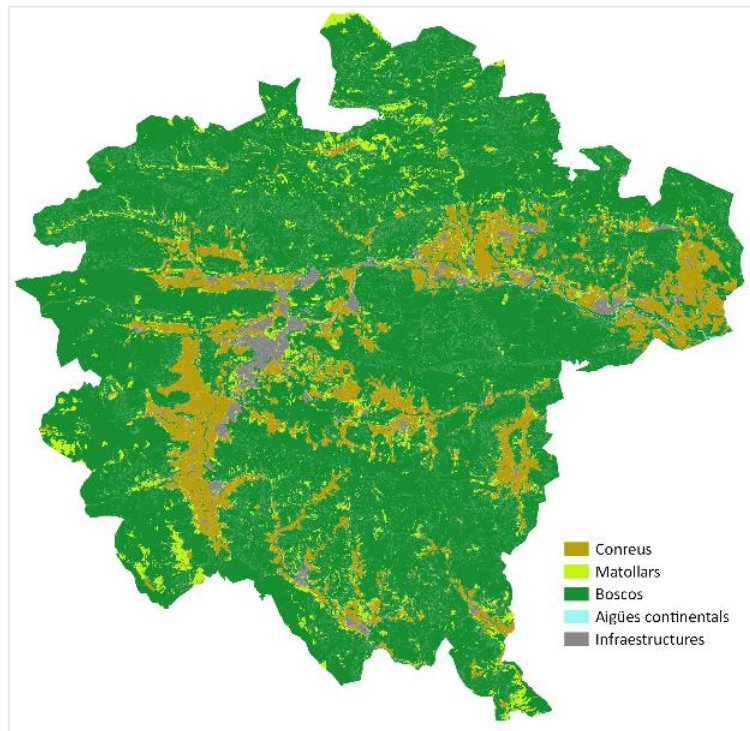

Figura 39: Representació de les cobertes del sòl de la comarca agrupades en grans grups: conreus, matollars, boscos, aigües continentals i infraestructures. Font: elaboració pròpia a partir de la cartografia dels usos i cobertes del sòl (2022).

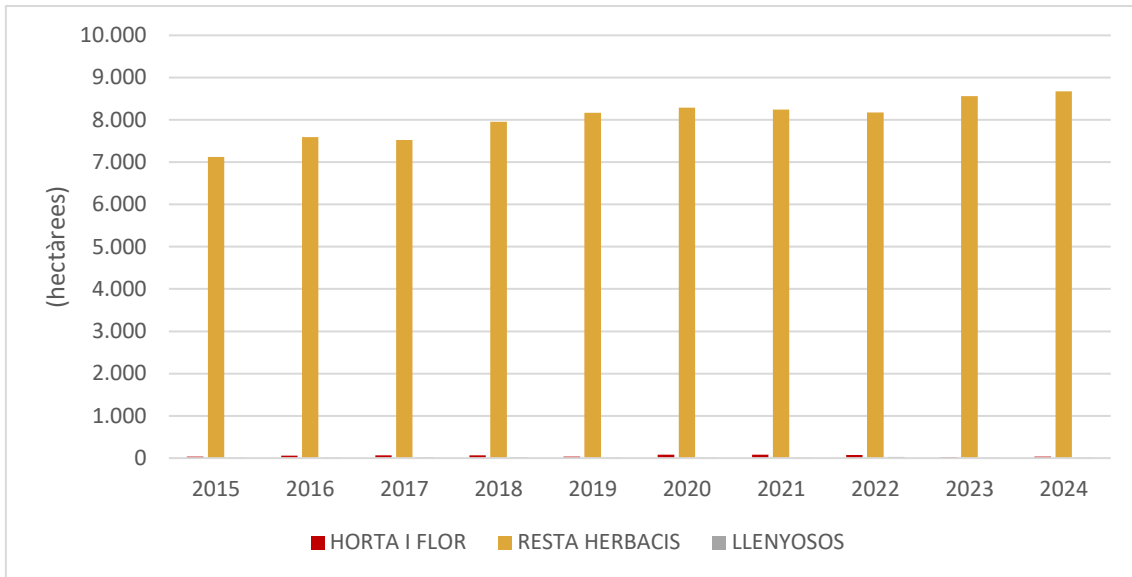

Figura 40: Evolució de la producció del sector agrícola de la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de les dades definitives de conreus.

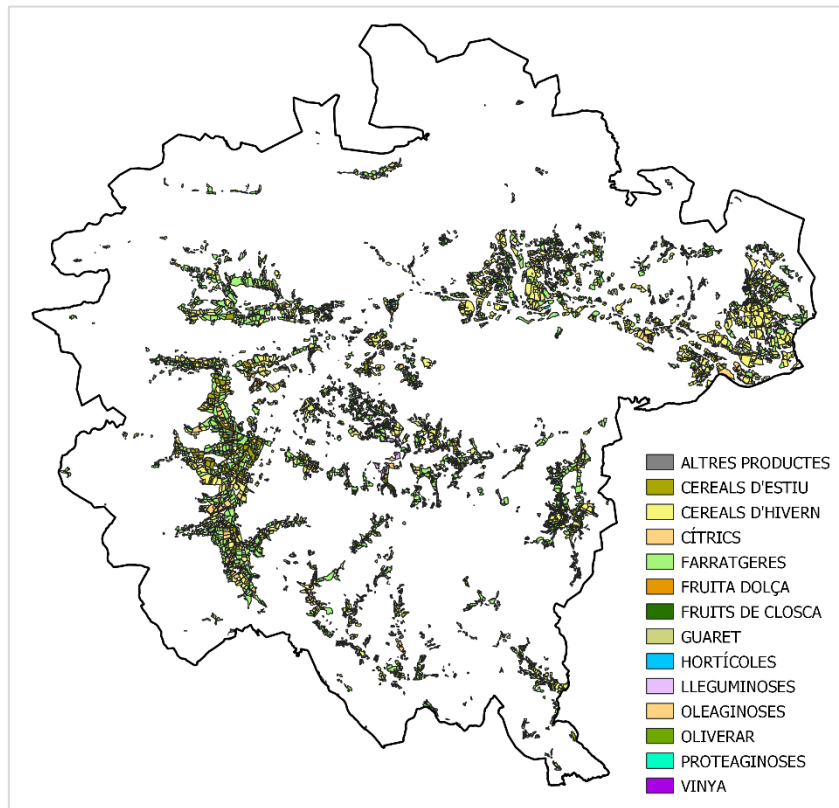

Figura 41: Representació dels cultius declarats a la Declaració agrària – DUN per l'any 2024. Font: elaboració pròpia a partir del mapa de cultius.

1.4.3. Crear valor afegit en els productes alimentaris

Es proposa l'augment del valor econòmic dels productes produïts al territori, a través de les marques de qualitat, però també a través del foment de la interrelació amb la defensa i el manteniment dels criteris de sostenibilitat territorial. El repte s'enfoca cap a la participació dels productors i transformadors en una marca de qualitat territorial i la participació del sector turístic en la visualització dels productes.

SOM PERSONES

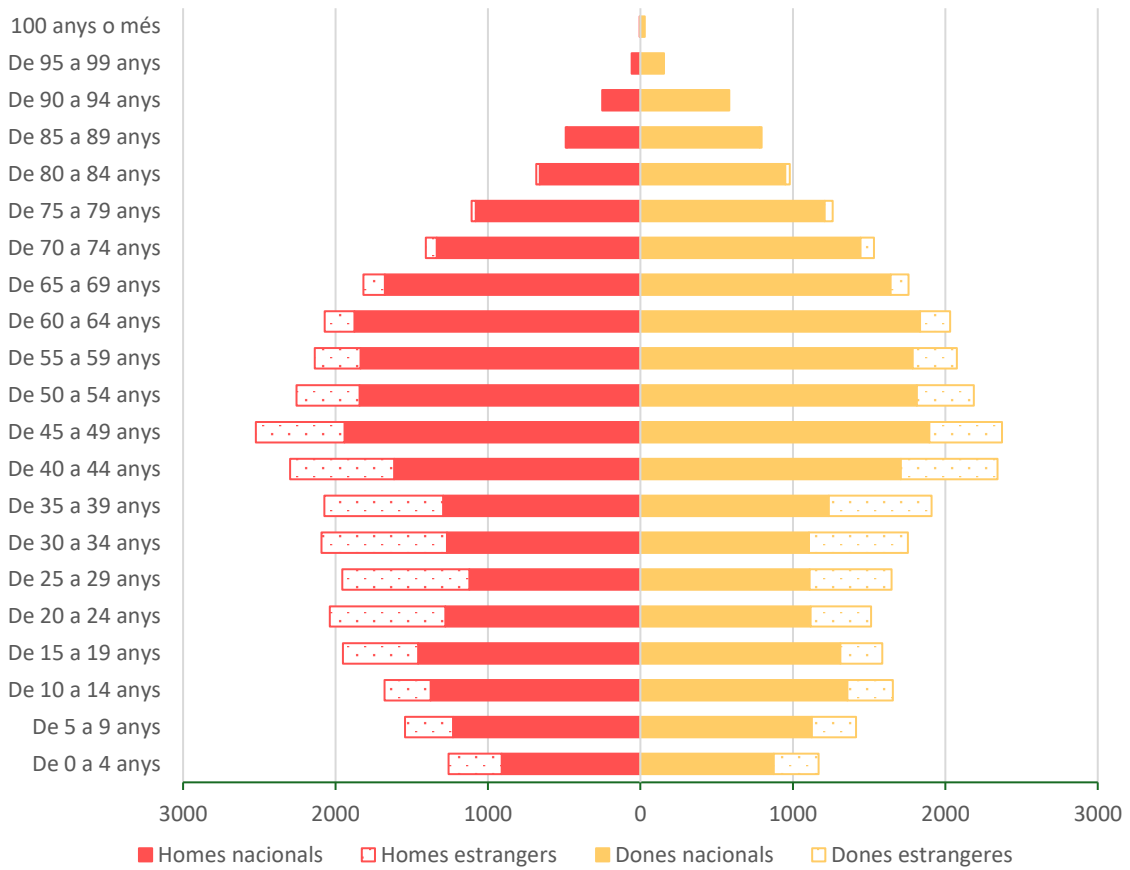

Figura 42: Piràmide poblacional de la comarca de la Garrotxa per l'any 2024 (distribuïda cada 5 anys), diferenciant les persones amb origen estranger o nascudes a l'estat espanyol. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT (Població per sexe i edat quinquennal).

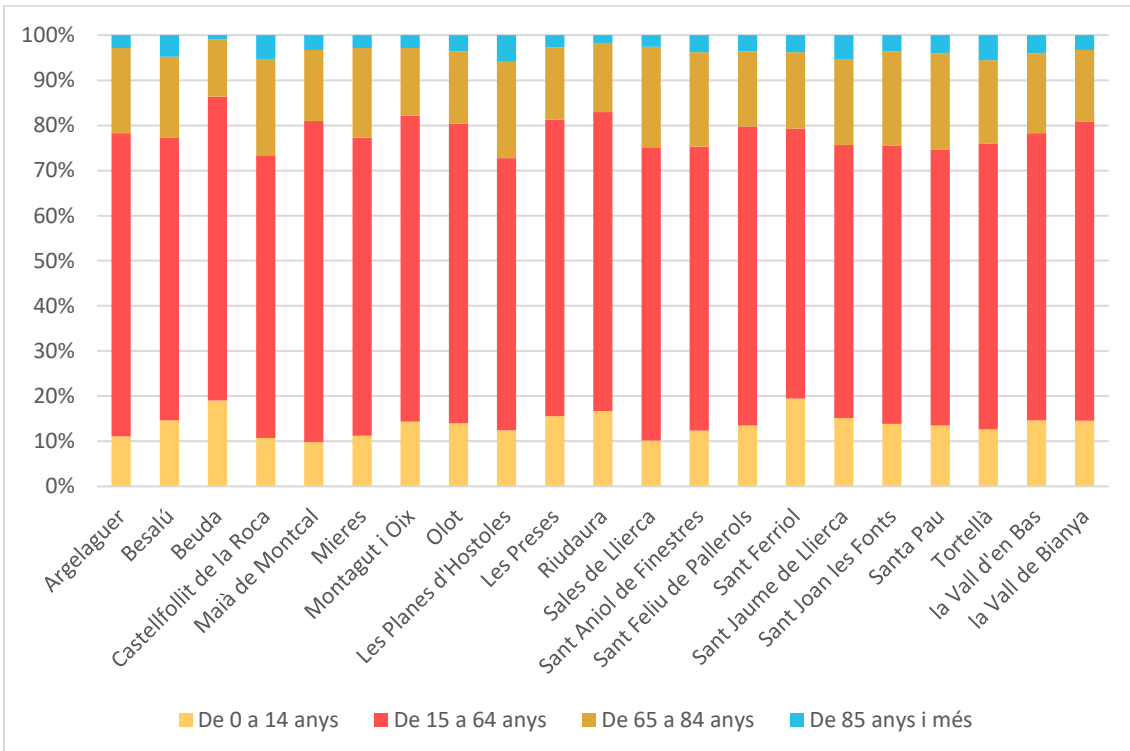

Figura 43: Estructura de població en grans grups d'edat diferenciada per municipis per l'any 2024. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

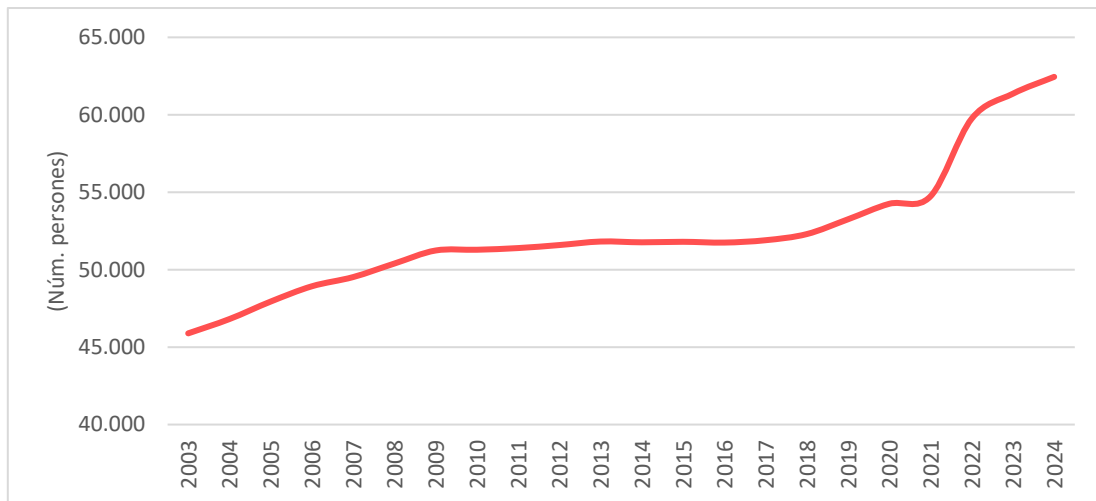

Figura 44: Evolució de la població a la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

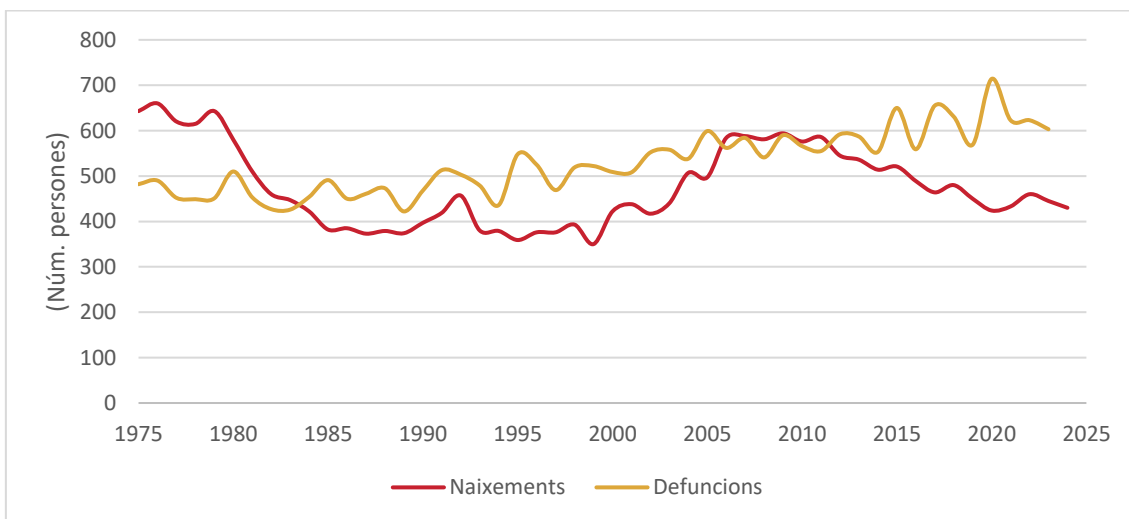

Figura 45: Estadística dels naixements i les defuncions a la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

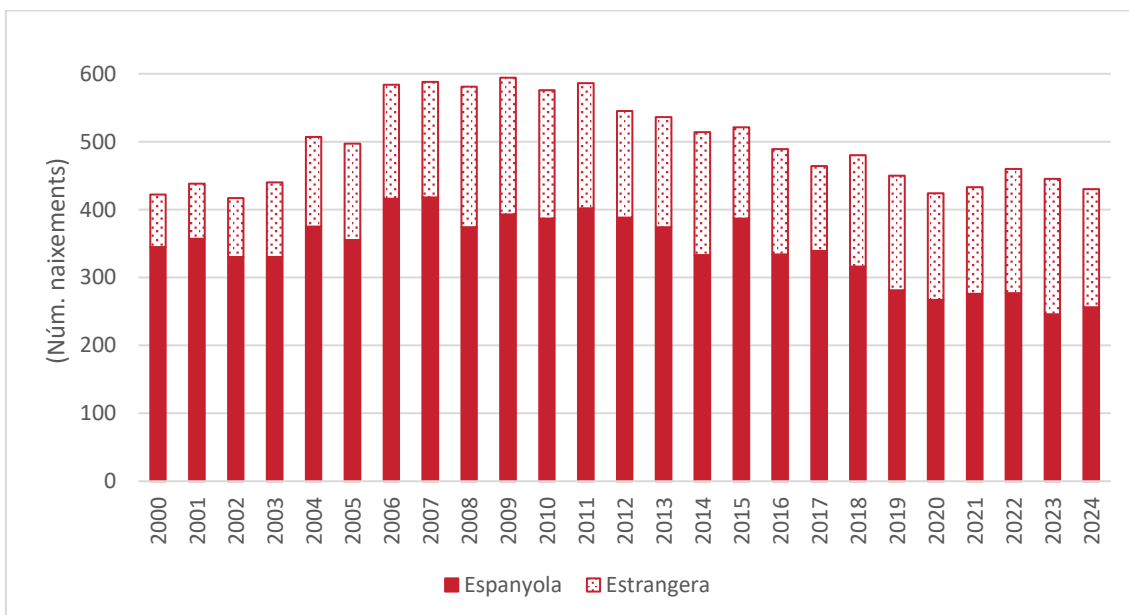

Figura 46: Distribució dels naixements a la Garrotxa diferenciant els naixements de nacionalitat espanyola i de nacionalitat estrangera. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

GARANTIR LA DIGNITAT I EL RESPECTE COMUNITARI

L'objectiu s'orienta cap a la necessitat de garantir els drets socials i comunitaris bàsics, per una vida digna a tots els residents de la comarca. En aquest sentit, cal entendre que la consideració de bàsics és quelcom que va evolucionant amb el temps i, per tant, s'ha d'adaptar de manera sistèmica a les necessitats.

2.1.1. Garantir que tothom tingui una renda suficient

Cal impulsar la creació de la renda bàsica de ciutadania i alhora treballar en la interrelació entre les necessitats, les capacitats i la disponibilitat de recursos per atendre les necessitats socials bàsiques.

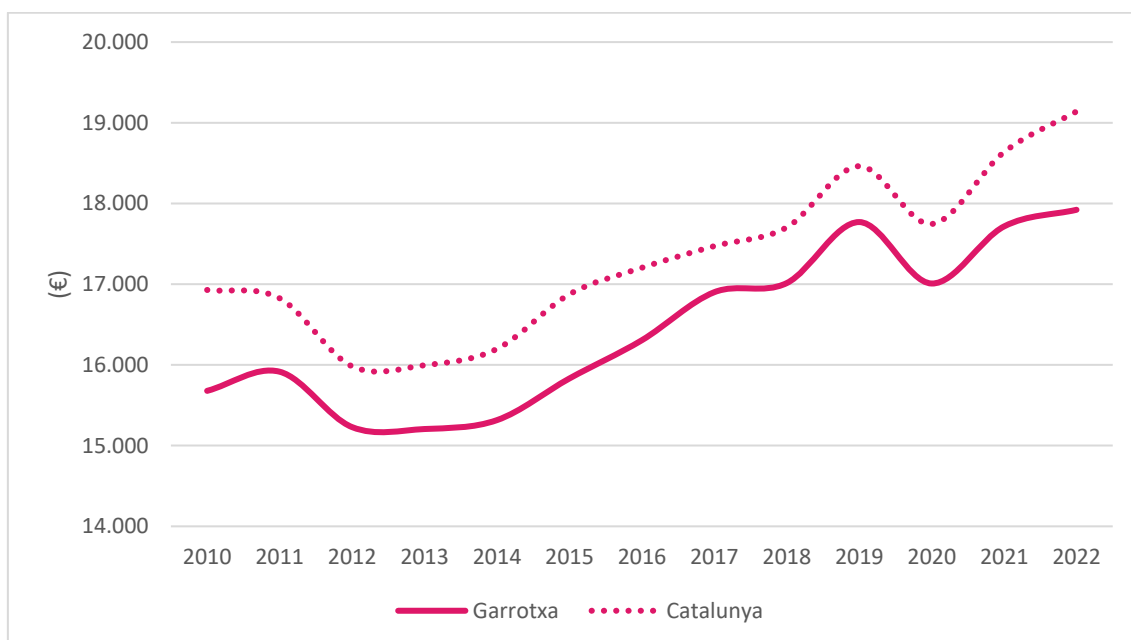

Figura 47: Evolució de la renda familiar disponible bruta (RFDB) per habitant a la Garrotxa i a Catalunya. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

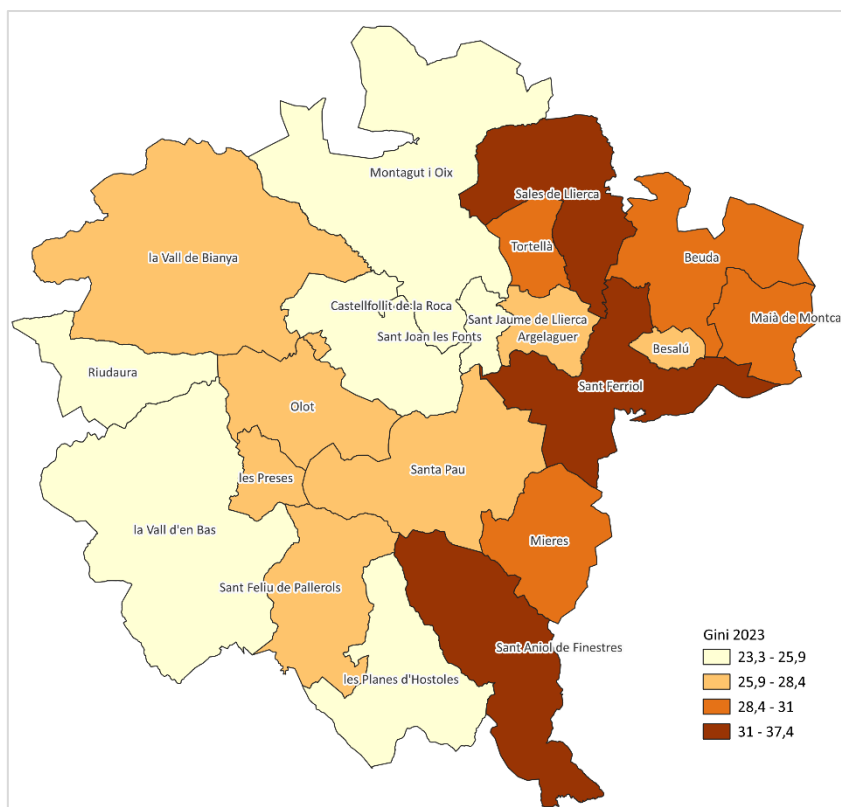

Figura 48: Índex de Gini pels diferents municipis de la Garrotxa l'any 2023. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INE (Atlas de distribución de renta en los hogares).

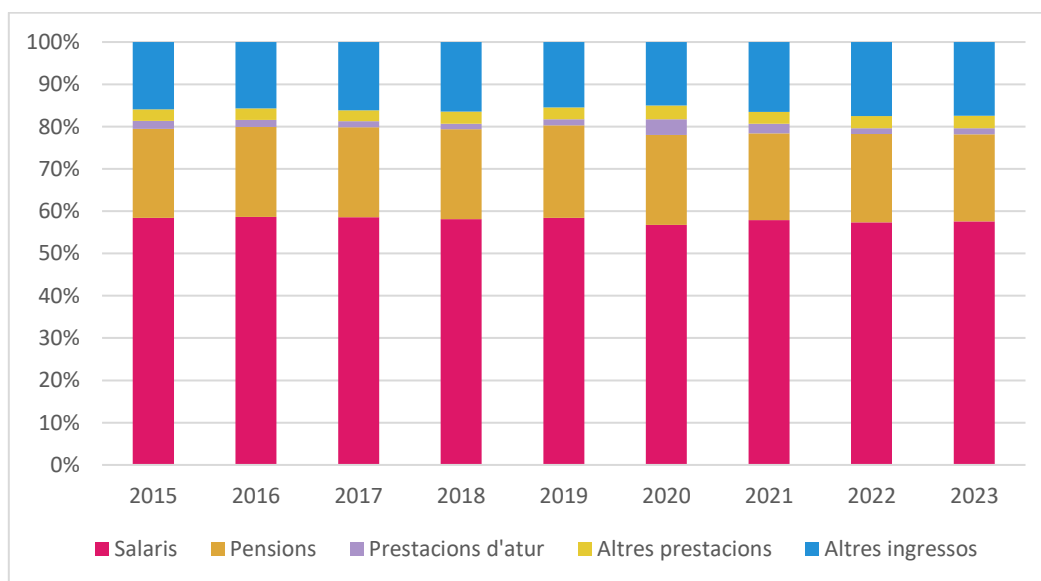

Figura 49: Contribució percentual dels diversos conceptes en la generació de la renda bruta comarcal per persona. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'INE (Atlas de distribución de renta de los hogares).

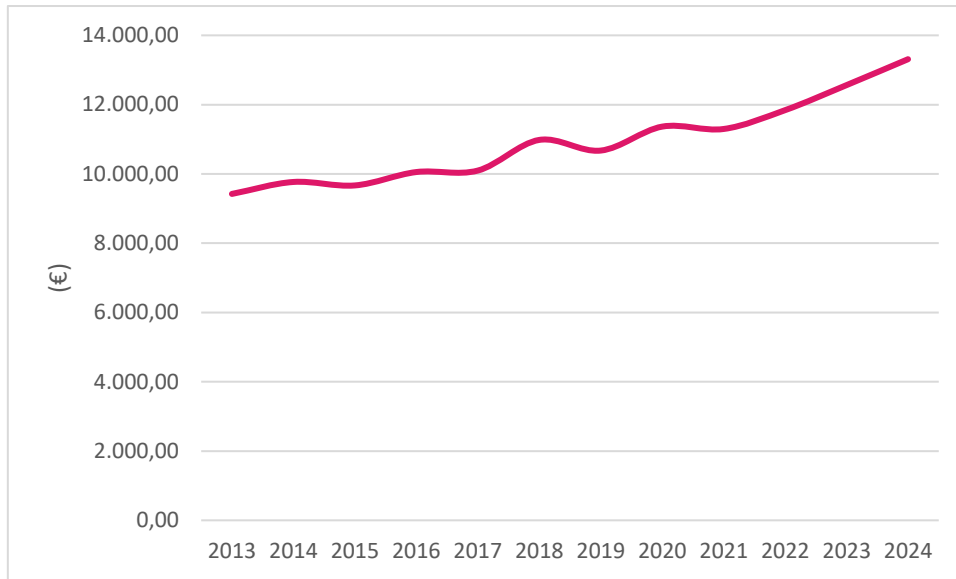

Figura 50: Evolució del límit de risc de pobresa per un adult, dades referides a Catalunya. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

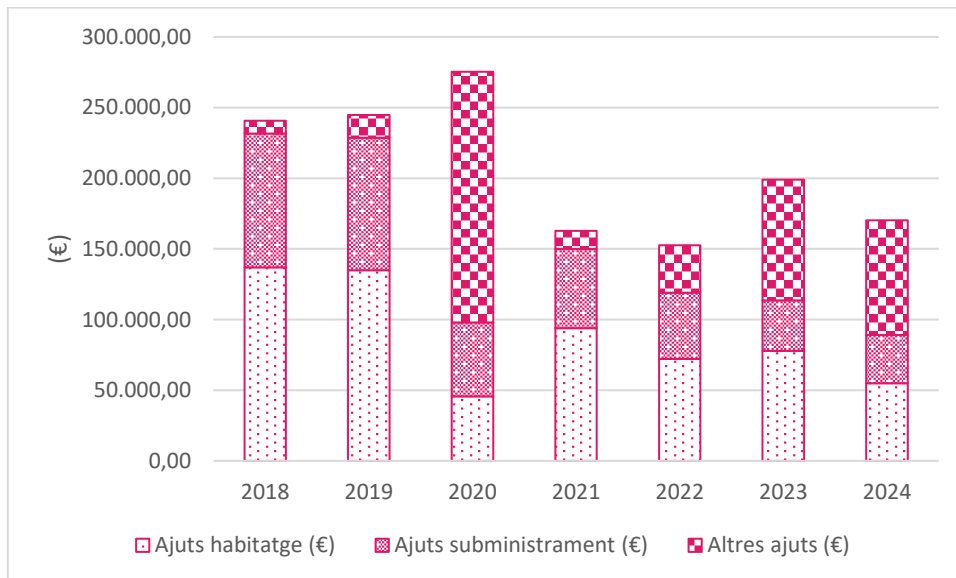

Figura 51: Ajuts per habitatge, subministrament i altres ajuts com a cobertura de les necessitats bàsiques de les persones més vulnerables de la comarca. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG.

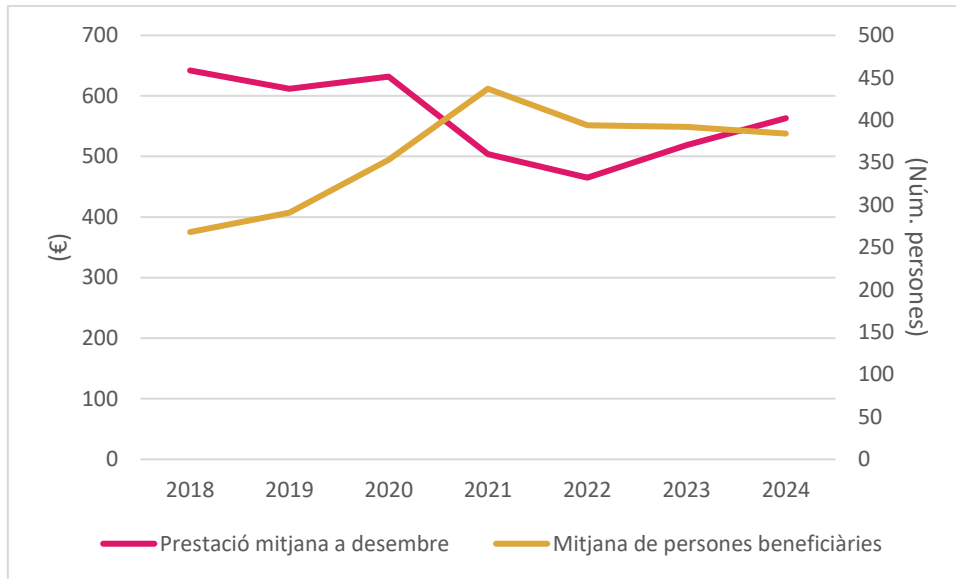

Figura 52: Evolució de les prestacions de renda garantida de ciutadania i el nombre de persones beneficiàries. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

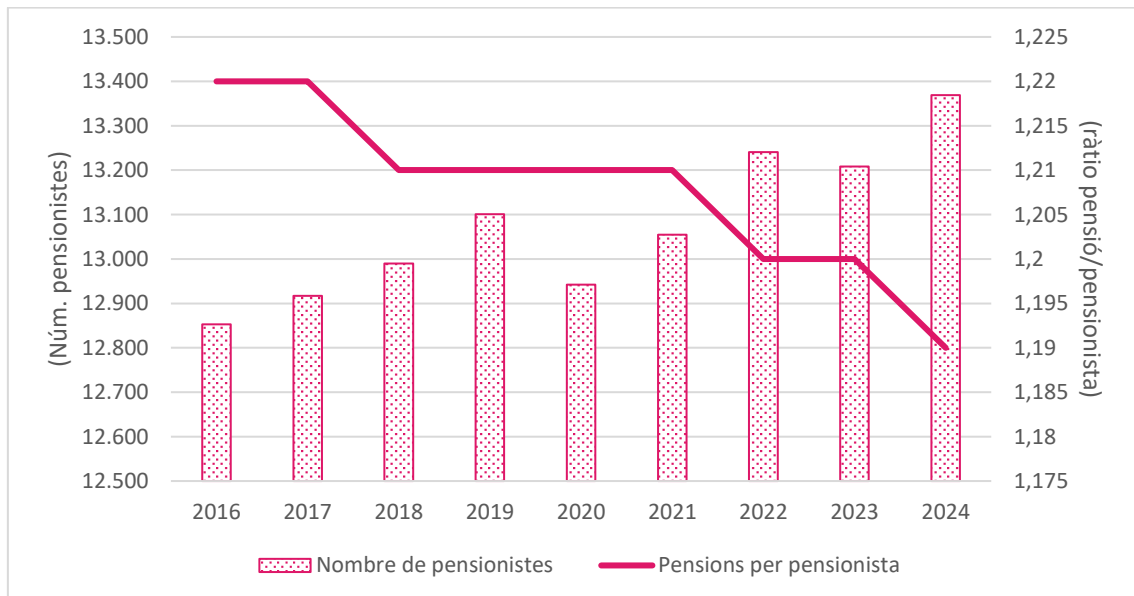

Figura 53: Evolució del nombre de pensionistes i de la ràtio pensió/pensionista de la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

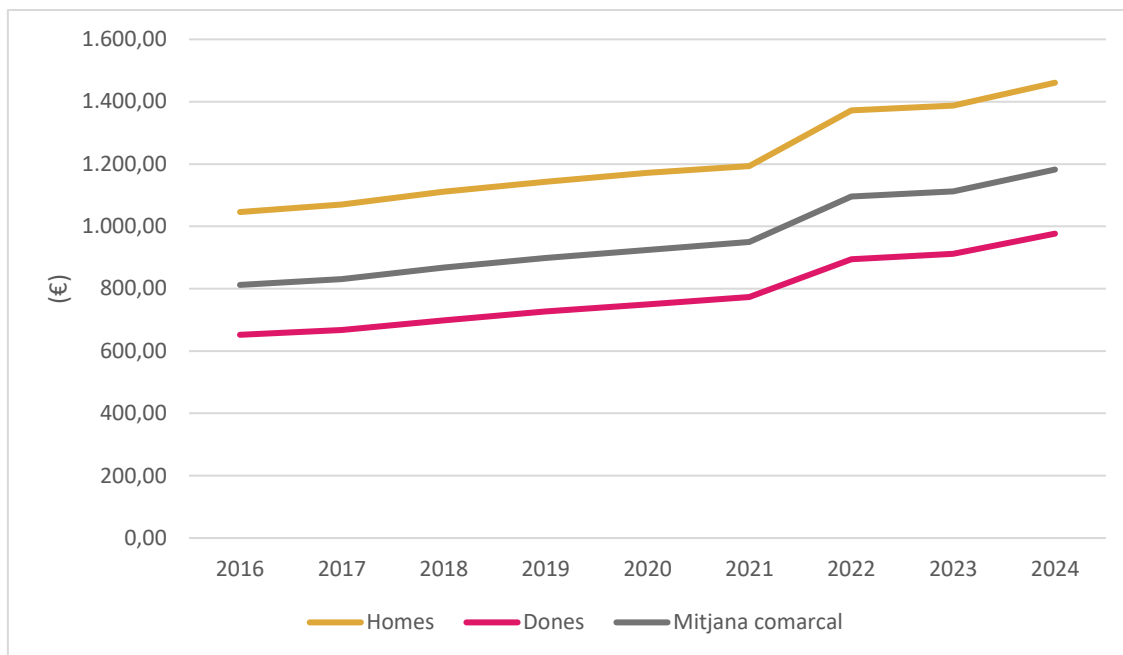

Figura 54: Evolució de l'import de les pensions contributives mitjanes diferenciades per sexe a la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

2.1.2. Defensar els drets de les persones en situació administrativa irregular

Una societat justa, plural i cohesionada ha de tractar de manera igualitària tots els seus membres amb independència del seu origen. Per això aquest repte s'enfoca cap a la necessitat de reconeixement de totes les persones residents al nostre territori com a ciutadans (empadronar), dispensar-los un tracte digne (acolliment) i donar-los suport (acompanyar en els tràmits d'estrangeria). Alhora, volem que el nostre territori sigui acollidor de famílies refugiades i joves sense referents que migren sols. Que totes les persones migrades puguin incorporar-se de manera efectiva en la nostra societat.

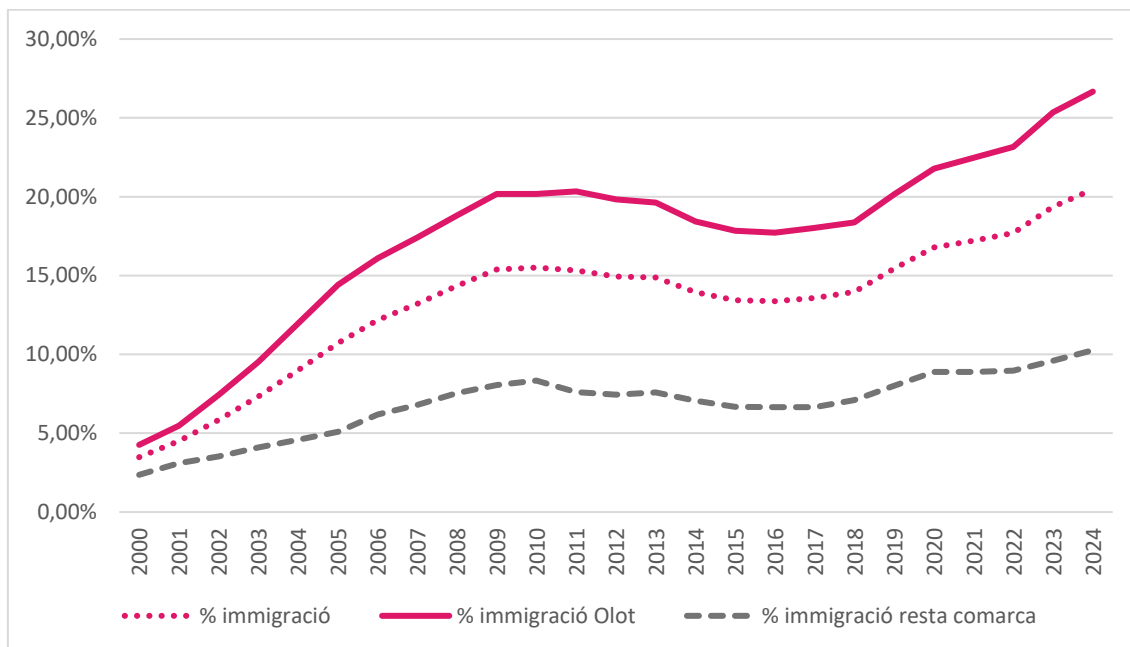

Figura 55: Evolució del percentatge de població immigrant a la Garrotxa, es recull també el % d'immigració a Olot així com a la resta de la comarca. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

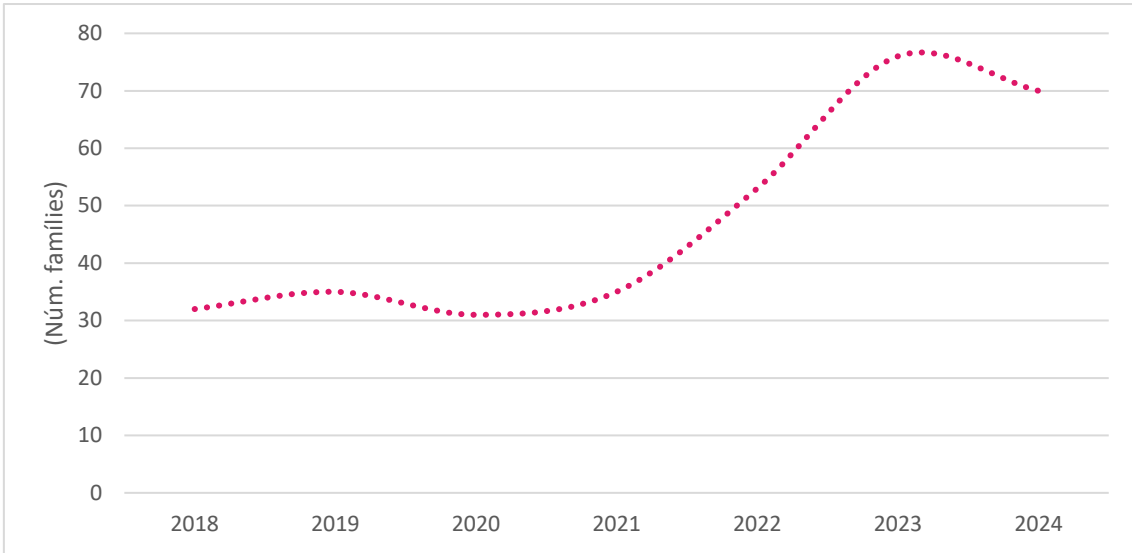

Figura 56: Nombre de famílies ateses pel programa Vaivé del servei de suport a les famílies del CASG. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG.

ACOMPANYAR LA DIVERSITAT, INTERSECCIONALITAT, COHESIÓ I SOLIDARITAT DE LA COMUNITAT

L'objectiu busca millorar la cohesió i la relació entre els membres de la comunitat amb independència de les diversitat i les diferències que aquesta acull. La visió que tenim de les diversitats va evolucionant de manera ràpida amb el pas del temps i cal que la societat segueixi aquest ritme per evitar que es fracturi.

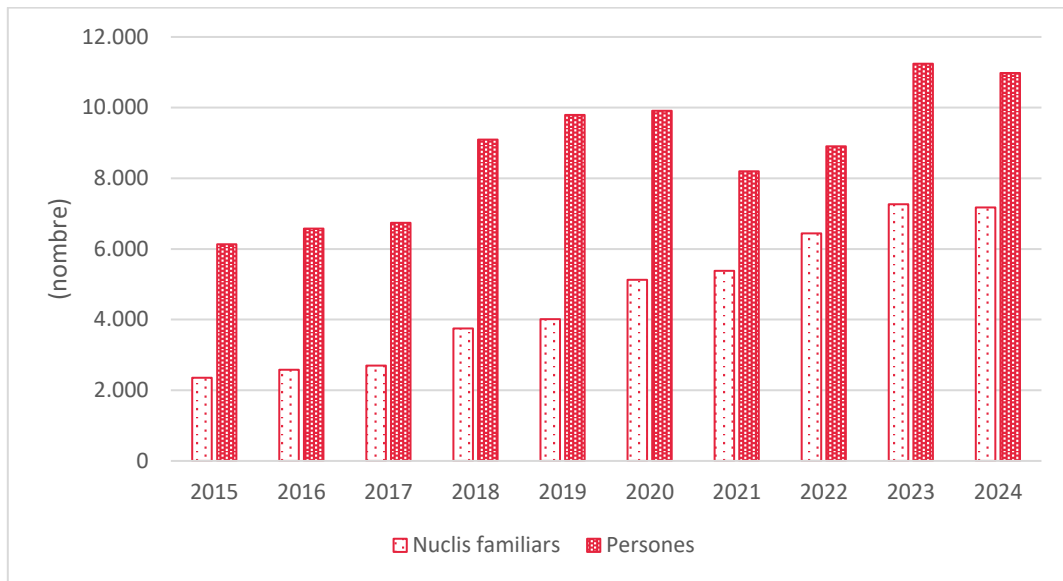

Figura 57: Nombre d'actuacions anuals dutes a terme pel CASG. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG (memòria anual).

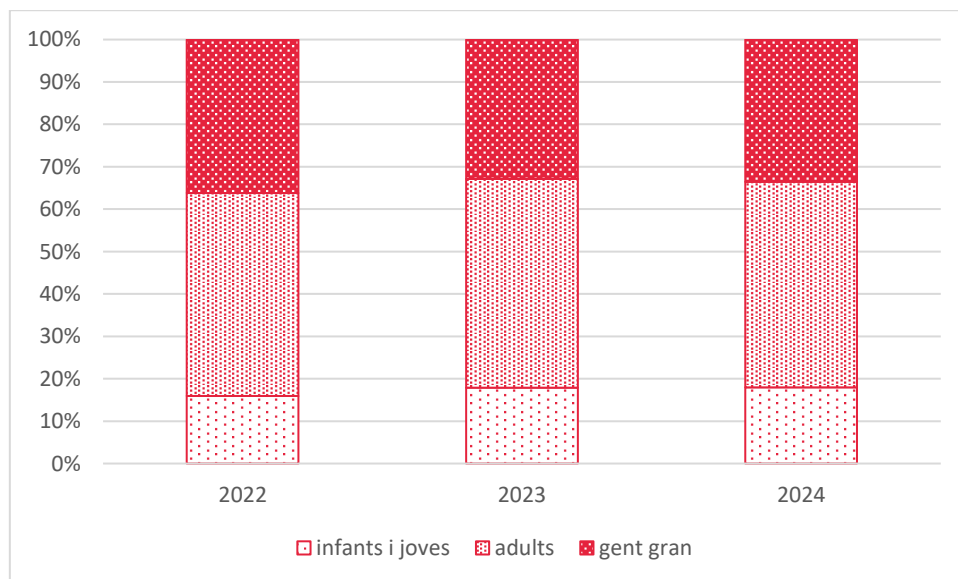

Figura 58: Evolució de les actuacions realitzades pel CASG en funció del rang d'edats. Font: elaboració pròpia a partir de dades de CASG (memòria anual).

2.2.1. Reconèixer i respectar la diversitat culturals i de creences, i combatre el racisme en totes les seves formes

Cal assegurar que ni la diversitat cultural ni el racisme subjacent siguin motius de discriminació de qualsevol índole. Per encara el repte es consideren els salaris, les discriminacions en l'accés a l'habitatge i les creences religioses de les persones. Igualment, es considera també la manca de representativitat de la diversitat cultural en les administracions públiques, així com, la necessitat de fomentar espais de trobada per construir relacions no racistes, sobretot en adolescents i infants.

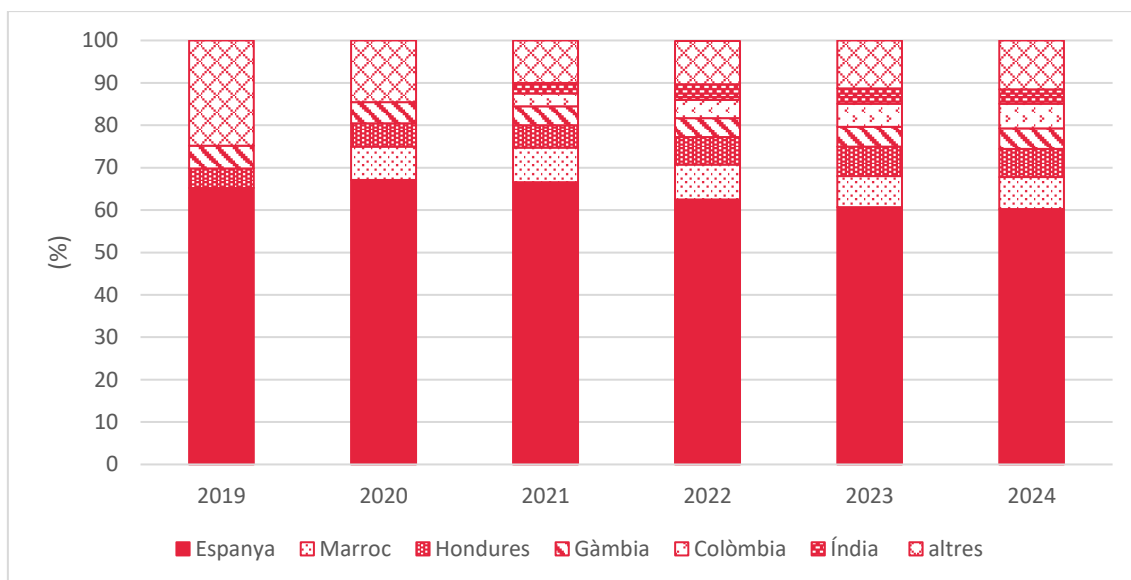

Figura 59: Nacionalitat de les persones ateses pel CASG al llarg dels anys. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG (memòria anual).

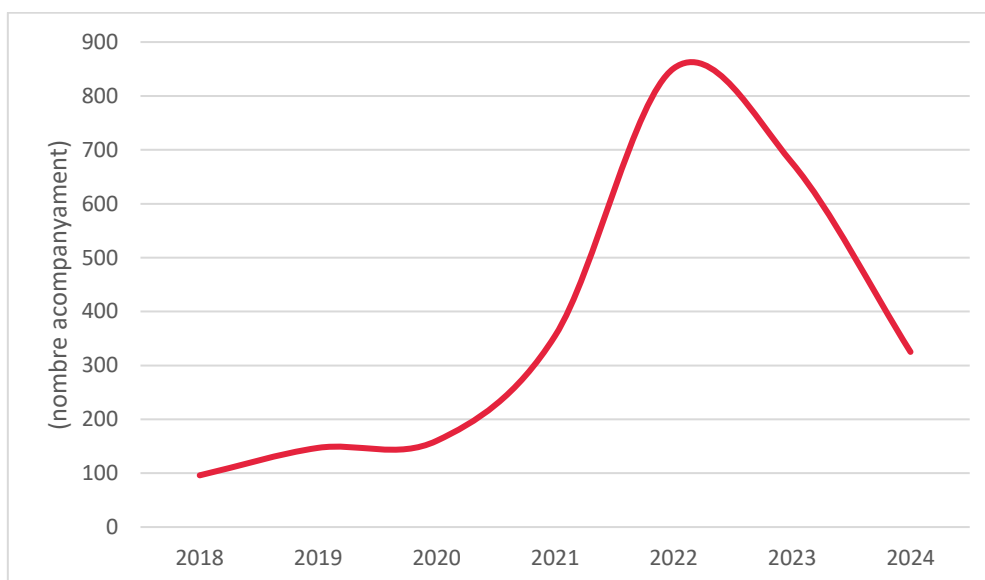

Figura 60: Acompanyament en tràmits d'estrangeria realitzats pels CASG. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG (memòria anual).

2.2.2. Reconèixer i respectar la diversitat sexual, afectiva i de gènere

Les diversitats sexuals, afectives i de gènere no poden ser motiu de discriminació, abús o agressió en cap circumstància. El repte s'articula en dues parts: d'una banda es consideren les denúncies, els actes d'agressió i els casos de maltractament i, per l'altra, es consideren els recursos com pisos per a dones maltractades, accions per al reconeixement de la diversitat o el reconeixement de les persones LGTBIQ+.

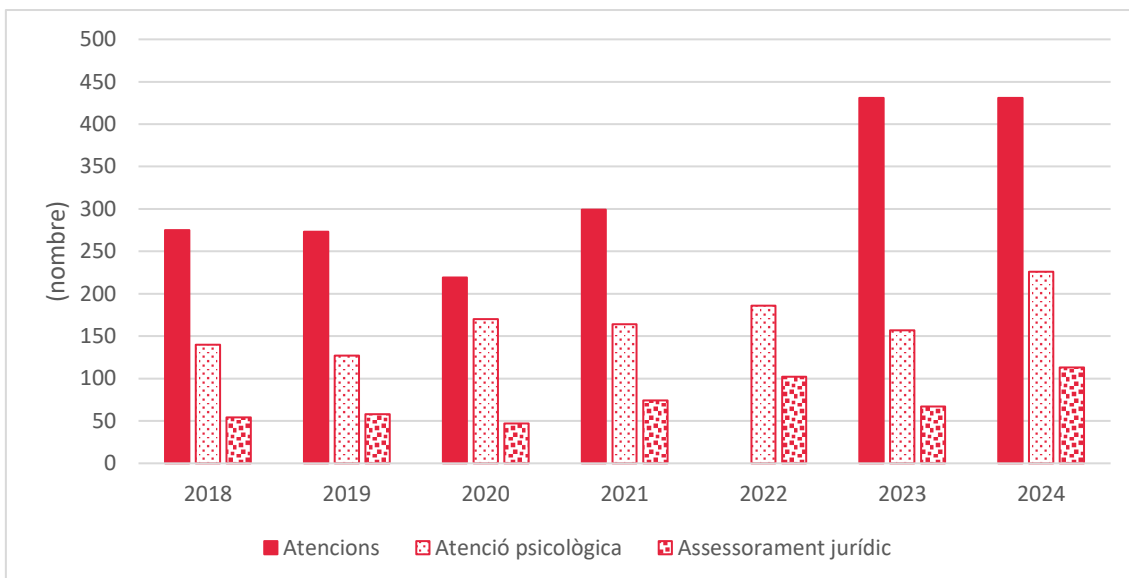

Figura 61: Atencions realitzades pel Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD). Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG (memòria anual).

2.2.3. Reconèixer i respectar la diversitat funcional i facilitar l'autonomia personal

Respectar i reconèixer la diversitat funcional i facilitar l'autonomia personal és una obligació en una societat que es vol justa i cohesionada. El repte s'enfoca en la línia de garantir les prestacions determinades per llei (grau de dependència) de manera ràpida i efectiva, fomentar la independència personal (residència al domicili, crear model de cures diverses). Al mateix temps, es vol tenir coneixement de les necessitats a llarg termini de serveis per atendre la dependència de la població. Adequació dels espais i equipaments (accessibilitat).

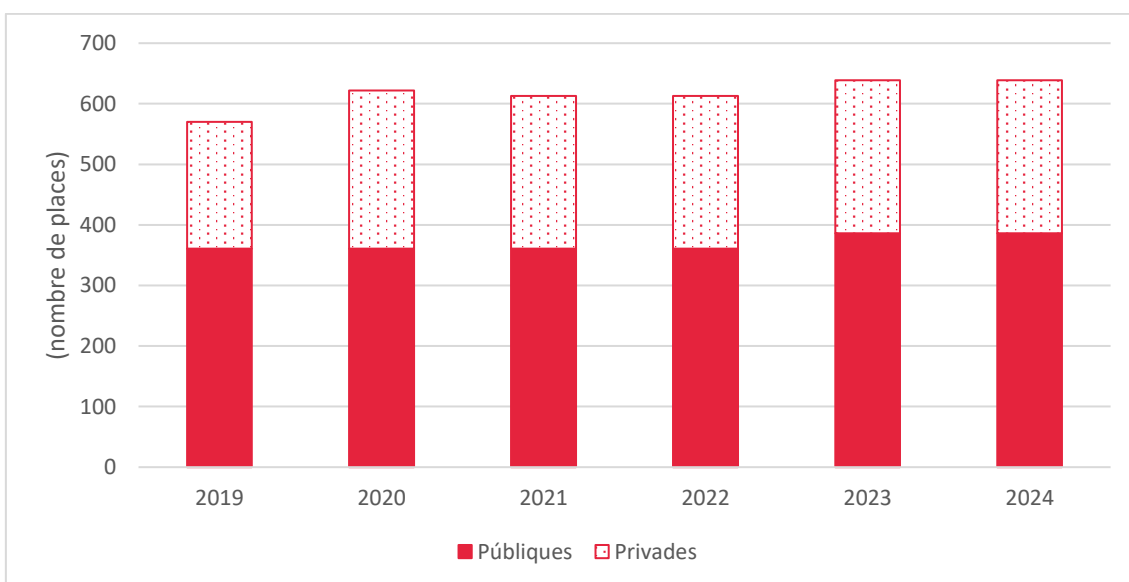

Figura 62: Nombre de places en residències per a la gent gran en funció de la titularitat. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG (memòria anual).

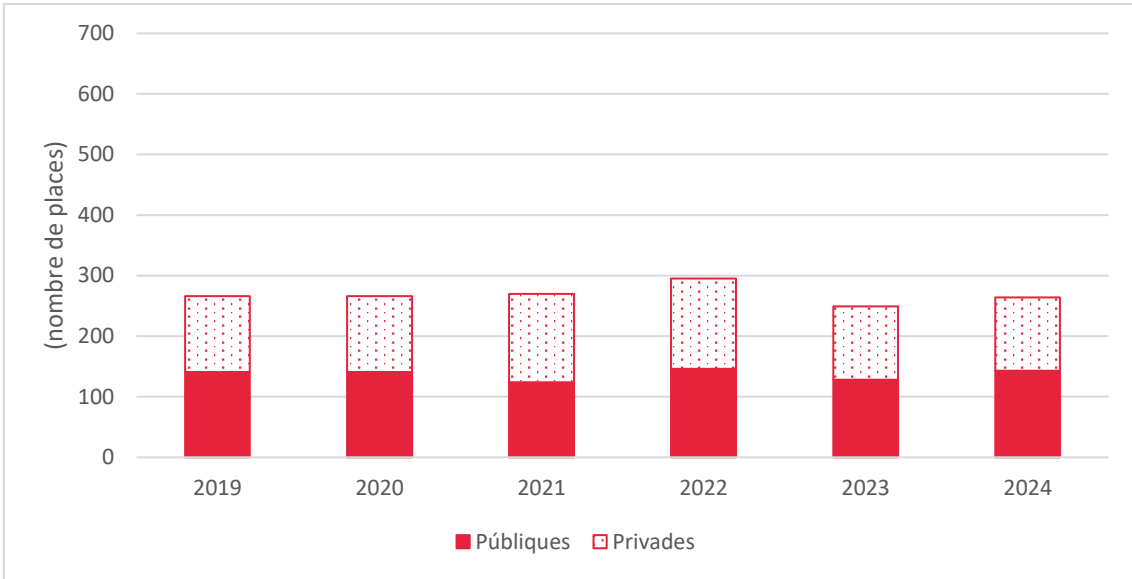

Figura 63: Nombre de places en centres de dia en funció de la titularitat. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG (memòria anual).

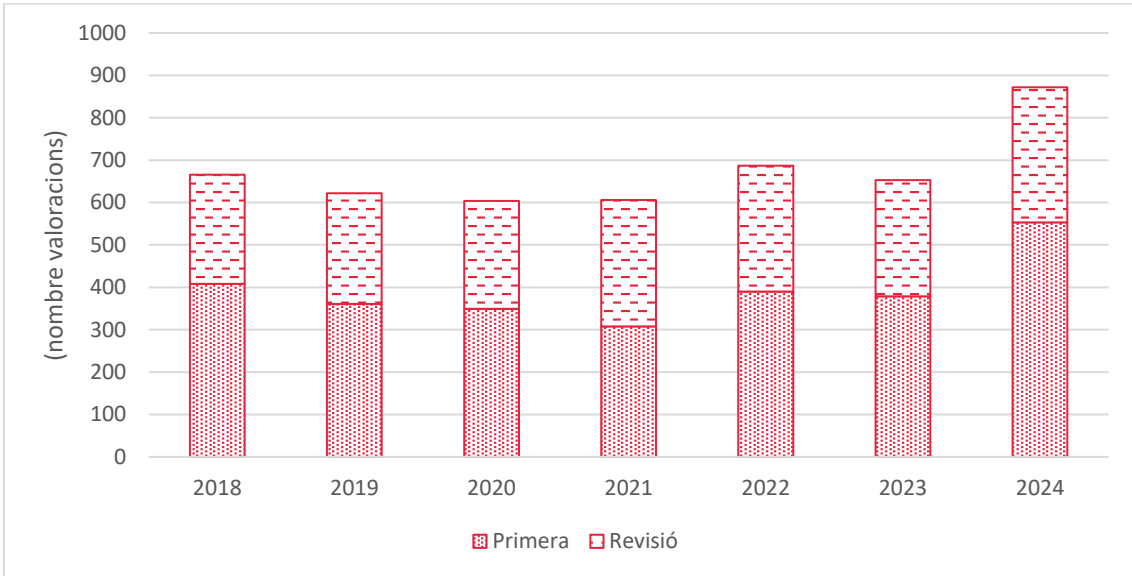

Figura 64: Valoracions de la dependència, primera valoració o revisió. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG (memòria anual).

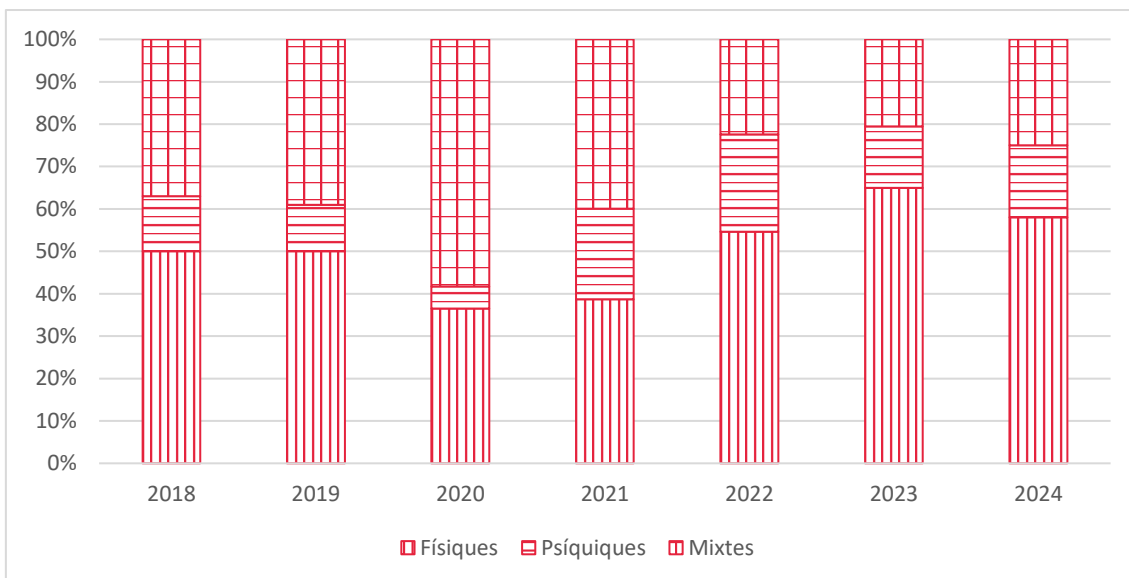

Figura 65: Tipologia de discapacitats detectades en la valoració de discapacitat. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG (memòria anual).

2.2.4. Promoure la convivència i el veïnatge

Cal resoldre els problemes de veïnatge, sobretot lligats a les creences, la cultural o l'origen, com a manera d'augmentar la cohesió socials i el reconeixement de les diversitat. En aquest sentit, aquest repte busca actuar a través de la mediació i altres iniciatives reconciliadores entre veïns, en blocs de pisos o en l'espai públic. També proposa la millora dels habitatges i les zones comunitàries amb atenció a les relacions veïnals.

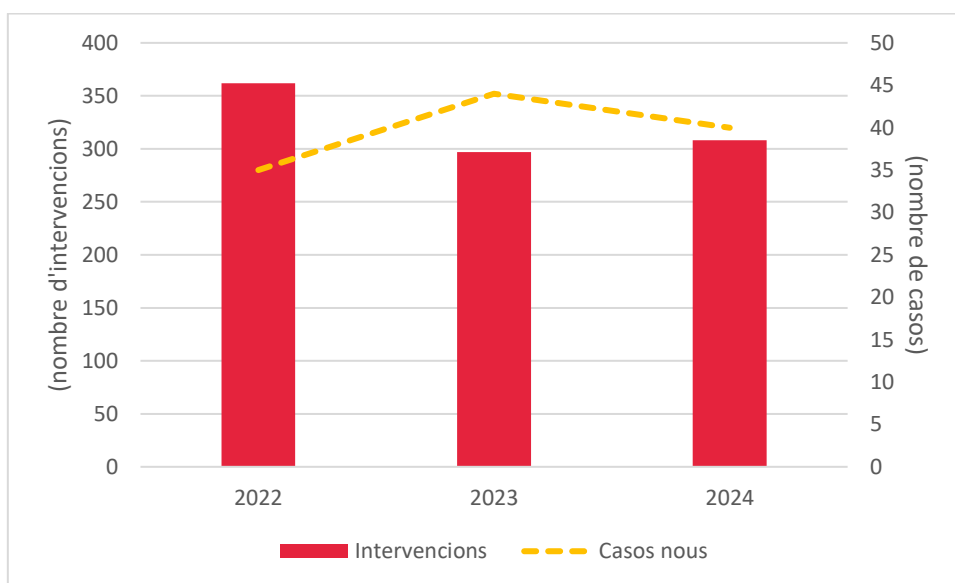

Figura 66: Nombre d'intervencions i de casos nous del servei de veïnatge i convivència.

2.2.5. Potenciar el voluntariat i l'associacionisme

Es percep el voluntariat i l'associacionisme com a maneres de fomentar les relacions personals i comunitàries. El compliment del repte busca l'increment del voluntariat i la col·laboració ciutadana, així com la millora del suport i l'ajut a les associacions.

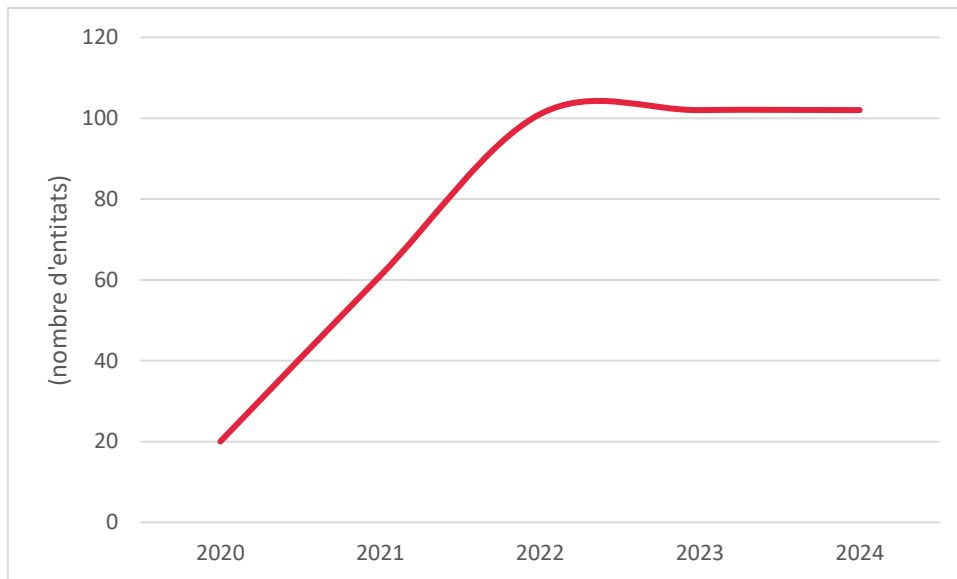

Figura 67: Evolució del nombre d'entitats ateses pel servei integral de suport a l'associacionisme (SISA). Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG (memòria anual).

2.2.6. Cogestionar l'equitat d'oportunitats per infants i joves, amb infants i joves

Aquest repte vol incidir en l'equitat per a totes les persones i d'aquesta manera millorar les capacitats de futur dels nostres joves.

2.3 Habitatge digne

COCREAR UN MODEL D'ACCÉS, TINENÇA, DISSENY I CONSTRUCCIÓ DE L'HABITATGE QUE POTENCIÏ EL DESENVOLUPAMENT HUMÀ I COMUNITARI

Accés, tinença, disseny i construcció d'habitatges per assegurar el desenvolupament humà. La definició de l'objectiu és molt complex perquè pretén incloure un seguit de conceptes difícils de considerar en un projecte d'aquesta magnitud, ja que tenen afectacions directes sobre la propietat privada i l'economia de mercat i són difícils de corregir, i fins i tot conèixer: disseny, construcció, models d'habitatge, renovació. Per tant, els reptes plantejats van en la línia de permetre assegurar el compliment dels drets bàsics: accés a l'habitatge i adaptació de l'espai públic a les necessitats de les persones i la comunitat.

2.3.1. Garantir el dret i accés a un habitatge digne

La disponibilitat d'un habitatge es considera un dret, per tant, cal establir polítiques clares al respecte: borsa d'habitatge, habitatges de protecció, etc. El repte es fixa en les variacions de preu de compra i lloguer d'habitatges com a mesura de les capacitats de la població al seu accés. També estudia tant l'activitat constructora, com l'evolució en les dimensions de l'habitatge, com a mesura indirecta per veure l'evolució temporal de la repercussió dels increments dels costos.

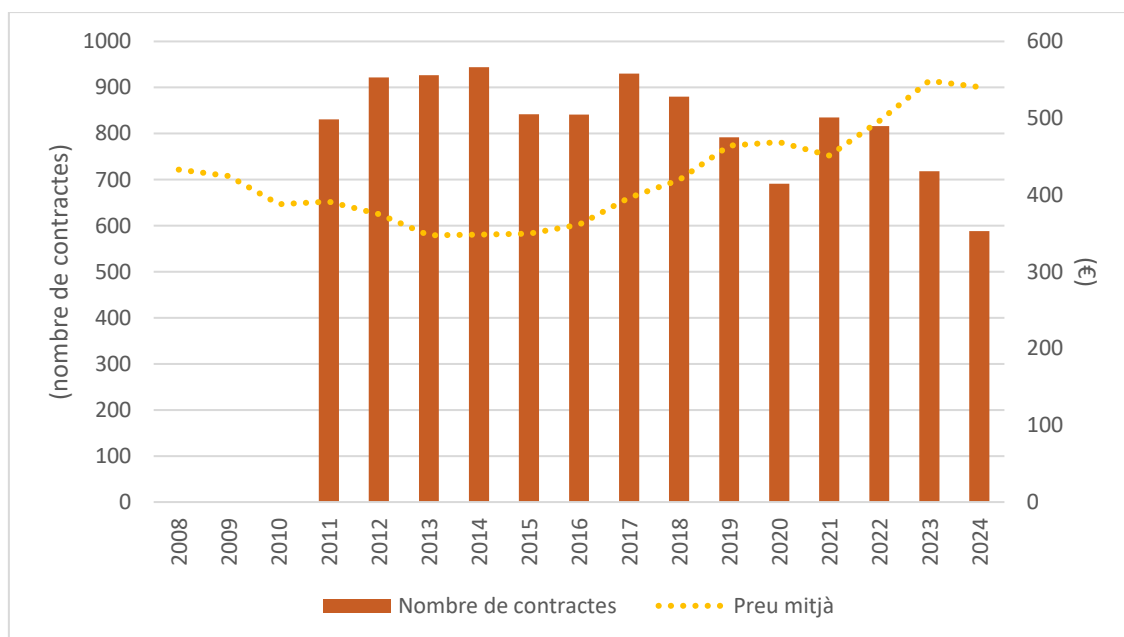

Figura 68: Evolució del nombre de contractes de lloguer i de l'import mitjà dels lloguers per Olot. Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Cambra de la Propietat de Girona.

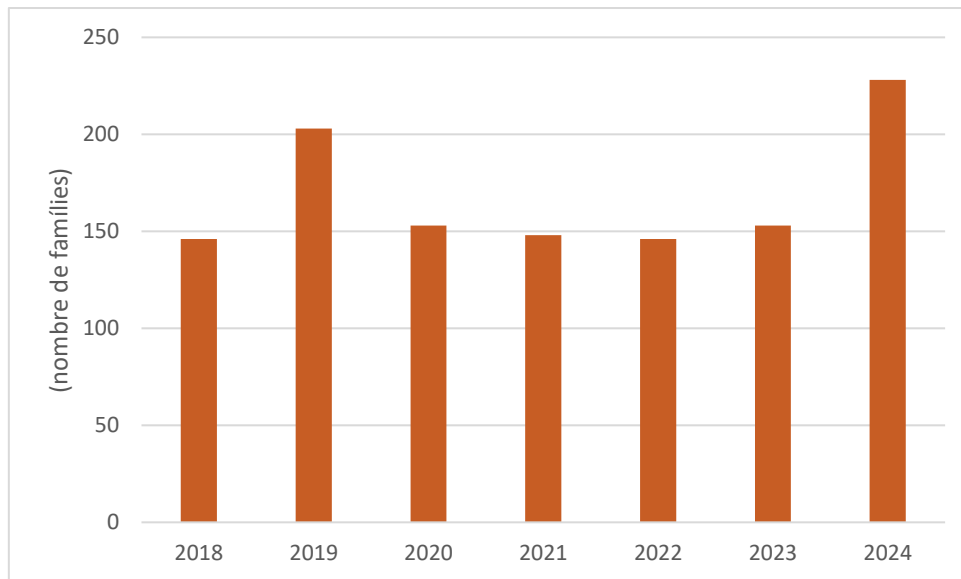

Figura 69: Unitats familiars amb problemes de finançament de les despeses derivades de l'habitatge. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG (memòria anual).

2.3.2. Adaptar els habitatges i l'espai públic a les necessitats de les persones i la comunitat

Els habitatges han de complir les condicions d'habitabilitat, igual com l'espai públic ha de facilitar la convivència i les relacions. Es planteja com a propòsit, el seguiment de les actuacions de millora dels habitatges per poder adaptar-los a les necessitats dels residents. D'altra banda, el repte també vol encarar les actuacions d'adequació de l'espai públic per facilitar la convivència. En aquest sentit, es proposa una avaluació dels actuals espais públics que hauria de permetre conèixer les problemàtiques i, per tant, actuar perquè aquests espais millorin amb el temps.

2.3.3. Limitar l'ocupació de sòl per a nous habitatges

Les necessitats de construcció i la manca de reutilització i rehabilitació de zones ja urbanitzades fa que l'ocupació de sòl nou sigui una realitat; en un territori com la nostra comarca, no ens podem permetre aquesta situació i cal estudiar fórmules per reduir la necessitat d'ocupar nous sòls.

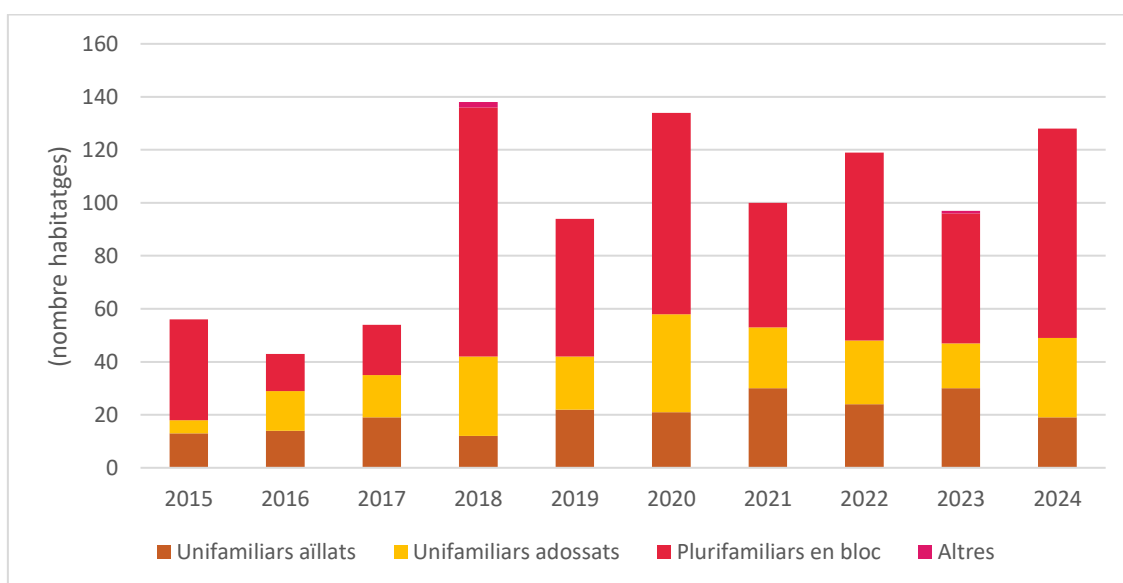

Figura 70: Habitatges iniciats per tipus d'edificació. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

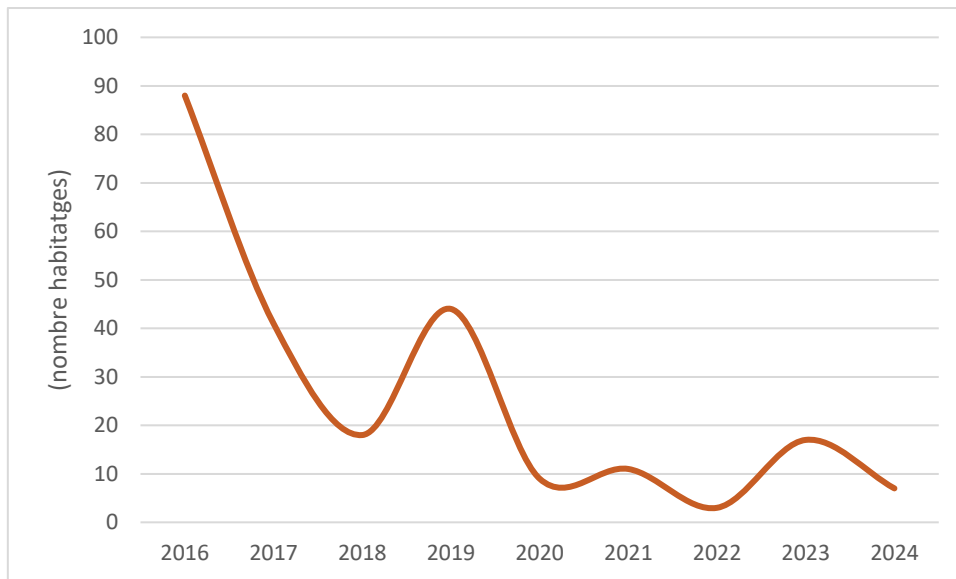

Figura 71: Habitatges rehabilitats. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

ACONSEGUIR UN NIVELL DE SALUT PERSONAL I COMUNITÀRIA QUE AFAVOREIXI EL BENESTAR DE LES PERSONES

Aconseguir uns nivells de salut personal i comunitària que afavoreixin el benestar de les persones. La salut és un dels pilars fonamentals de l'estat del benestar, per tant, garantir-ne uns nivells òptims, tant personal com comunitaris, és una tasca fonamental de la nostra societat. Alhora, però no podem deixar de considerar que la salut personal és una responsabilitat i obligació de cada un de nosaltres que no podem negligir ni desatendre en cap moment de la vida.

2.4.1. Garantir que totes les actuacions comarcals integrin la salut

La salut ha d'estar integrada en totes les polítiques públiques. Cal disposar d'un pla integral de vigilància de la salut pública. En la línia de considerar la salut com un dels pilars essencials de l'estat del benestar, cal tenir sempre en el punt de mira que totes les actuacions i accions de les empreses de la comarca considerin essencials la valoració que poden tenir per a la salut de les persones.

2.4.2. Cocrear hàbits comunitaris per la salut integral

Els habitatges han de complir les mínimes condicions d'habitabilitat, igual com l'espai públic ha de facilitar la convivència i les relacions.

Es planteja com a propòsit, el seguiment de les actuacions de millora dels habitatges per adaptar-los a les necessitats dels residents.

D'altra banda, el repte també vol encarar les actuacions d'adequació de l'espai públic per facilitar algunes pràctiques que poden ajudar al manteniment de la salut. Tot i que la salut s'entén com una qüestió individual, hi ha determinades actituds que poden fomentar-ne i garantir-ne la millora a llarg termini; en aquesta realitat podem considerar l'activitat física (pràctiques esportives no professionals: temps de durada i freqüència de pràctica), la prevenció de conductes de risc i addiccions (consum de drogues i alcohol: freqüència i quantitat) o dieta alimentària (control de l'obesitat i el sobrepès de la població, sobretot de manera preferent el control dels menús en els menjadors escolars). En aquest sentit, es proposa una avaluació dels actuals espais públics que hauria de permetre conèixer les problemàtiques i, per tant, actuar perquè aquests espais millorin amb el temps.

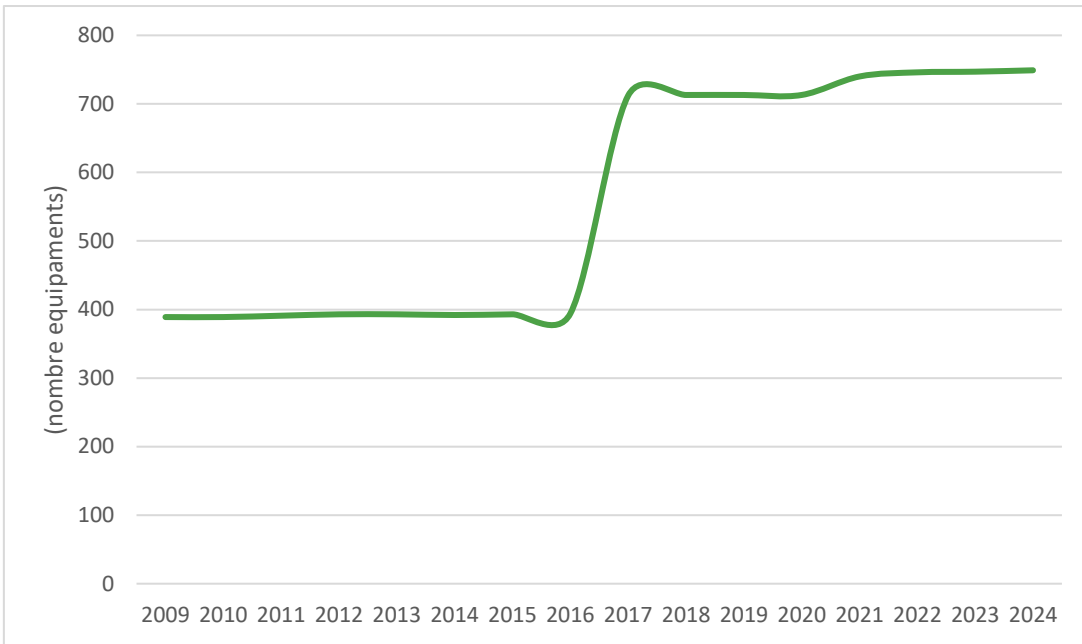

Figura 72: Evolució del nombre d'equipaments esportius, inclou: camps poliesportius, espais d'atletisme, piscines a l'aire lliure, piscines cobertes, pistes poliesportives, pavellons, pistes de tennis, pistes de pàdel, sales esportives, pistes d'esquix, frontons, espais de petanca, altres espais esportius i àrees d'activitat esportiva. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

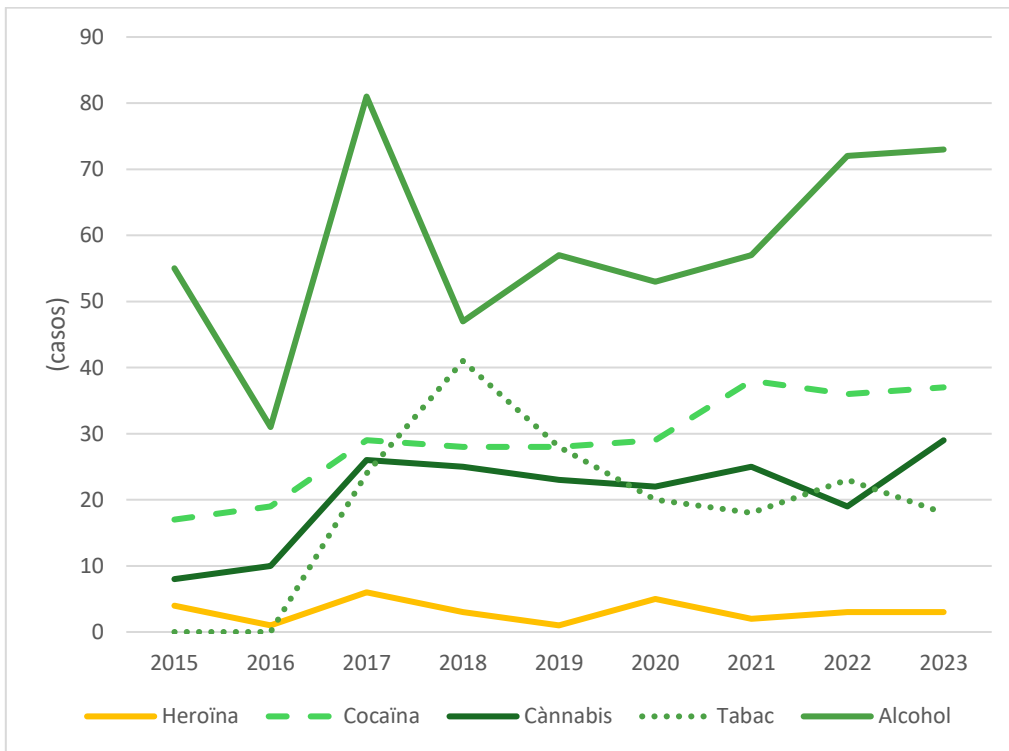

Figura 73: Tractaments per drogodependència classificats per tipus de substància. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

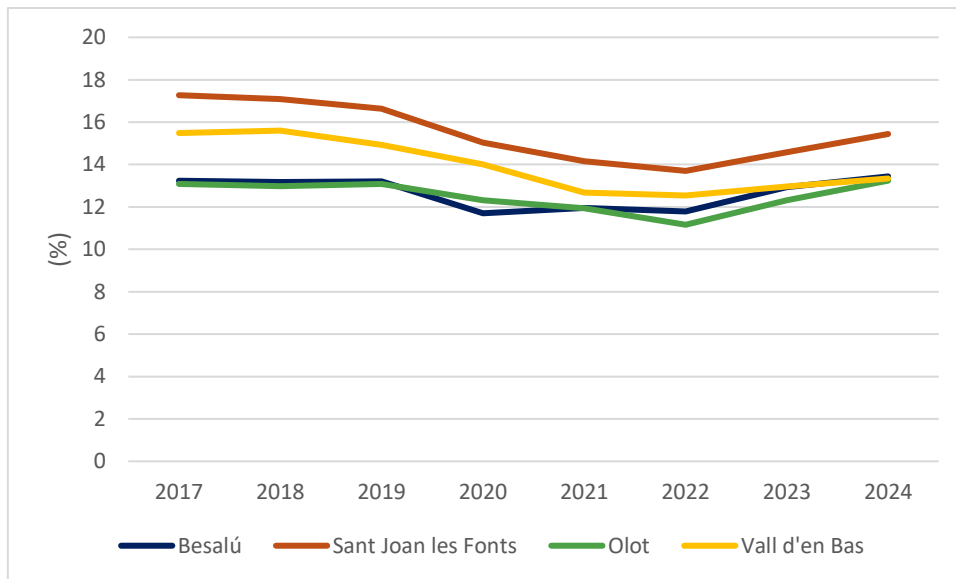

Figura 74: Prevalença de l'obesitat diferenciada per les àrees bàsiques de salut de la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Sistema de Salut de Catalunya.

2.4.3. Enfortir la salut mental i el benestar emocional

Cal revisar la percepció social davant de les malalties mentals i el benestar emocional, ja que cada dia són més significatives en la nostra societat. De manera general, es consideren problemes de salut mental, les depressions i qualsevol altra forma de modificació dels paràmetres de la química cerebral. Les accions plantejades van en la línia de millorar la visió i la relació social davant la malaltia i la detecció de els accions problemàtiques a la salut mental.

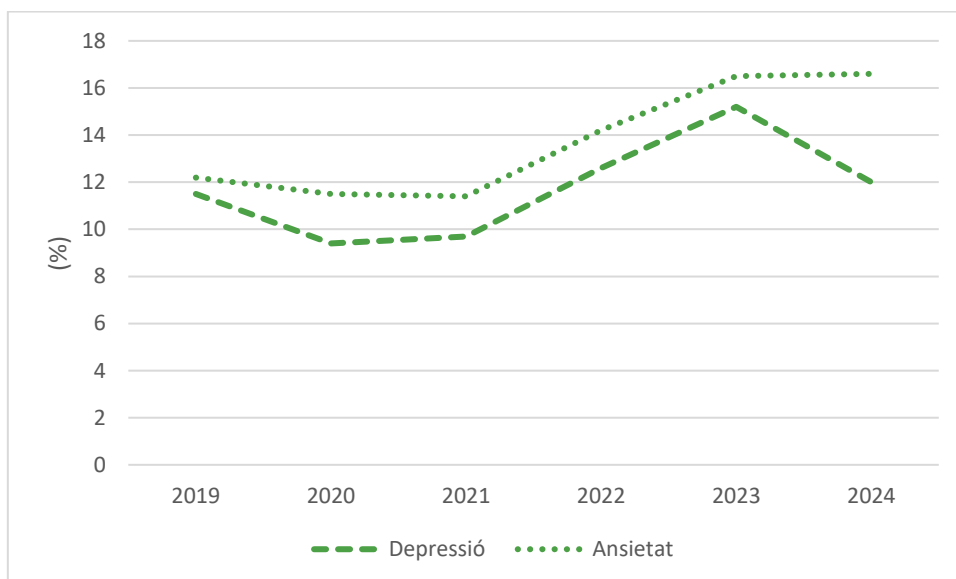

Figura 75: Incidència de la depressió i l'ansietat, dades referents a la província de Girona. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta de salut.

2.4.4. Garantir l'equitat en l'accés als serveis de salut de qualitat

Cal assegurar l'accessibilitat als serveis de salut i que tinguin en compte el factor de la interseccionalitat, és a dir, la intersecció de determinants socials i de salut, com són l'edat, el gènere, l'origen cultural, l'estatus socioeconòmic, entre d'altres, per augmentar, en si, la taxa de salut comarcal. Entre d'altres propòsits, es proposa facilitar espais per dialogar i formar, per enfortir els serveis i polítiques públiques de salut.

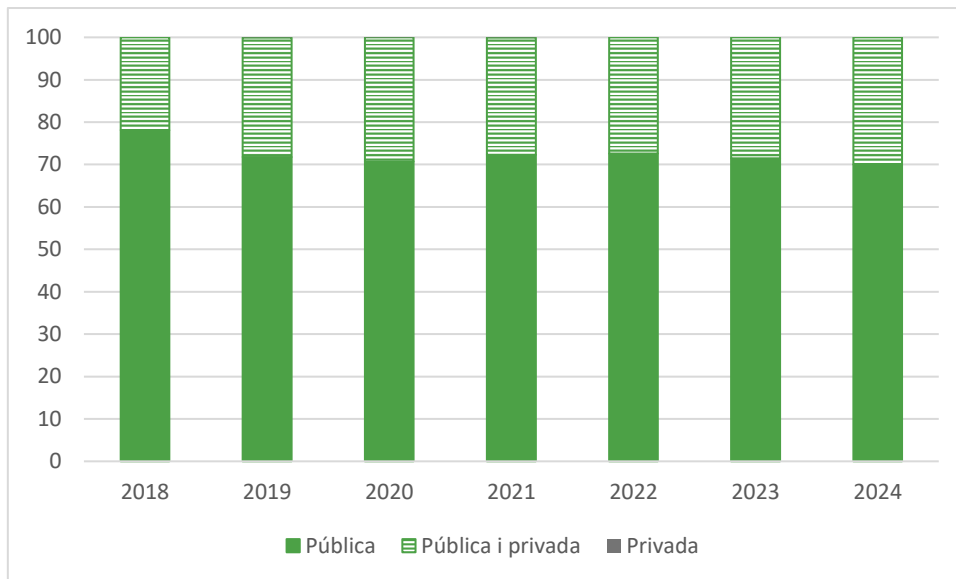

Figura 76: Tipologia de cobertura sanitària, dades referents a la província de Girona. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta de salut.

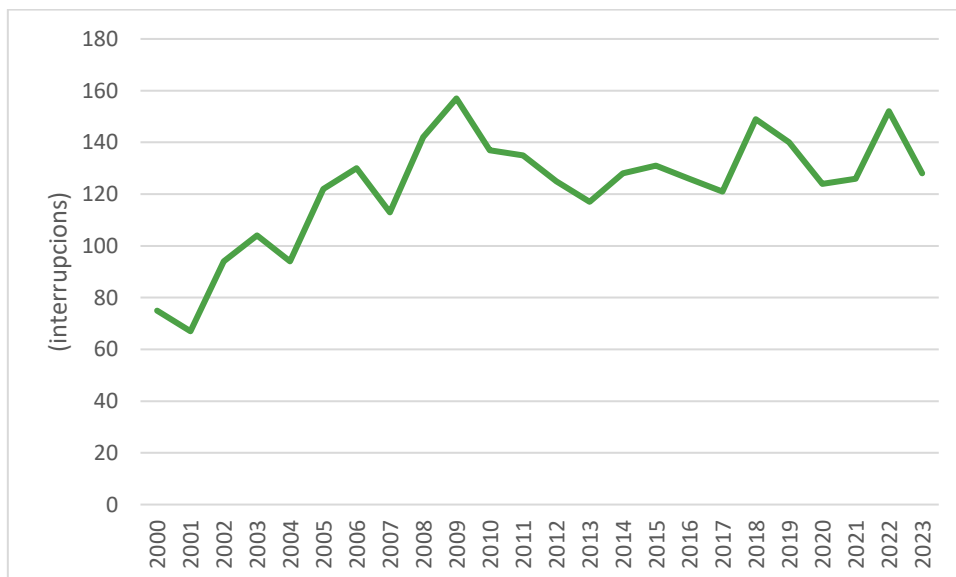

Figura 77: Evolució de les interrupcions voluntàries de l'embaràs. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

2.4.5. Gestionar l'entorn natural i els espais públics com a una expressió de la salut comunitària

És important el seguiment de les condicions ambientals com a prevenció de la salut: qualitat de l'aire, sorolls, la qualitat del cel nocturn, les relacions de les persones respecte a l'entorn natural (biodiversitat natural i urbana). Tot el repte està lligat al control i seguiment de les condicions ambientals en prevenció de les afectacions que poden tenir sobre la salut de les persones.

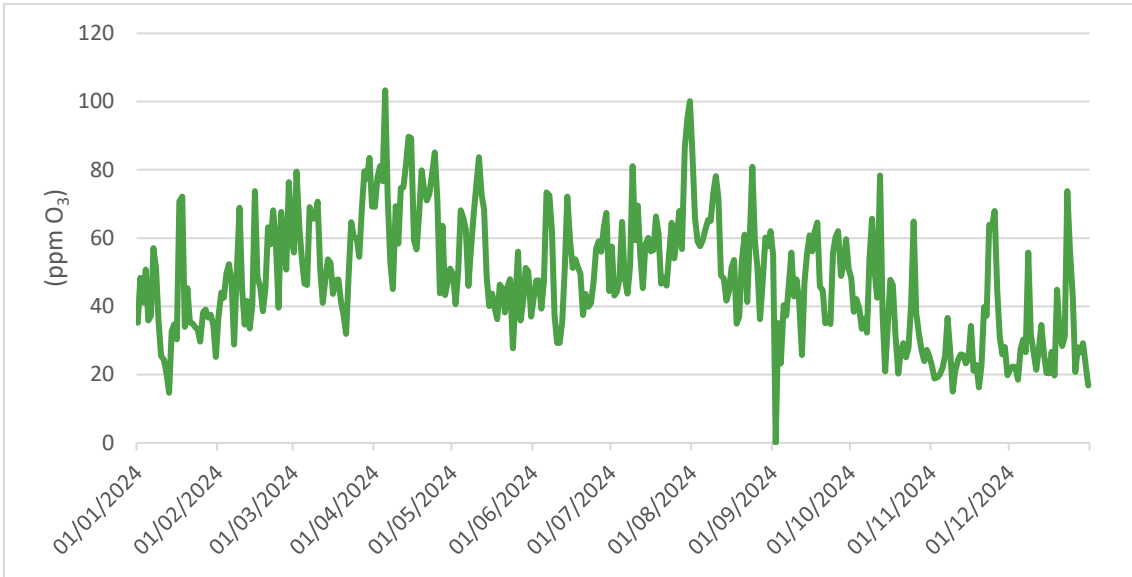

Figura 78: Concentració d'ozó mesurat a l'estació de qualitat de l'aire de Can Jordà (Santa Pau). Font: elaboració pròpia a partir de dades de Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica.

DESENVOLUPAR UN MODEL COMARCAL D'EDUCACIÓ INCLUSIVA

Aquest objectiu es considera un dels pilars essencials de l'estat del benestar; no obstant això, la seva organització i regulació (igual com en la salut assistencial) és a les mans del Govern de la Generalitat i, per tant, les capacitats directes d'intervenció del món local són baixes. De tota manera, en el projecte s'inclou l'educació com a quelcom que abasta la totalitat de la vida de les persones i, doncs, no se circumscriu a les etapes considerades de formació (ensenyament). Així doncs, té tota la lògica que es plantegi aquí el desenvolupament d'una educació inclusiva que abasti tota la vida com a estratègia per assegurar el desenvolupament personal.

2.5.1. Disposar d'un pla estratègic comarcal d'Educació 360º que inclogui la inclusió, la qualitat educativa i l'educació al llarg de la vida

La visió de l'Educació 360º és volgutament global i abasta la totalitat d'accions i la durada de la vida, per tant, està molt per sobre de les consideracions i requisits del sistema reglat d'ensenyament actual. El repte es vol concentrar, en una primera fase, en la disponibilitat d'un pla estratègic comarcal per desenvolupar la visió de l'Educació 360º, entenent que aquest concepte és totalment inclusiu, busca la qualitat educativa i l'educació al llarg de la vida. Aquest document estratègic no haurà d'entrar en contradicció no en disputa amb el sistema reglat d'ensenyament, ja que es persegueix altres objectius.

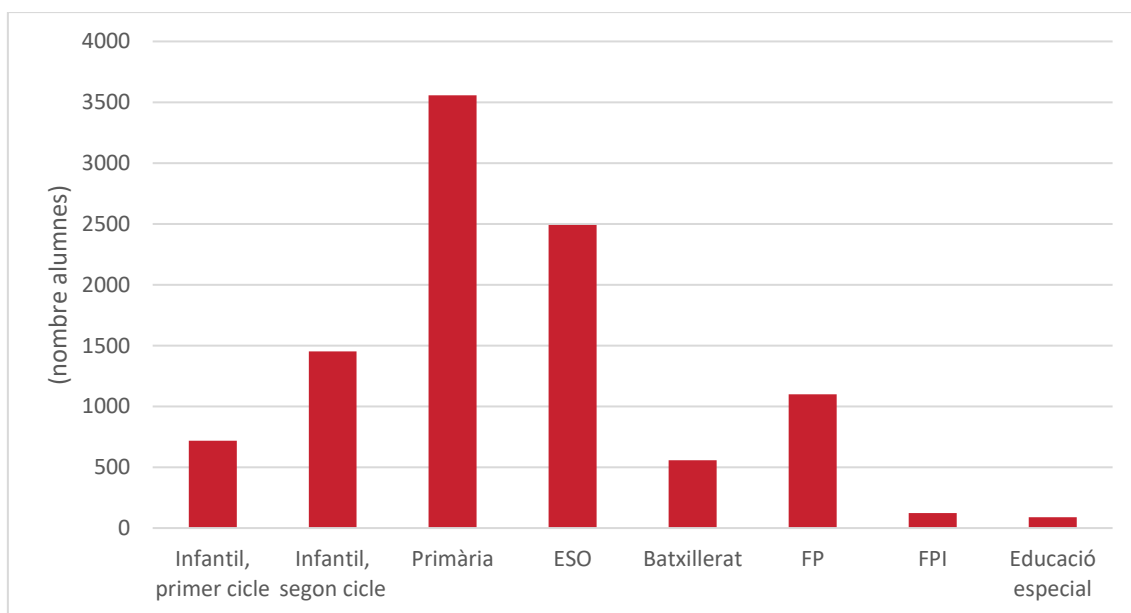

Figura 79: Nombre d'alumnes matriculats pel curs 2023/2024 segons la tipologia d'estudis. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació i Formació Professional.

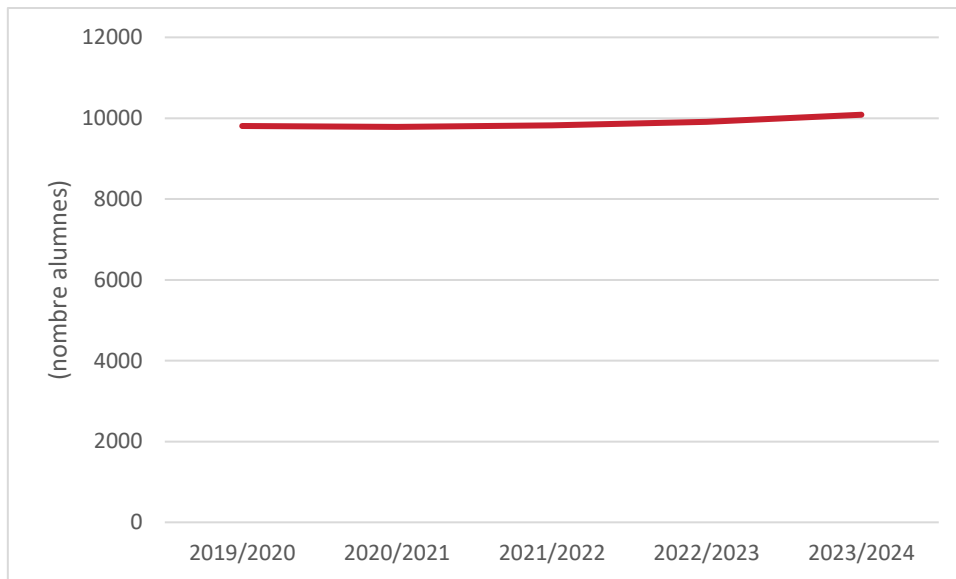

Figura 80: Evolució del nombre d'alumnes matriculats a tots els nivells. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Ensenyament i Formació Professional.

2.5.2. Crear un model educatiu obert, inclusiu i transformador

Aquest repte està dirigit al que podem entendre com a sistema reglat de formació i pretén garantir la igualtat d'oportunitats per a tots els membres de la nostra societat; la seva avaluació és complexa i integral.

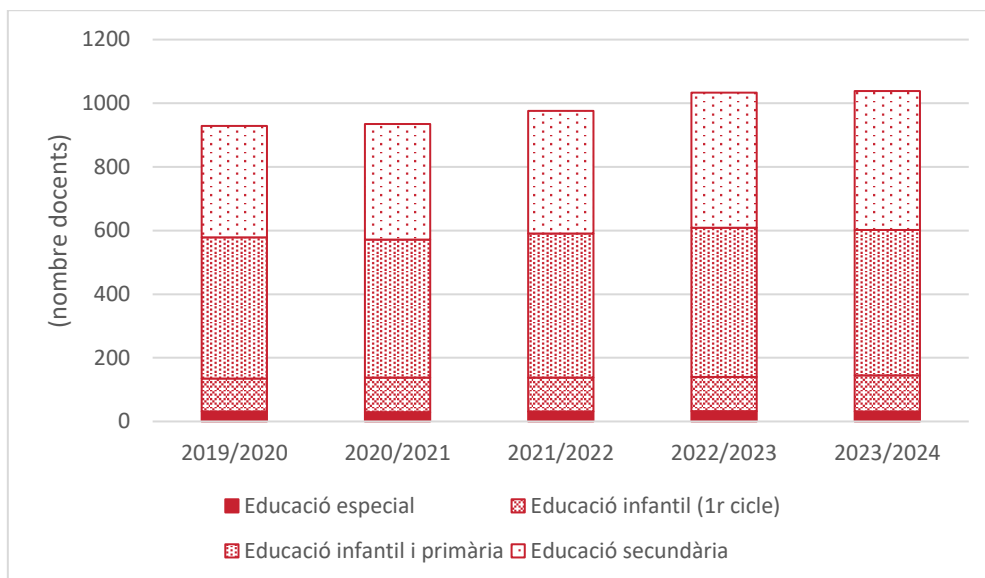

Figura 81: Personal docent als centres educatius de la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació i Formació Professional.

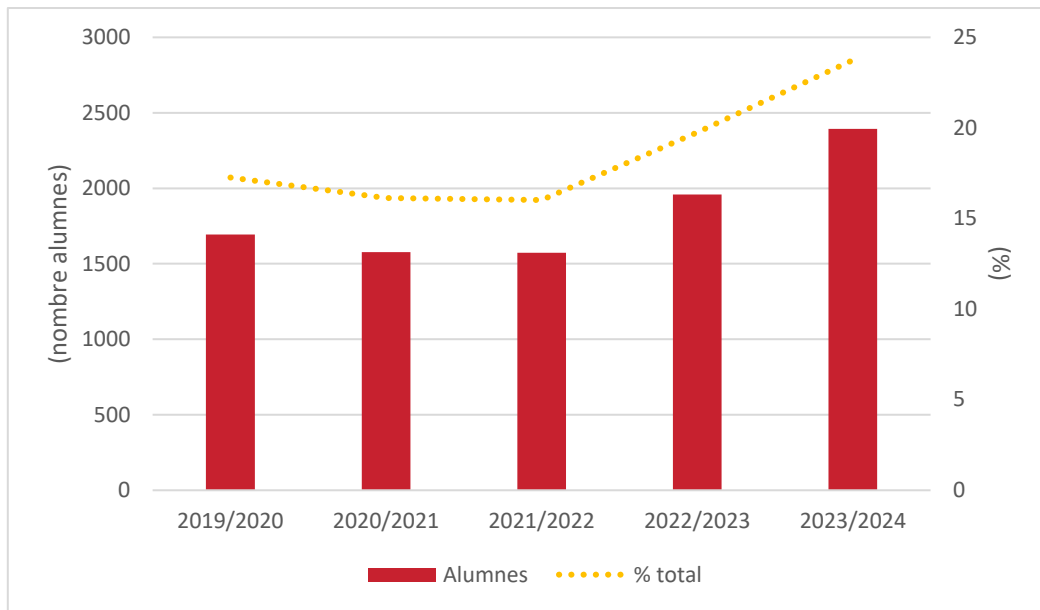

Figura 82: Nombre d'alumnes amb necessitats especial i representació sobre el total de l'alumnat. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació i Formació Professional.

2.5.3. Crear itineraris formatius professionalitzadors

Enfocat clarament a la millora de la formació professionalitzadora, molt lligat a donar una sortida als alumnes amb capacitats diferents de les convencionals. L'avaluació del repte es concentra a mesurar les necessitats de sistemes de formació alternatius als sistemes reglats actuals per tal de disminuir l'anomenat fracàs escolar. Així doncs, les accions previstes tenen totes molt a veure amb aquesta realitat.

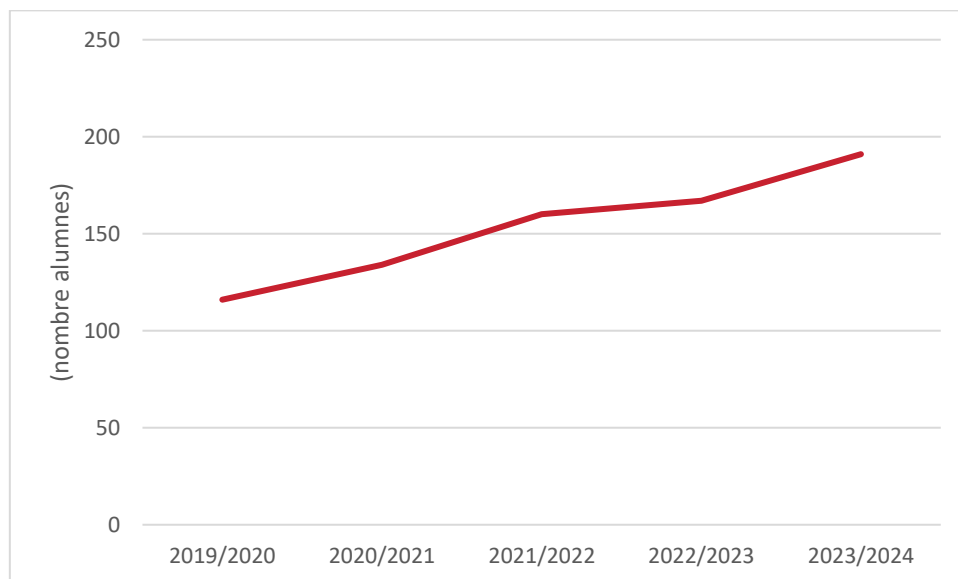

Figura 83: Evolució del nombre d'alumnes matriculats en Formació Professional dual. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació i Formació Professional.

2.5.4. Desenvolupar competències i habilitats per una ciutadania de ple dret

Per poder tenir una societat cohesionada, justa, crítica i responsable, conscient de els seves capacitats, és imprescindible que la ciutadania tingui i exerceixi les competències i habilitats que ho permetin. En aquest sentit, aquest repte s'ha d'entendre com la voluntat d'assegurar i permetre aquest desenvolupament.

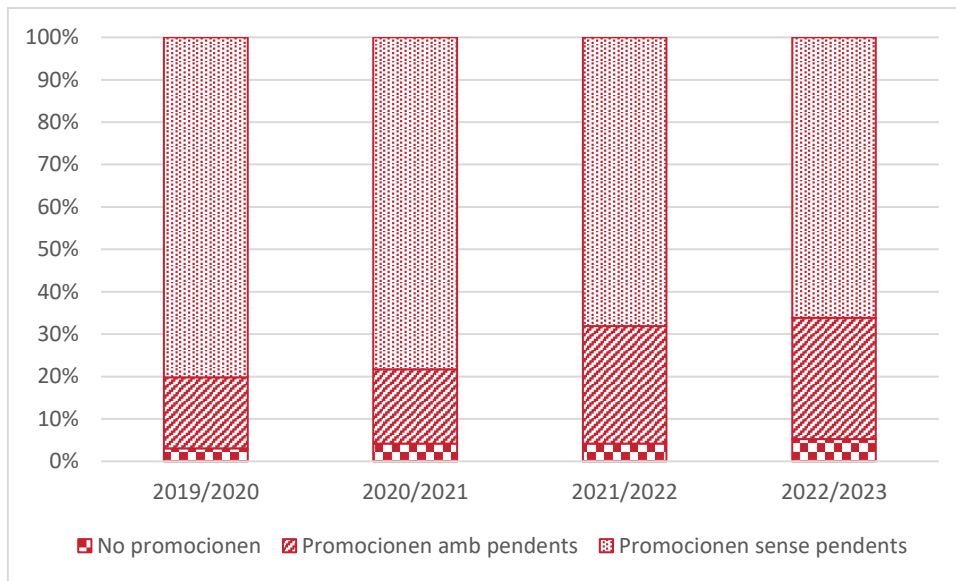

Figura 84: Avaluació dels alumnes d'educació secundària obligatòria. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació i Formació Professional.

COCREAR ESPAIS I PROCESSOS PER ALS DESENVOLUPAMENT D'UNA ESTRUCTURA COMARCAL COMPROMESA AMB LA TRANSFORMACIÓ ECOSOCIAL I LA FELICITAT COMUNITÀRIA

Cocrear espais i processos per al desenvolupament d'una cultura comarcal per a la transformació social, partint de la base que la cultura comarcal per a la transformació social, partint de la base que la cultura s'entén com a fons de generació i dotació a la ciutadania d'eines que permeten la transformació social i personal. No es pot associar la cultura únicament a l'oci: la seva existència està lligada a la creació artística i abasta l'art, el pensament i les humanitats en totes les seves dimensions. Així doncs, cal considerar la cultura en un marc educatiu, de necessitat de disposar d'eines de gestió, en relació amb el lligam indestruïble que té amb el paisatge (valors territorials) i la contemporaneïtat com a marc evolutiu de les idees a futur.

Per tant, la cultura expressa el model de relació entre els ciutadans i està en permanent evolució, la qual cosa afecta la mateixa consciència individual. Així doncs, és important associar la cultura al pensament com a manera de poder generar un discurs crític amb la realitat.

2.6.1. Garantir el dret a la cultura

En el marc de pensar que la cultura té implicacions directes en la consciència individual i el discurs crític, cal garantir l'accés i el dret a la cultura.

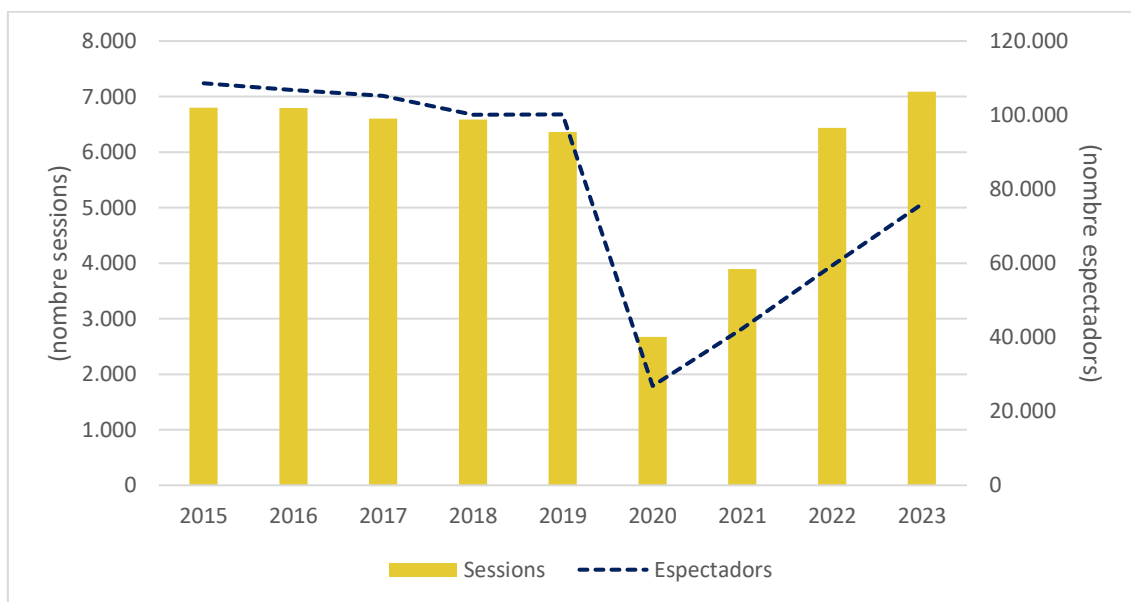

Figura 85: Evolució del nombre de sessions de cinema a Olot i del nombre d'espectadors. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

2.6.2. Expressar la cultura des de totes les seves diversitats

Afavorir les expressions culturals avui considerades marginals o fora dels circuits reglats, per visualitzar els col·lectius, assegurar la seva inclusió social i permetre la visualització de les diferències.

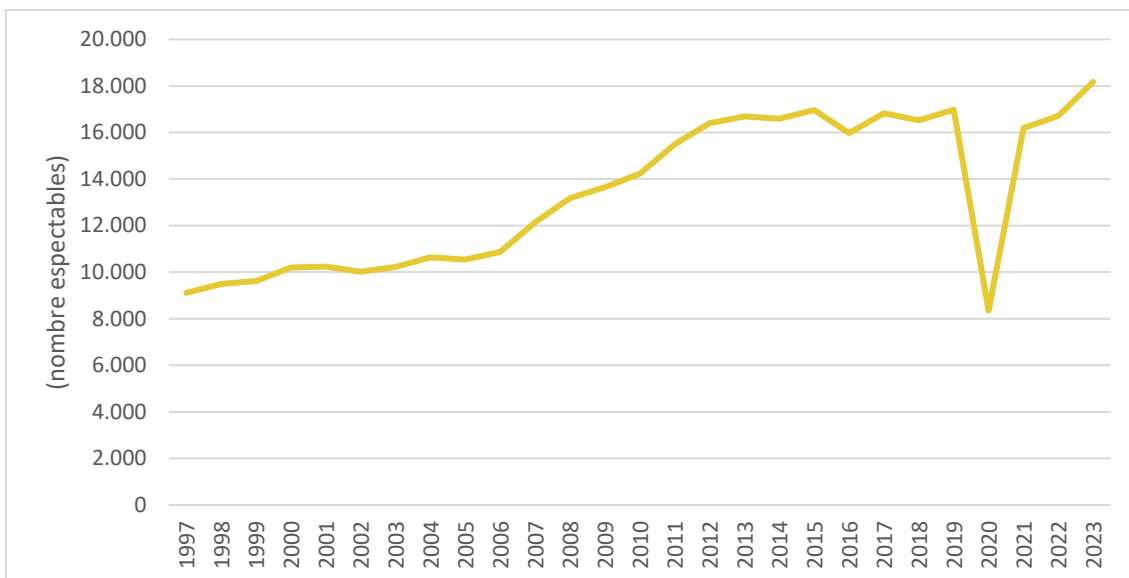

Figura 86: Evolució de les representacions de teatre i dansa, dades referents a Catalunya. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

2.6.3. Democratitzar la cultura i la seva governança

Si considerem la cultura com a expressió de la societat, no pot ser que estigui en mans d'élits. Per això es pretén un model molt més obert i participatiu que reti comptes de les seves accions més enllà del cost econòmic i el nombre d'assistents.

2.6.4. Articular l'ecosistema cultural i les seves infraestructures

Les infraestructures són bàsiques per garantir les expressions culturals, per tant, cal garantir-ne l'existència i continuïtat en el temps.

2.6.5. Augmentar el valor de la cultura

L'augment del valor de la cultura en el marc en què estem va més enllà de les consideracions econòmiques pròpiament dites, que de tota manera no podem deixar de considerar-se. És imprescindible garantir que els creadors es puguin guanyar la vida dignament amb la seva feina i no hagin d'estar sotmesos als canvis de les crisis i les conjuntures econòmiques i socials. Per aconseguir aquest teixit i elevar els valors, es veu imprescindible consolidar la cultura local en les xarxes nacionals i internacionals.

SOM PROSPERITAT

AVANÇAR CAP A LA SOBIRANIA EN ENERGIA NETA I ACCESSIBLE A LA COMARCA

L'energia és una moneda de canvi universal que permet desenvolupar totes les activitats del planeta. Les civilitzacions han anat augmentat de complexitat amb els increments mantinguts d'energia; a partir de la revolució industrial, les energies utilitzades han estat predominantment fòssils i emissores de gasos d'efecte hivernacle (GEH). No podem seguir amb aquesta dinàmica que provoca greus desajustos a l'atmosfera del planeta, però tampoc podem mantenir la civilització actual sense disposar de prou energia, d'aquí la necessitat d'avançar cap a una transició en els usos i producció d'energia.

3.1.1. Augmentar l'autonomia en la producció energètica neta

Cal treballar per disposar de les màximes capacitats de producció per abastir les necessitats del territori amb energies netes i amb sistemes tan distribuïts com sigui possible. Això no implica l'autarquia energètica i cal mantenir les connexions amb xarxes racionals per assegurar els subministres estratègics. El repte proposa poder arribar a garantir el 75 % de producció de l'energia elèctrica consumida a la comarca.

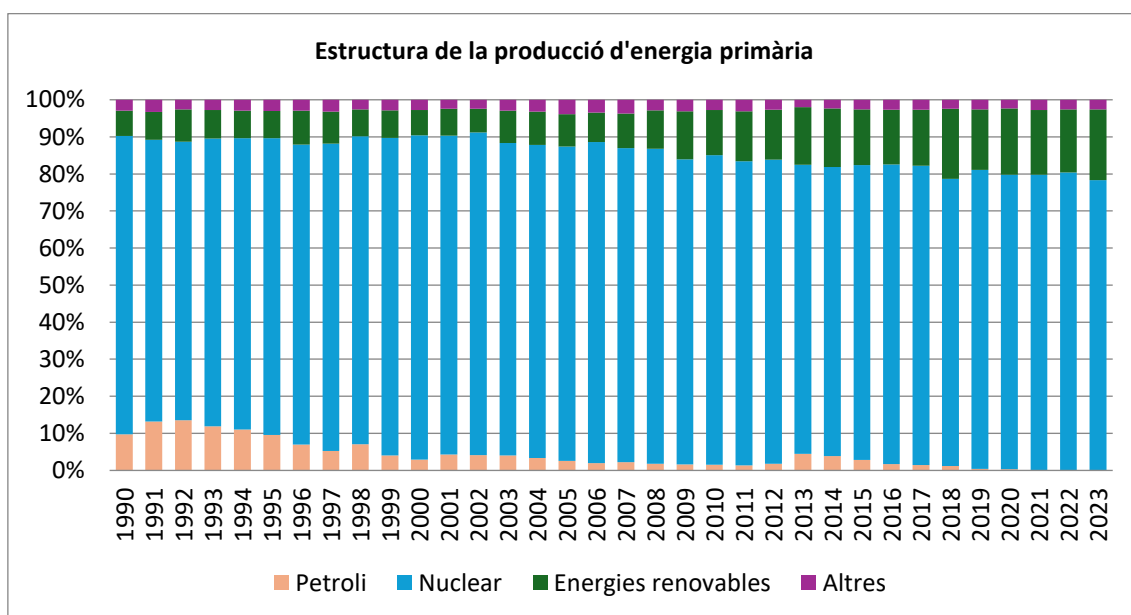

Figura 87: Estructura de la producció d'energia primària a Catalunya. Font: Institut Català de l'Energia (Balanç energètic de Catalunya).

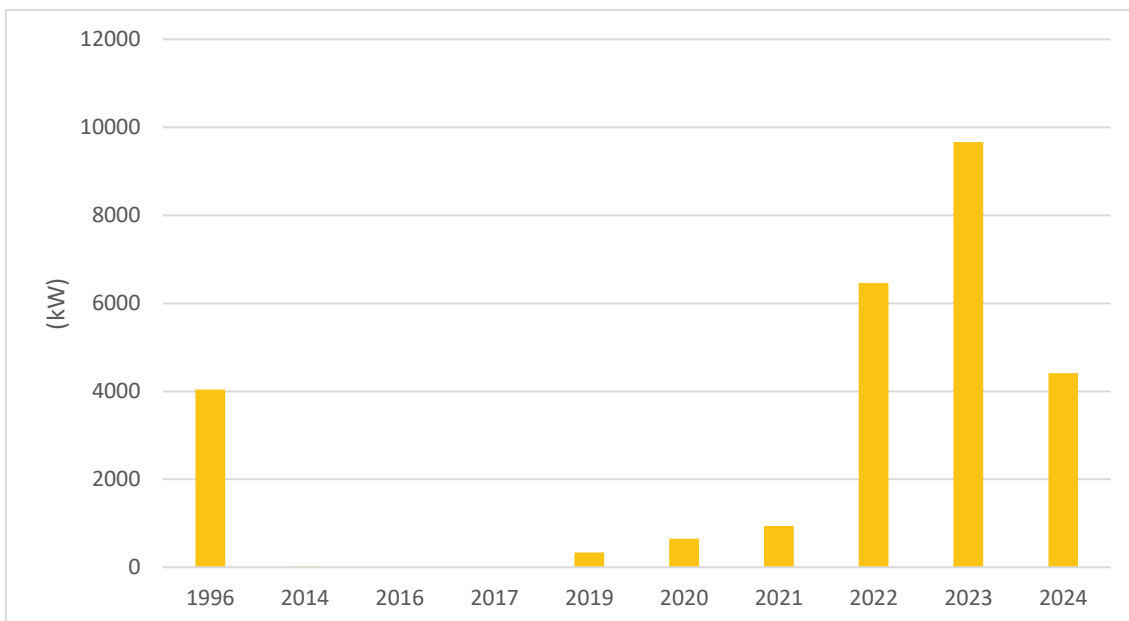

Figura 88: Potència de les instal·lacions d'autoconsum inscrites al Registre d'Autoconsum de Catalunya (RAC). Font: elaboració pròpia a partir de dades del RAC

3.1.2. Optimitzar i millorar l'eficiència energètica

Cal disposar d'eines per poder quantificar l'evolució de les reduccions reals de consum dels sectors (indústria, comerç i serveis, edificacions, domèstics i agricultura i ramaderia) i, per fer-ho, cal la col·laboració dels mateixos sectors. Cal veure si amb la intervenció d'aplicacions de ciència ciutadana i amb l'establiment de classificacions per a la millora de l'eficiència, es pot incentivar la col·laboració en l'avaluació d'aquest repte.

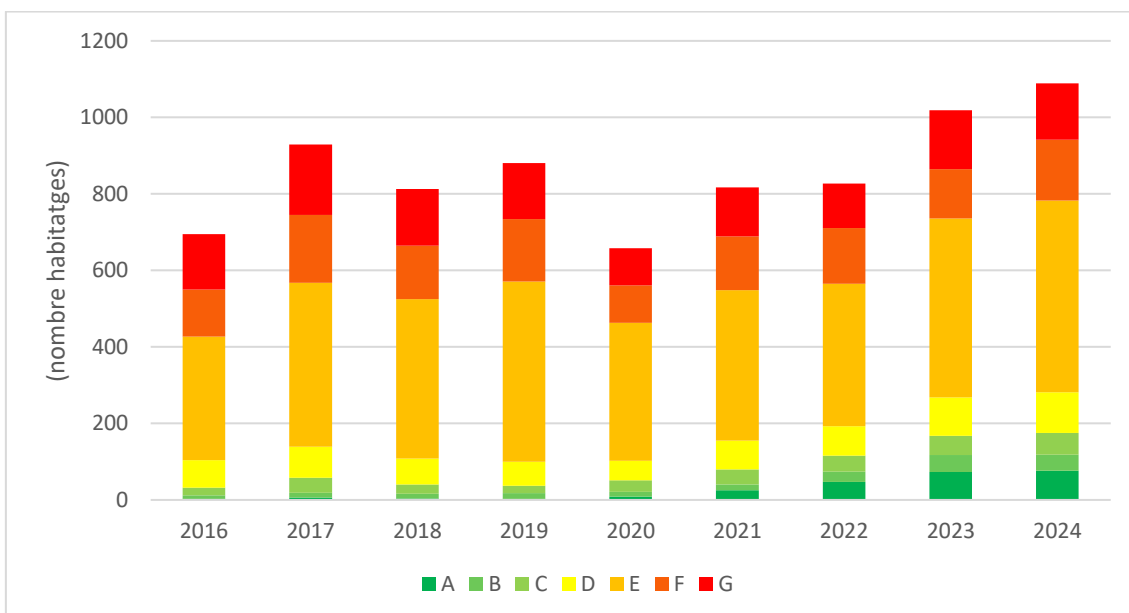

Figura 89: Certificats d'eficiència energètica dels edificis segons la qualificació d'energia primària no renovable. Font: elaboració pròpia a partir de l'Observatori de la Certificació d'eficiència energètica d'edificis.

3.1.3. Monitorar i disminuir les emissions de CO₂

Les emissions de CO₂ es consideren les principals responsables del canvi climàtic, per tant, cal reduir-les de manera ineludible i ràpida. Estem davant d'un repte que fonamentalment s'avaluarà per càlcul i sobre les dades d'altres propòsits.

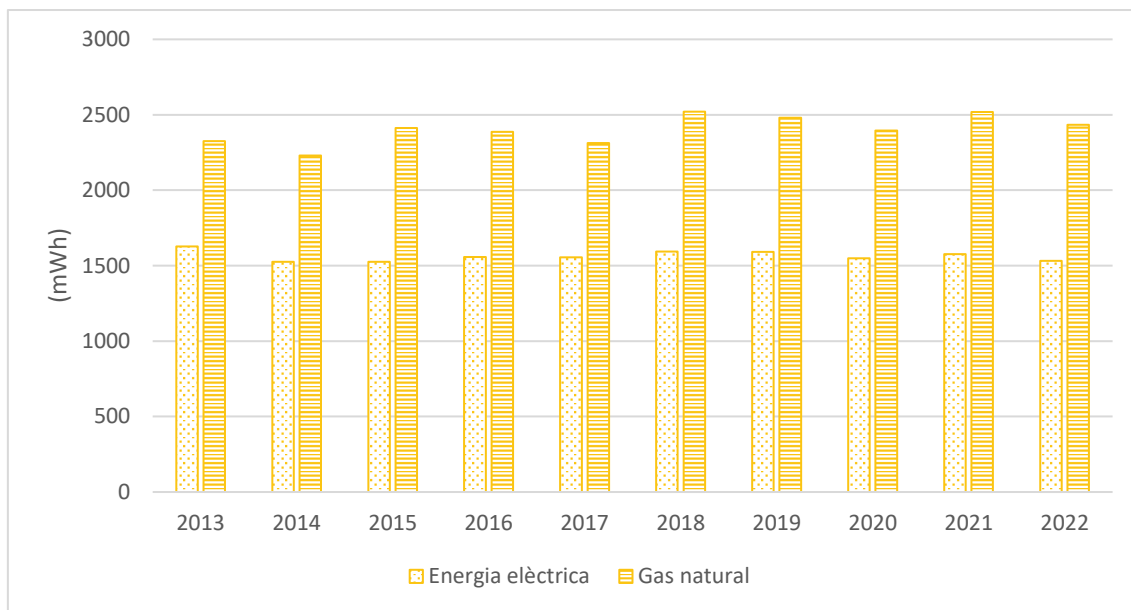

Figura 90: Consum domèstic d'energia elèctrica i gas natural a la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori de l'estat energètic del parc d'edificis residencials de Catalunya.

3.1.4. Generar estratègies i eines per a la transició energètica

Per treballar en la disminució del consum i el canvi de combustibles, és imprescindible disposar d'eines. Totes les actuacions i eines que es posin en funcionament per a la transició energètica han de considerar la seva efectivitat en la disminució del consum per càpita i canvis de combustibles i energies per alternatives i distribuïdes. Els propòsits van encaminats a mantenir/crear eines i grups de treball per accelerar la transició energètica.

3.1.5. Garantir l'accés universal a l'energia

L'energia es considera un dret bàsic, per tant, cal lluitar de manera clara i decidida contra les situacions de pobresa energètica. L'energia es considera un servei bàsic i essencial, per tant, cal assegurar-ne l'accessibilitat a tota la població amb independències de les seves capacitats econòmiques i circumstàncies personals. La valoració del repte es planteja sobre la base de la reducció anual de les llars amb declaració de pobresa energètica.

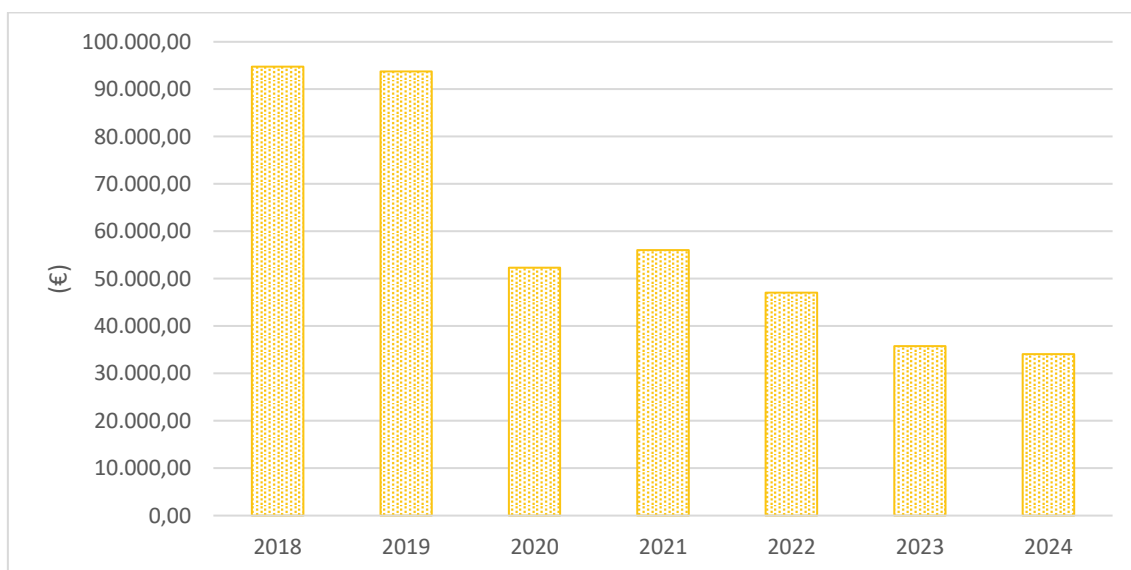

Figura 91: Ajudes al subministrament realitzades pel CASG. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG.

PROMOURE QUE LES PERSONES ES PUGUIN DESENVOLUPAR A TRAVÉS DE LA SEVA OCUPABILITAT

La feina es considera el principal revulsiu per poder tenir una vida digna i satisfactòria. Per aconseguir-ho, però cal disposar de feines de qualitat i que permetin assegurar les necessitats bàsiques de les persones. Aquest objectiu es veu controlable mitjançant el seguiment de l'índex d'atur i la taxa d'ocupació de la comarca, tot i que aquest no ens dona una referència directa de les qualitats de les feines.

3.2.1. Garantir l'accés a l'ocupació digna i de qualitat

No podem mantenir els nivells actuals de precarietat en el treball si volem assegurar una societat justa i equitativa. Aquest repte s'aborda considerant el nivell de precarietat als llocs de treball (contractes precaris) entenent que cal assegurar feines dignes que permetin el desenvolupament personal.

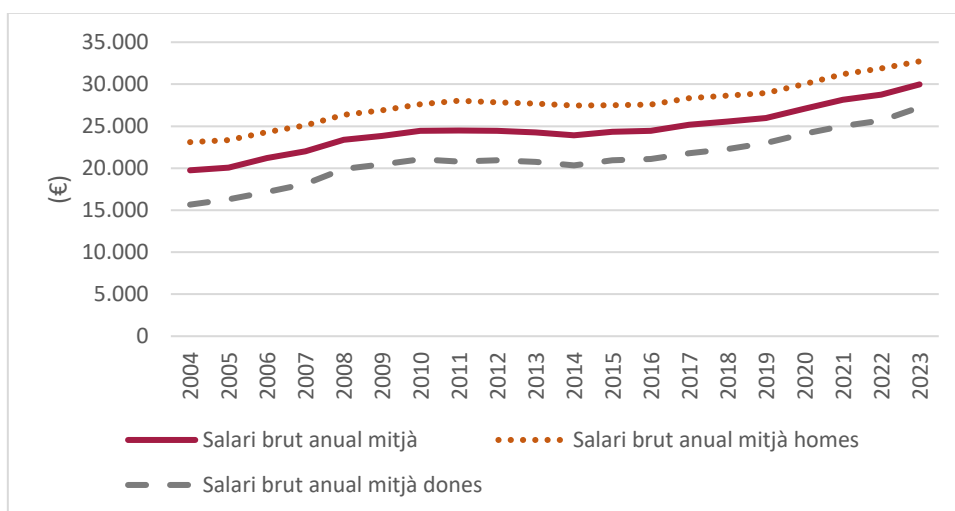

Figura 92: Evolució del salari brut anual mitjà per Catalunya, incloent homes, dones i la mitjana. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

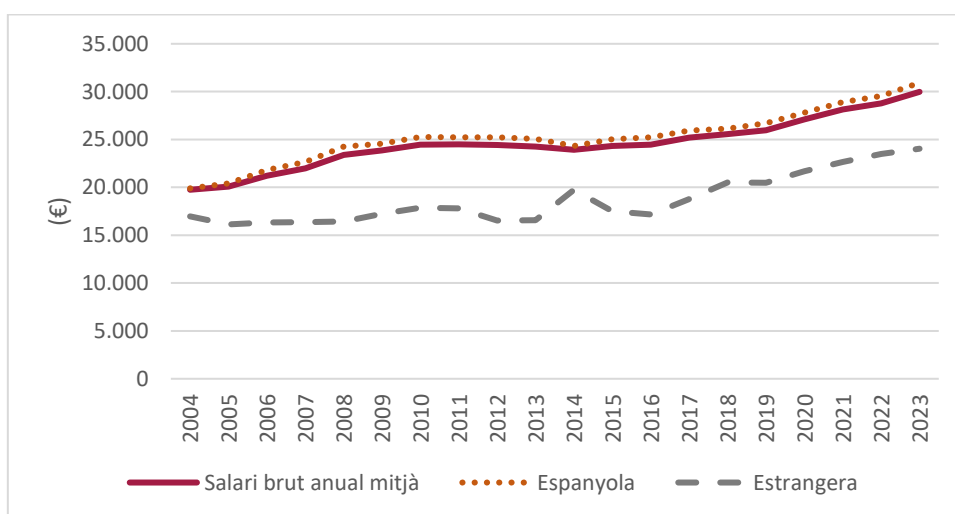

Figura 93: Evolució del salari brut anual mitjà en funció de la nacionalitat. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

3.2.2. Treballar per una vida laboral significativa

Cal garantir als treballadors una mínima estabilitat en la feina. El repte es planeja com a seguiment del nivell de contractació dels col·lectius amb molta baixa ocupabilitat i altres barreres d'entrada al mercat de treball (exclusió social, salut mental i diversitat funcional). Els propòsits volen aportar informació sobre les persones que superen la fase d'inserció o reinserció laboral, assegurant-ne l'ocupabilitat. També es vol potenciar formes d'ocupabilitat diferents de les convencionals amb el foment de cooperatives i potenciació de l'economia col·laborativa.

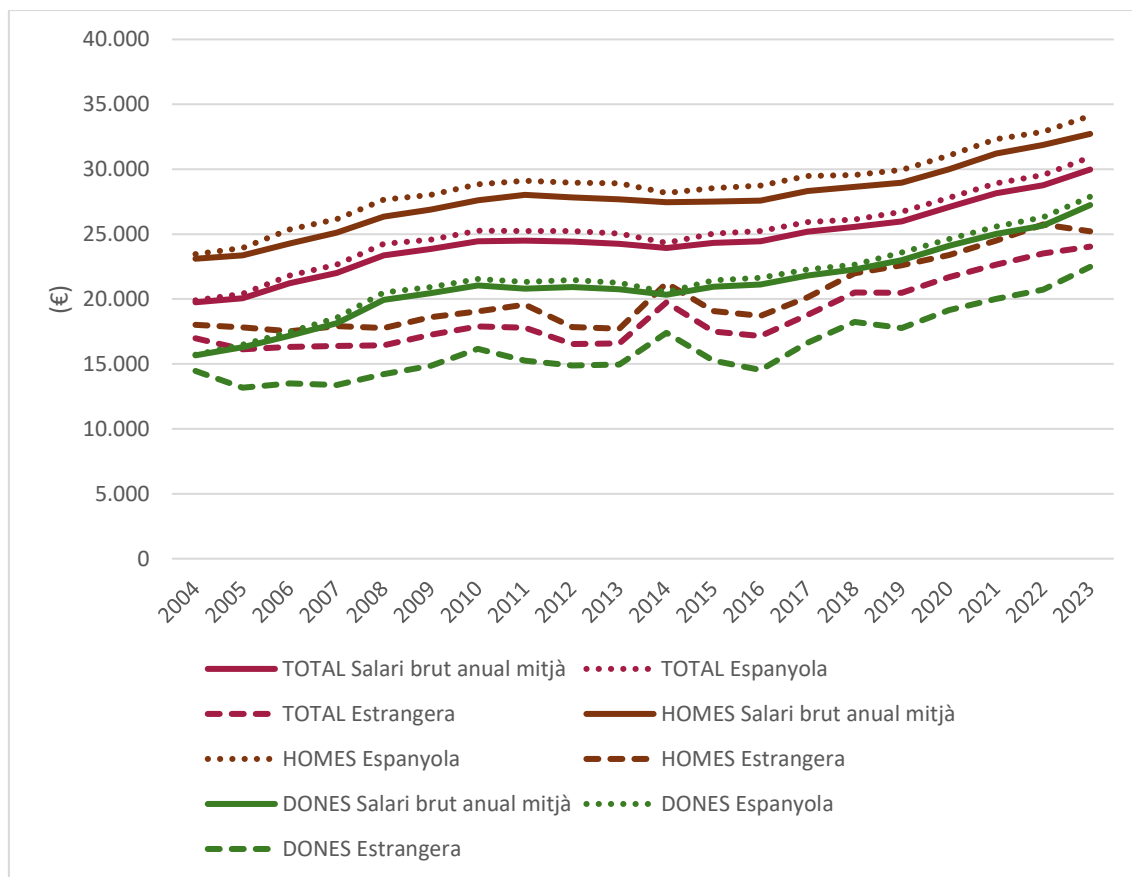

Figura 94: Evolució del salari brut anual en funció de l'origen i el sexe. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

3.2.3. Gestionar amb les persones involucrades les diverses situacions d'atur

El repte pretén millorar la situació d'inserció o reinserció de les persones amb barreres d'entrada al mercat laboral per raons de qualificació professional, origen, edat, gènere, càrregues familiars, etc., amb una feina que els permeti recuperar la seva autoestima i els hàbits laborals i, que les faci protagonistes el procés. El repte pretén veure i seguir l'evolució d'aquestes situacions.

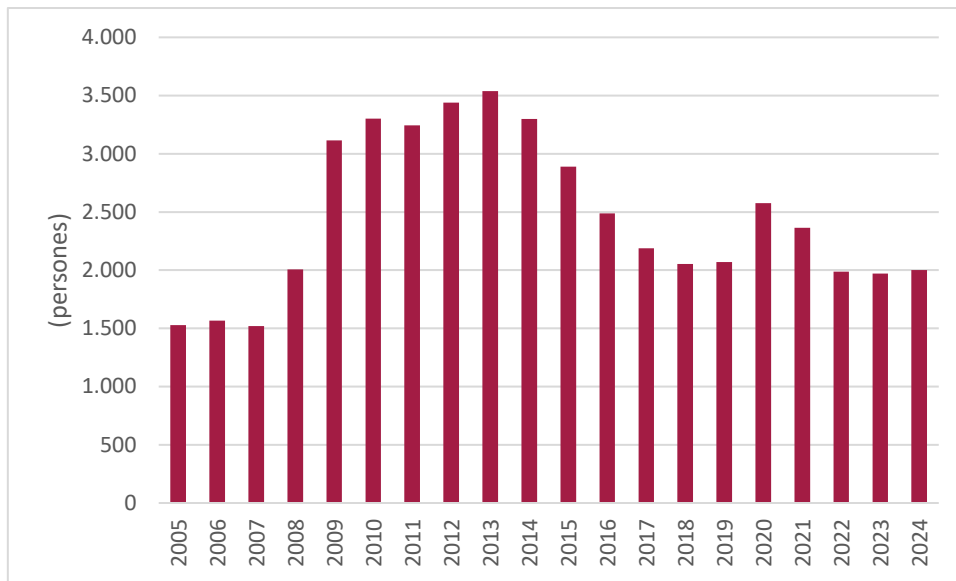

Figura 95: Evolució de la població total aturada a la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

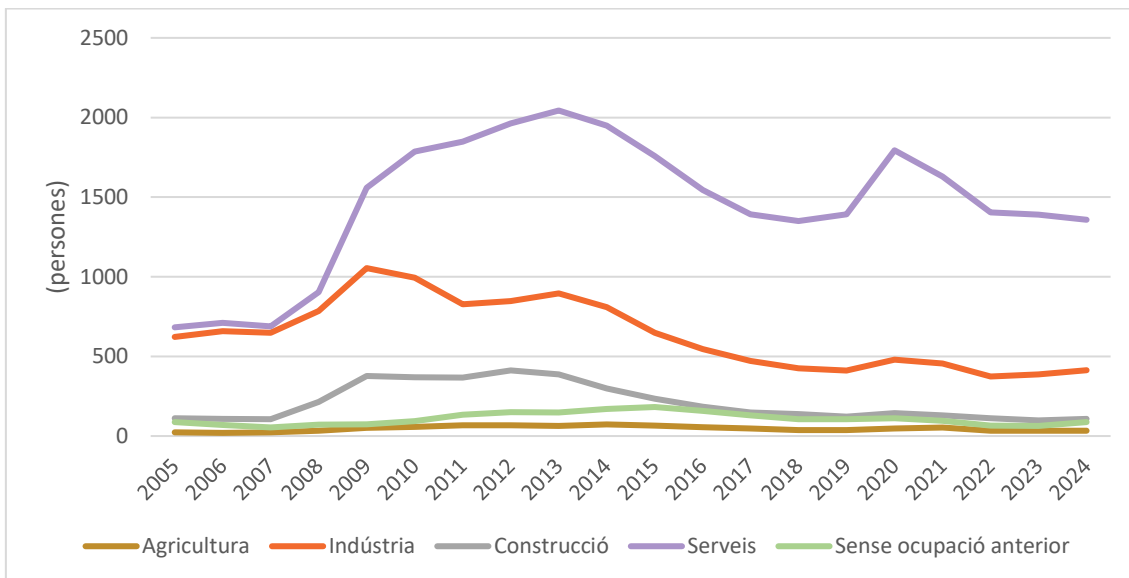

Figura 96: Evolució del nombre d'aturats en funció del sector d'ocupació. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

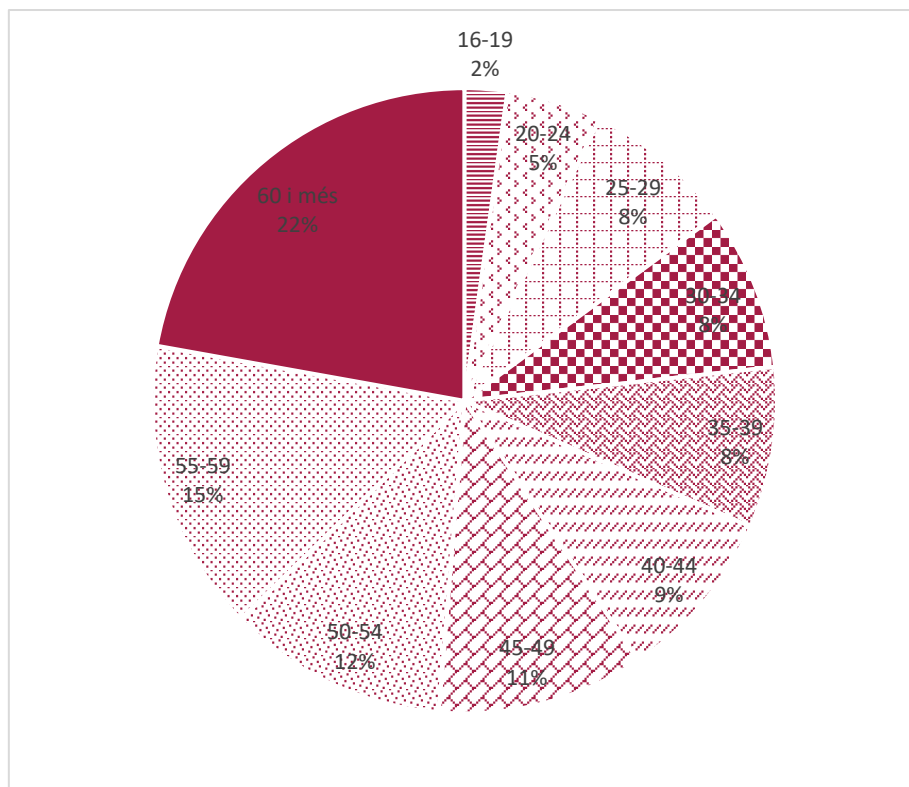

Figura 97: Estructura d'edats de l'atur per l'any 2024. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

3.2.4. Conciliar la vida familiar i laboral

Una societat que vol ser justa, equitativa i solidària ha de permetre que els seus ciutadans tinguin vides plenes, i entenem que, per aconseguir-ho és imprescindible assegurar que es pot conciliar de manera efectiva la vida laboral amb les necessitats de la vida familiar.

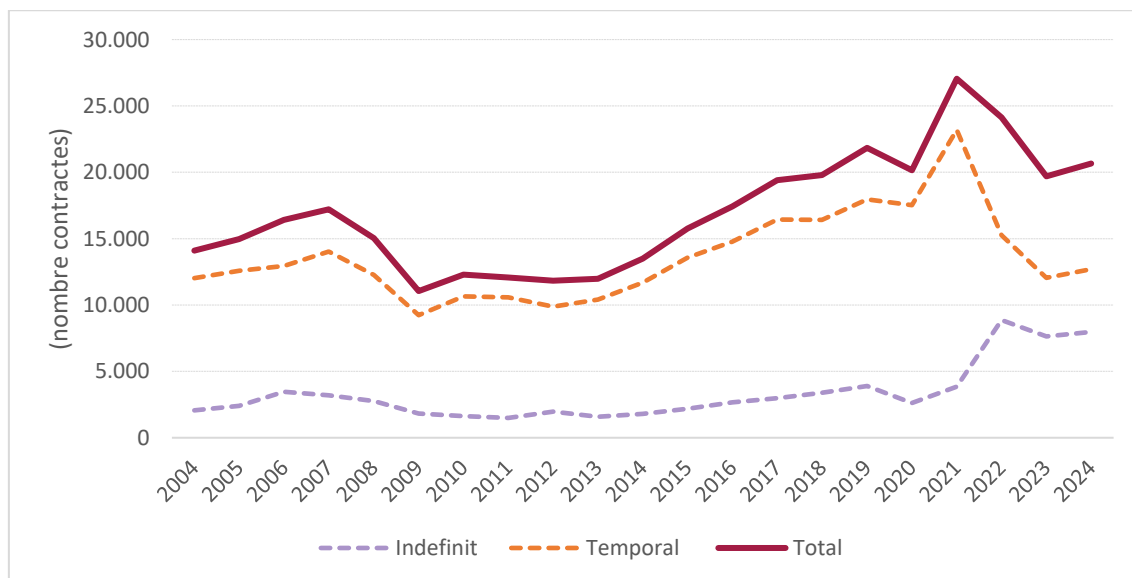

Figura 98: Evolució de la tipologia de contractes: temporal o indefinit. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

3.2.5. Ampliar i diversificar l'oferta de la formació professionalitzadora

No podem admetre que algunes persones no puguin arribar als nivells de formació millors per manca de recursos econòmics. En aquest marc de desenvolupament personal mitjançant l'ocupabilitat, la formació professionalitzadora adquireix una significació rellevant. El repte s'articula en relació amb les variacions

anuals d'alumnes en la formació professionalitzadora i superior (certificats de professionalitat, cicles formatius i graus universitaris).

3.2.6. Obrir el model de governança en el treball

Les nostres empreses i activitats econòmiques han d'avançar amb criteris de responsabilitat social envers els seus treballadors i la societat. El repte es planteja com a millora dels models de governança de les empreses orientades a la incorporació de la responsabilitat social en la gestió, la interrelació entre elles i avançar cap a models d'economia diferent dels actuals. Els propòsits plantejats van en la línia de fomentar la col·laboració empresarial, implantar la responsabilitat social, donar instruments de decisió, millorar la formació dels directius i treballadors en el canvi de model de governança i disposar de fòrums de debat entre empreses, cooperatives i entitats no productives.

3.2.7. Modernitzar la producció cap a un model més sostenible i cogestionat

Es planteja com a repte el control i la disminució de les externalitats que genera l'empresa en el seu model actual de producció (tant industrial com de serveis), inicialment lligats a les emissions de CO₂, consum d'aigua, consums energètics totals i producció de residus totals.

DESENVOLUPAR UN MODEL INDUSTRIAL I PRODUCTIU RESILIENT I DEMOCRÀTIC

El model industrial i productiu que tenim a la comarca no té assegurada la seva continuïtat ni pot assegurar l'estabilitat a llarg termini, la qual cosa pot tenir profundes afectacions en la vida social i en els llocs de treball. Es fa imprescindible, per tant, avançar en un model que permeti assegurar una major resiliència del sistema al mateix temps que garanteixi la sostenibilitat efectiva a llarg termini.

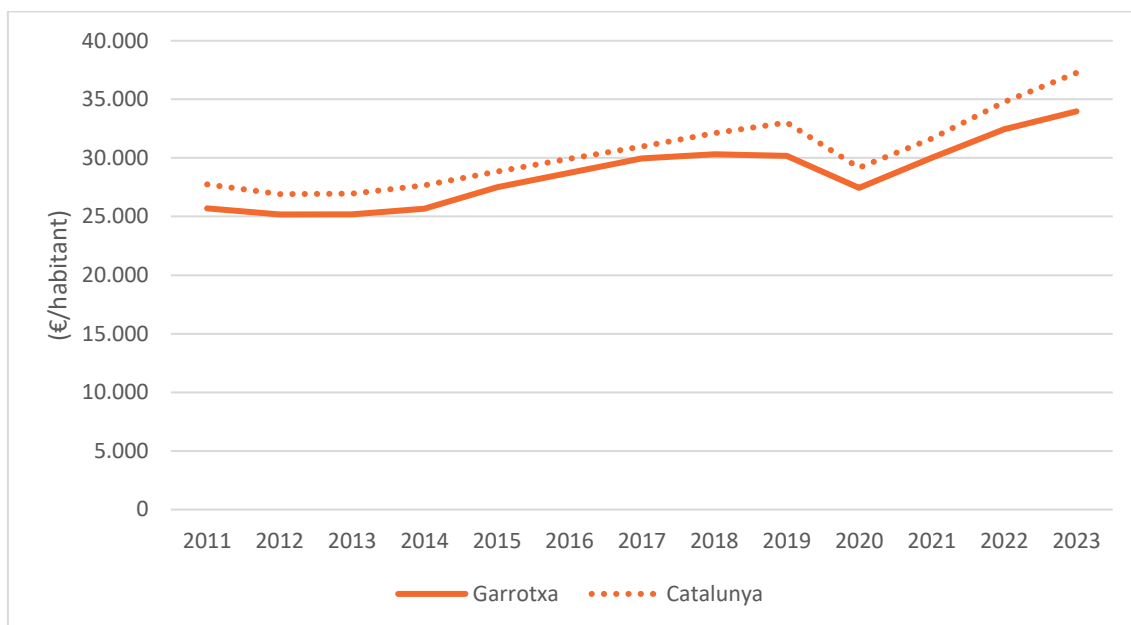

Figura 99: Evolució del PIB per habitant de Garrotxa i Catalunya. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

3.3.1. Evolucionar la indústria comarcal perquè esdevingui líder en la transició ecosocial amb una mirada al canvi climàtic

Cal avançar en un canvi de mirada més enllà de l'economia i que consideri també les persones treballadores i el territori, amb resultats efectius a llarg termini. Per fer-ho, considerem les empreses amb sistemes de gestió responsable documentats.

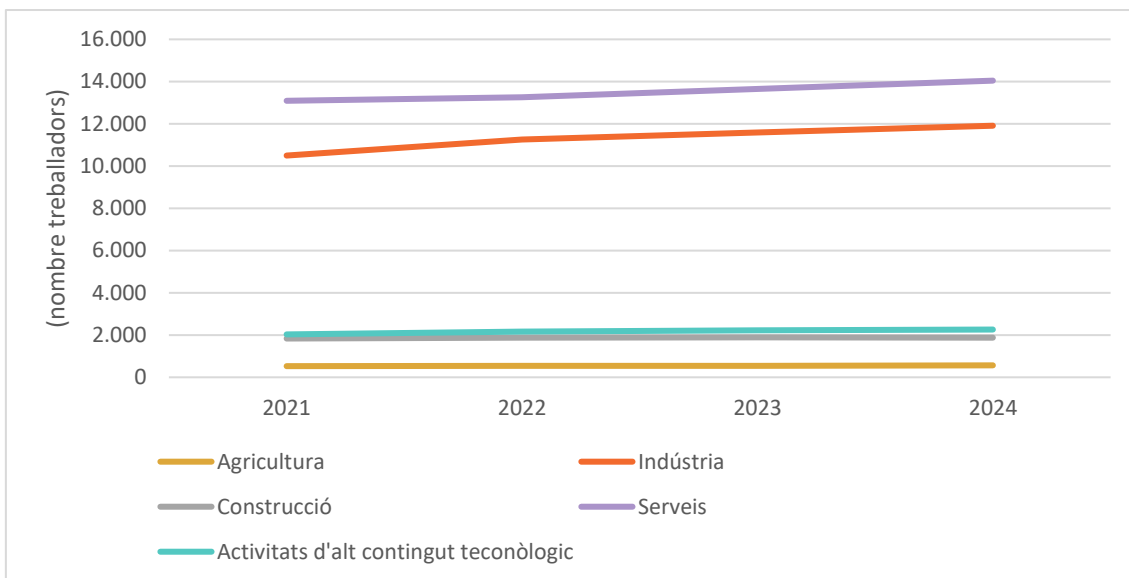

Figura 100: Nombre de treballadors per sector productiu. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'informe socioeconòmic de la demarcació de Girona.

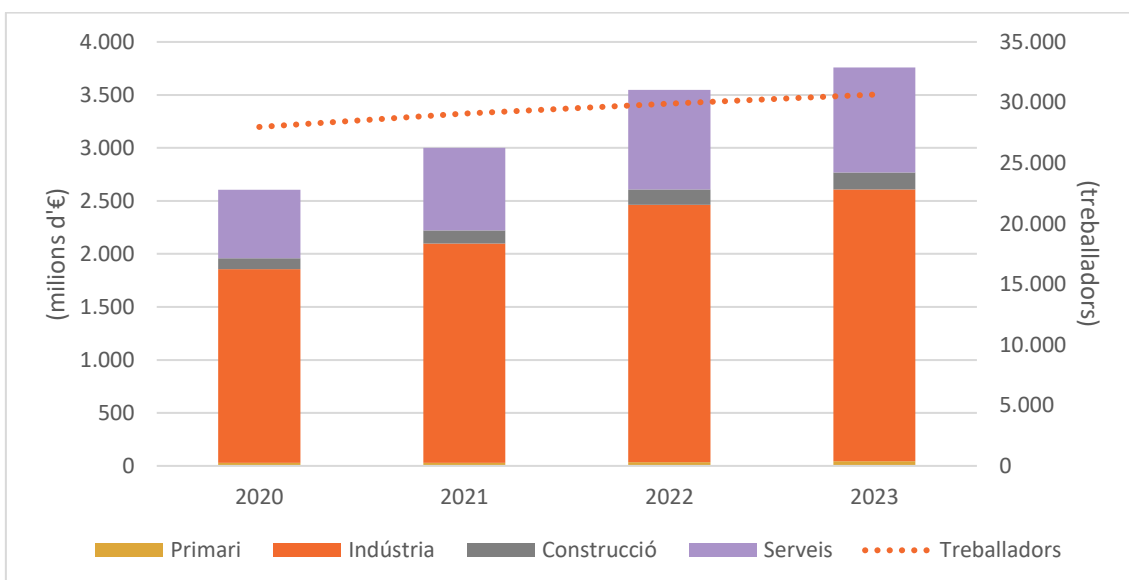

Figura 101: Facturació per sectors i evolució del nombre total de treballadors. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'informe socioeconòmic de la demarcació de Girona.

3.3.2. Desenvolupar models industrials i productius oberts, distribuïts i d'èxit

Aquest repte s'articula inicialment a l'entorn de les empreses que disposen de sistemes d'avaluació de la seva responsabilitat social i ambiental, com a primer pas cap a models de gestió més oberts com grups de millora, fòrums de millora o incorporació en la direcció dels representants dels treballadors.

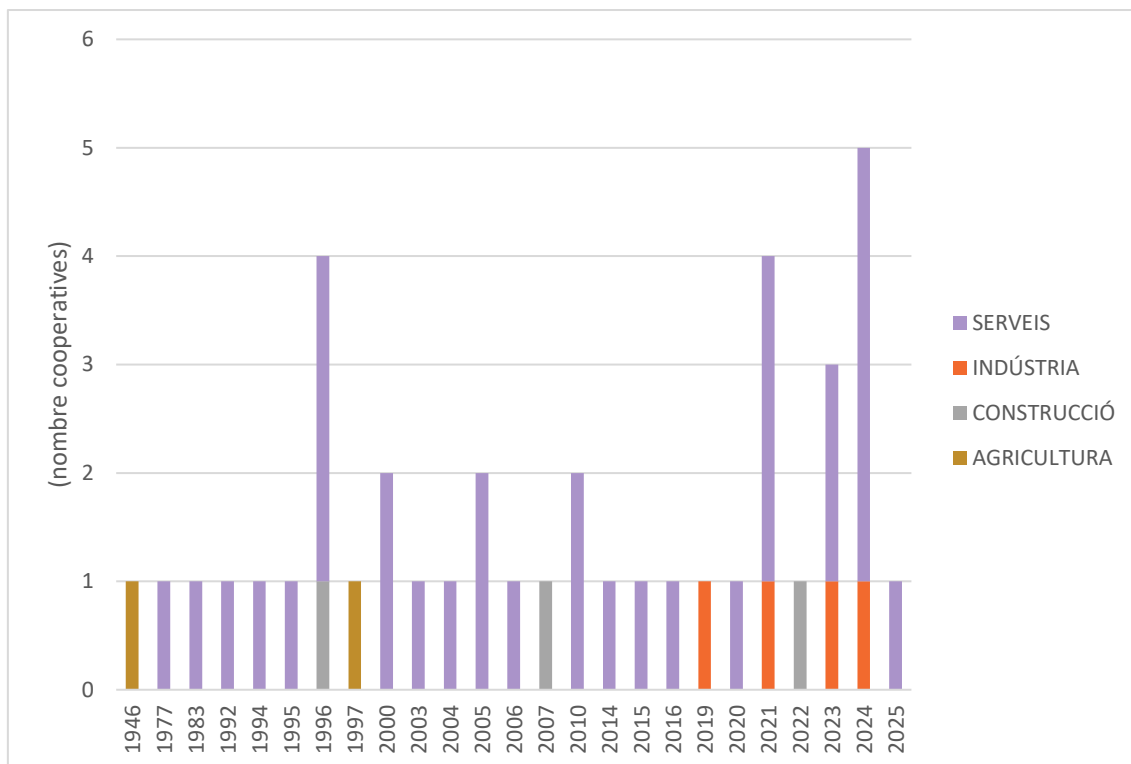

Figura 102: Evolució del nombre de cooperatives distribuïdes per sectors. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Registre General de Cooperatives.

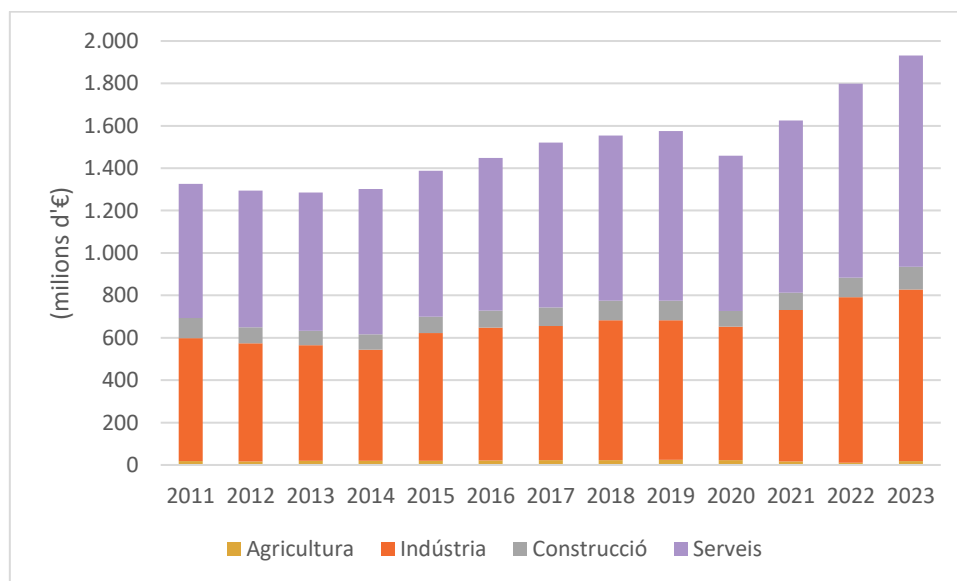

Figura 103: Valor afegit brut expressat en milions d'euros pels diferents sectors a la Garrotxa. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

3.3.3. Potenciar la regeneració del sector agrícola, ramader i forestal

Les activitats del sector primari són essencials per assegurar l'equilibri i la sostenibilitat del territori. Aquest repte, que té una profunda relació amb assegurar la sobirania alimentària, es reproduïx aquí per la forta implicació en allò que suposo l'equilibri territorial; l'avaluació es planteja en el seguiment del nombre d'activitats primàries en procés de reconversió a model més sostenibles.

Aquest objectiu té una rellevància i significació clau en el moment de canvi sistèmic com el que encarem. Per poder canviar el model econòmic existent és imprescindible disposar d'eines i estratègies que permetin avançar en la innovació i en el foment de l'emprenedoria. És la manera més efectiva de poder explorar nous nínxols i desenvolupar noves oportunitats.

3.4.1. Potenciar l'emprenedoria individual i col·lectiva

L'emprenedoria és una actitud valuosa per l'avanç de la nostra societat; malgrat això, cal que aquesta sigui durable en el temps per assegurar la millora personal i col·lectiva. El repte es planteja en l'avaluació del nombre d'activitats creades que resisteixen el pas del temps (més de 3 anys de supervivència).

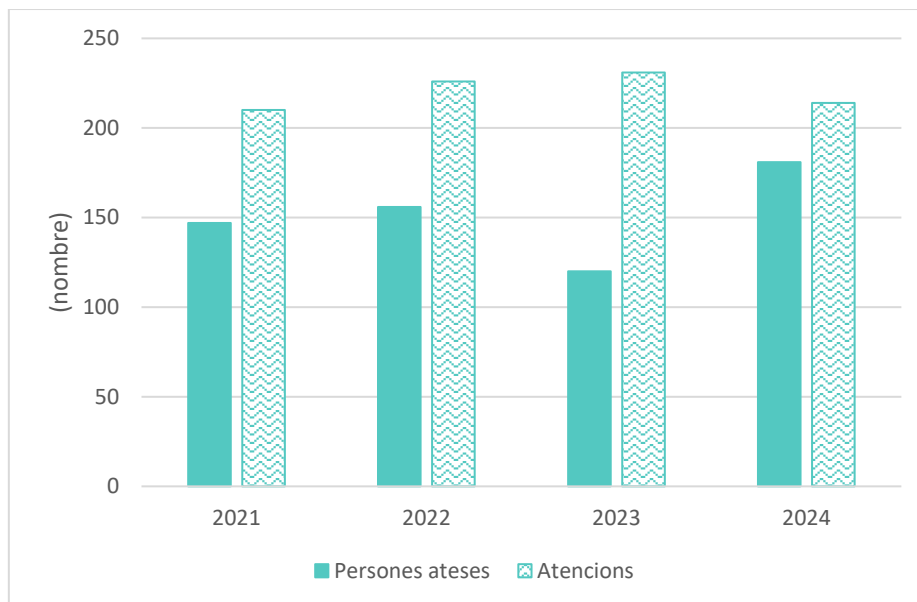

Figura 104: Nombre d'accions d'acompanyament a l'emprenedoria. Font: elaboració pròpia a partir de dades de DinàmiG

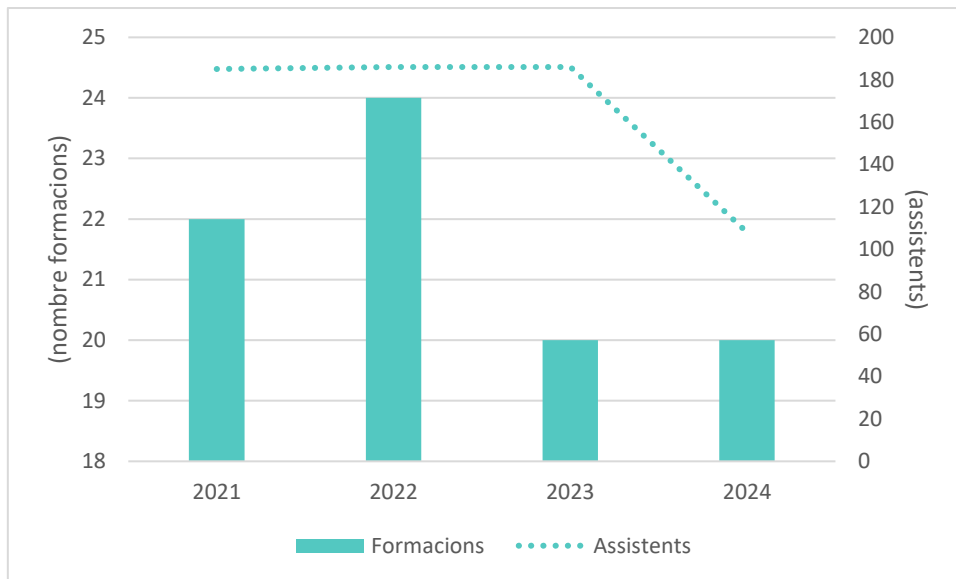

Figura 105: Formació per l'emprenedoria i assistents a aquesta. Font: elaboració pròpia a partir de dades de DinàmiG.

3.4.2. Potenciar la innovació en tots els camps de la producció i els serveis

La innovació demana capacitats, eines i espais per desenvolupar-se, per tant, en cal disposar de Lab's i espais d'innovació.

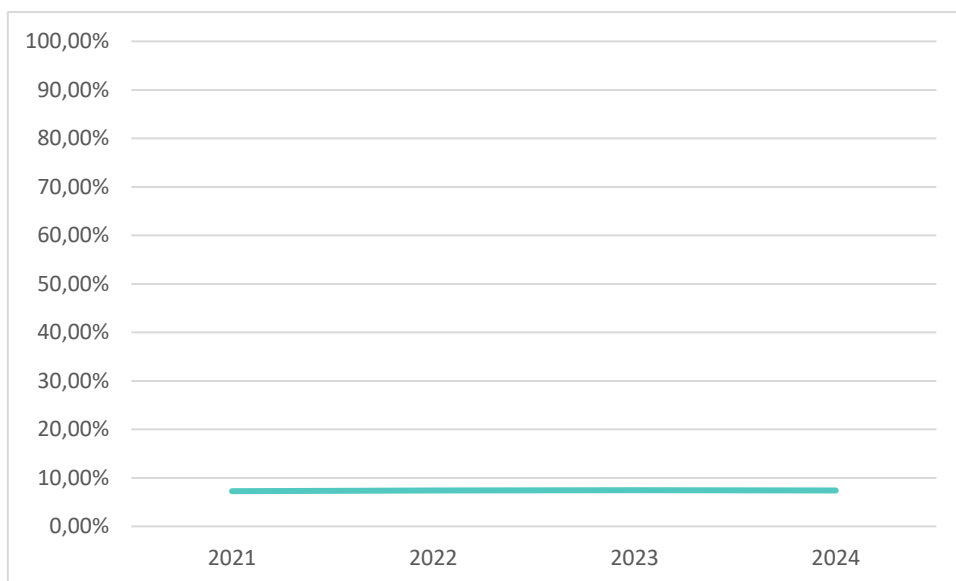

Figura 106: Evolució del percentatge de llocs de treball amb alt contingut tecnològic. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'informe socioeconòmic de la demarcació de Girona.

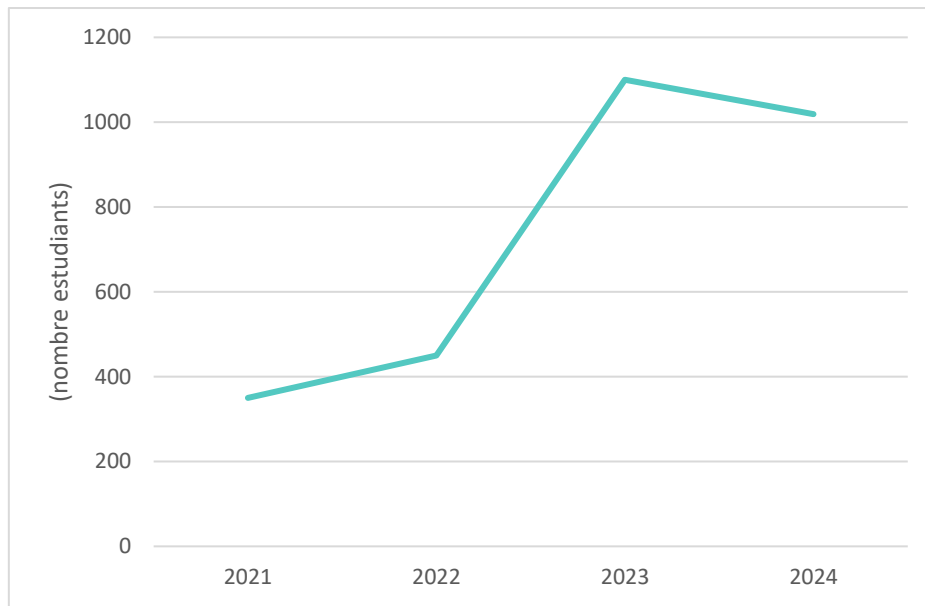

Figura 107: Nombre d'estudiants participants a les jornades per a estudiants de l'àrea d'emprenedoria. Font: elaboració pròpia a partir de dades de DinàmiG.

3.5 Infraestructu- res adequades

INTEGRAR LES INFRAESTRUCTURES PERQUÈ CONTRIBUEIXIN A L'EVOLUCIÓ SOCIAL I ESTIGUIN EN EQUILIBRI AMB L'ENTORN NATURAL

Les infraestructures i el seu desenvolupament esdevenen essencials per al desenvolupament del model social i la nostra civilització: no obstant això, aquestes mateixes infraestructures causen profundes distorsions, tant al territori com en la societat. Per tant, les decisions que afecten la necessitat, localització i dimensió són sempre motiu de crítica, enfrontament i malfiança. Aquest objectiu pretén establir sistemes per poder afrontar tots els aspectes lligats a les infraestructures de manera ordenada, eficient i, sobretot, transparent i oberta, de manera que les decisions finals puguin ser el màxim d'acceptades i consensuades possible.

3.5.1. Democratitzar la planificació i el disseny de les infraestructures

El repte proposa trobar, generar i potenciar eines i estratègies que permetin la planificació avançada d'infraestructures que puguin ser necessàries per al territori. Cal anticipar-se a la necessitat i avaluar de manera efectiva els riscos, les amenaces i els avantatges que comporten, per això, el repte vol disposar d'un pla que ja d'actuar com a full de ruta en un futur immediat.

3.5.2. Garantir la resiliència de les infraestructures

Es vol tenir l'avaluació, el control i el seguiment que permeti assegurar la continuïtat i seguretat de les infraestructures existents al territori més enllà de la seva vida útil programada. El repte se centra a computar les reserves econòmiques de recursos per assegurar el manteniment i la reposició (entès com a amortització tècnica) de les infraestructures.

3.5.3. Gestionar la distribució territorial d'infraestructures i serveis

Tenir control i distribució efectiva de les necessitats temporals de noves infraestructures o de substitució de les existents, de manera anticipada a la necessitat real. Cal estar preparat i haver pensat el que necessitem per evitar imposicions o la implantació d'infraestructures no volgudes, supèrflues, innecessàries o sobredimensionades per la nostra realitat. Més enllà d'aquesta visió elevada, el repte també busca tenir controlada i determinada la distribució territorial dels serveis assumint que això té implicacions importants en l'equilibri territorial.

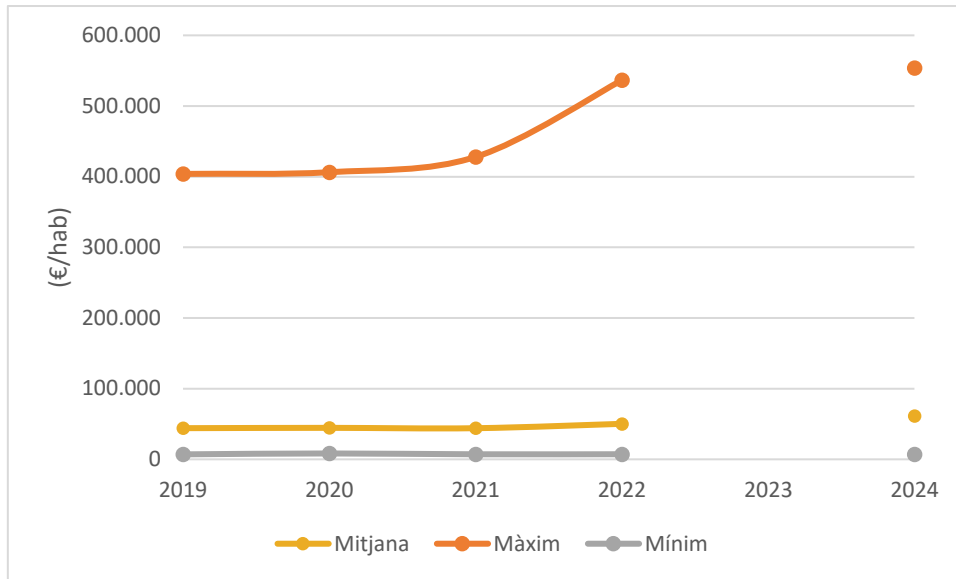

Figura 108: Evolució de la facturació per càpita als diferents municipis de la comarca, es mostra la mitjana comarcal, així com el màxim i el mínim. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Estructura Empresarial de la Demarcació de Girona.

3.6 Serveis en equilibri amb el territori

POTENCIAR EL DESENVOLUPAMENT DE SERVEIS QUE APORTIN EQUILIBRI AL TERRITORI

Aquest objectiu busca la gestió i desenvolupament d'activitats econòmiques al territori, diferents de les industrials i que aportin i comportin una millora en l'equilibri territorial.

3.6.1. Desenvolupar els plans de turisme sostenible (CETS)

El repte proposa trobar, generar i potenciar eines i estratègies que permetin la planificació avançada d'infraestructures que puguin ser necessàries per al territori. Cal anticipar-se a la necessitat i avaluar de manera efectiva els riscos, les amenaces i avantatges que comporten, per això, el repte vol disposar d'un pla que ha d'actuar com a full de ruta en un futur immediat.

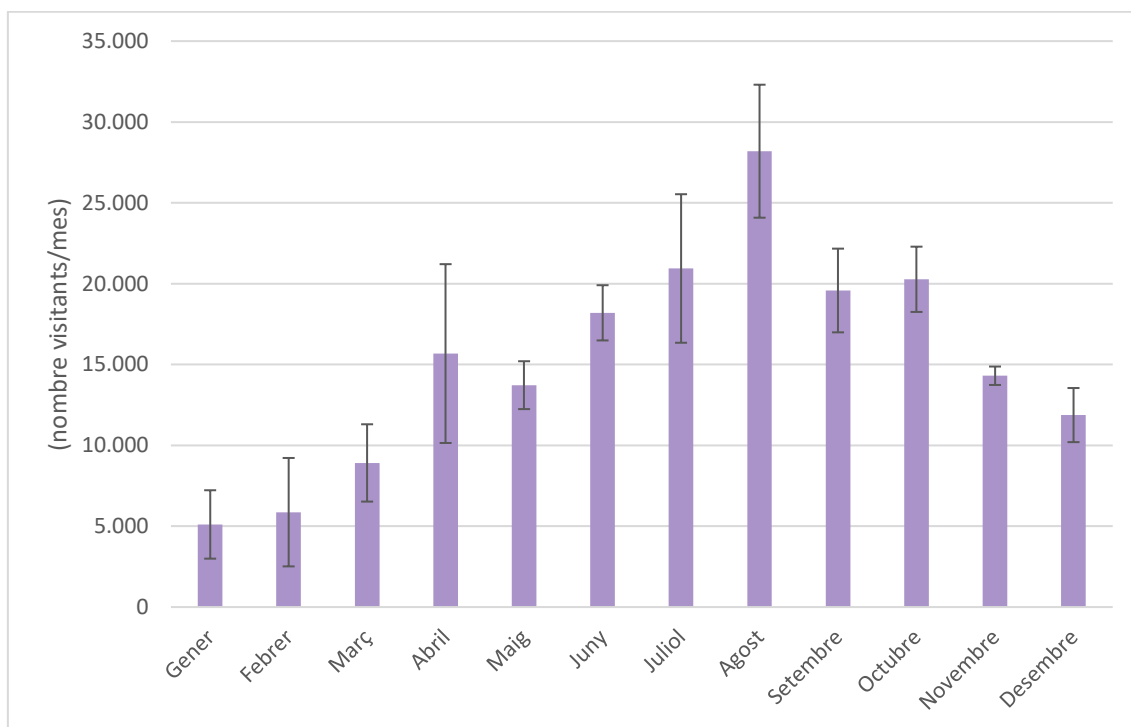

Figura 109: Estacionalitat del turisme a la comarca entre els anys 2021 i 2024, el gràfic mostra la variabilitat mensual al llarg dels anys. Font: elaboració pròpia a partir de dades de Turisme Garrotxa.

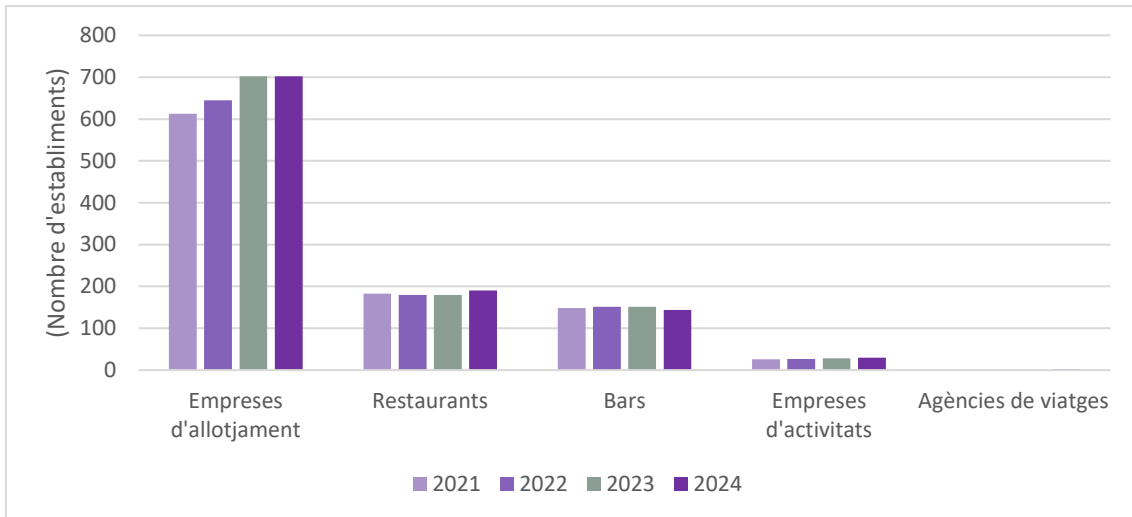

Figura 110: Nombre d'establiments dedicats a les activitats turístiques o relacionades amb el turisme a la comarca. Font: elaboració pròpia a partir de dades de Turisme Garrotxa.

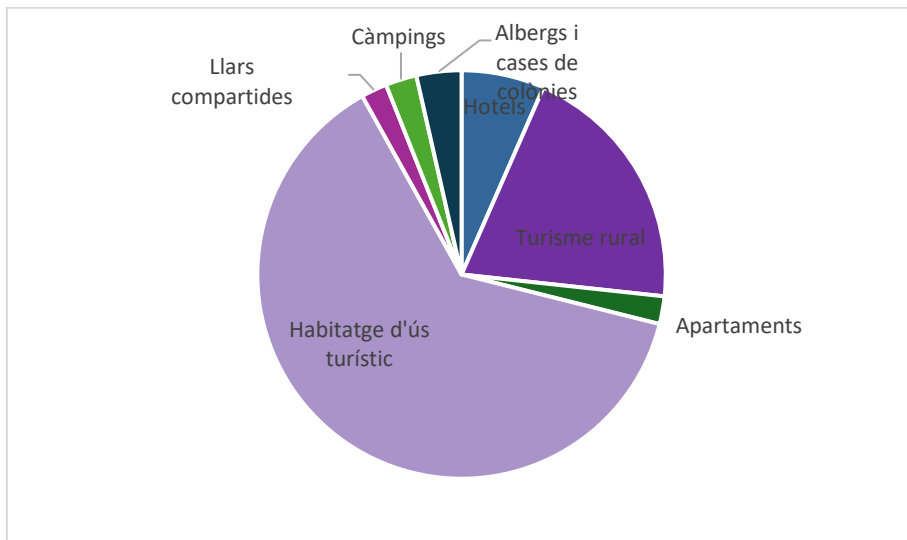

Figura 111: Distribució de les empreses d'allotjaments de la comarca per l'any 2024. Font: elaboració pròpia a partir de dades de Turisme Garrotxa.

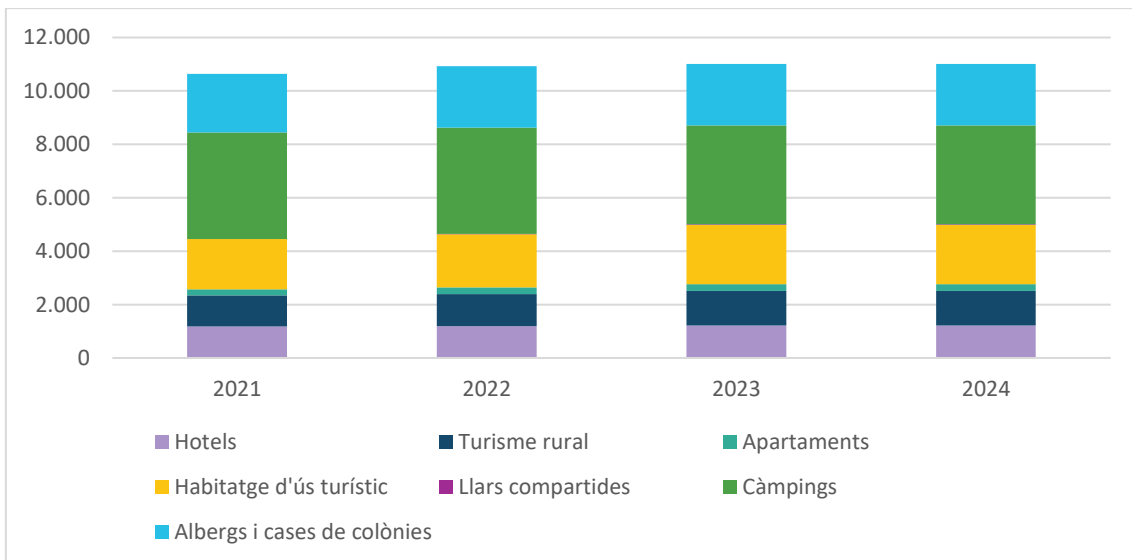

Figura 112: Places d'allotjament per tipologia. Font: elaboració pròpia a partir de dades de Turisme Garrotxa.

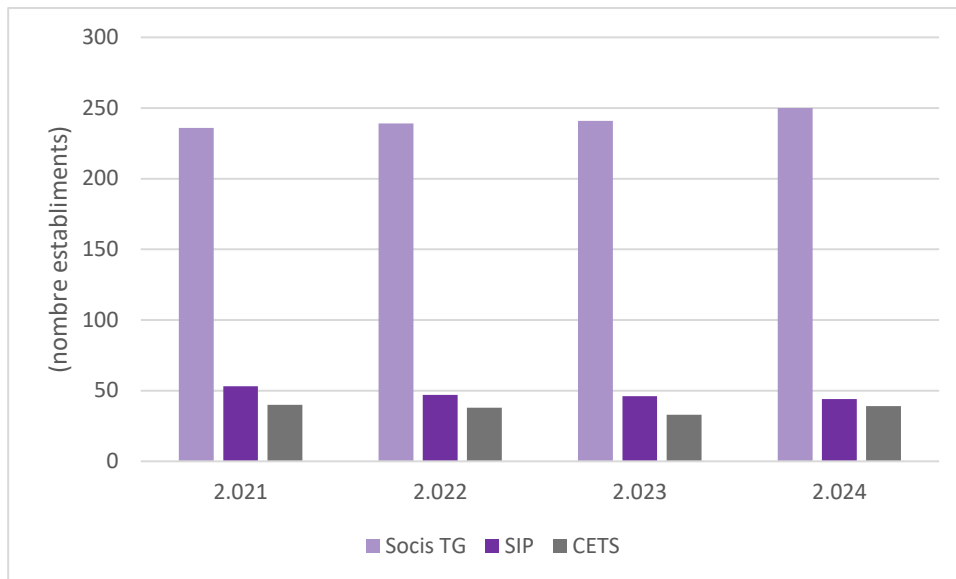

Figura 113: Nombre d'establiments turístics que participen en les diferents propostes associatives. Font: elaboració pròpia a partir de dades de Turisme Garrotxa.

3.6.2. Disminuir les externalitats directes i indirectes en la prestació dels serveis

Aplicació a les activitats econòmiques de serveis del Codi de gestió sostenible desenvolupat pel programa Lider.

3.6.3. Gestionar els riscos per augmentar la resiliència

Els riscos i les situacions crítiques augmentaran en un futur, sobretot pels efectes derivats del canvi climàtic, i això comportarà l'increment de la inseguretat i fallades de tota mena de serveis. Veiem que cal estar preparats i tenir organització i eines per poder respondre a aquesta realitat, per això aquest repte proposa la creació i manteniment de les planificacions i les eines lligades a la gestió de les emergències (TTR i CEGAR).

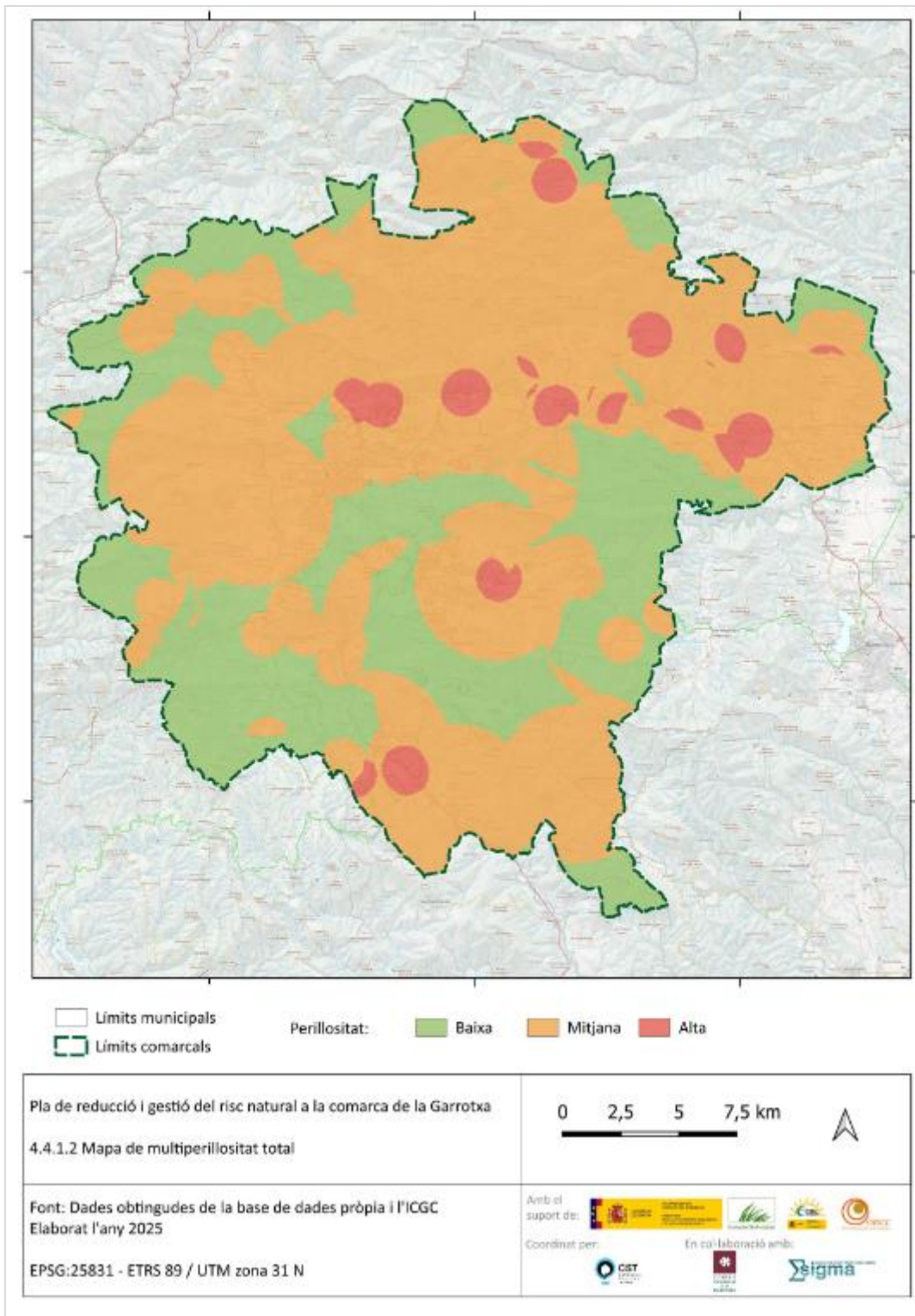

Figura 114: Mapa de multiperillositat total de la Garrotxa, inclou inundacions, esllavissades, terratrèmols, incendis, subsidències, desprendiments. Font: Pla de Reducció i Gestió del risc natural.

3.7 Mobilitat sostenible

INNOVAR EN EL MODEL DE MOBILITAT I GESTIONAR LA TRANSICIÓ DEL MODEL CAP A LA SOSTENIBILITAT

És un objectiu complex que interacciona amb molts d'altres (metabolisme social, energia, desenvolupament, equilibri territorial,...). Avui en dia es plantegen nombroses innovacions sense que tinguem un coneixement prou bo dels resultats, per això és imprescindible continuar treballant per assolir l'objectiu consistent al més aviat possible.

3.7.1. Gestionar el model de mobilitat actual per fer-lo més accessible i eficient

Avançar d'una mobilitat individual motoritzada cap a una mobilitat col·lectiva i, en tot cas, sense emissions directes. L'objectiu del repte se centra que el 2030 es redueixin en un 50% els desplaçaments amb vehicles contaminants. L'avaluació es planteja sobre el ritme de canvi dels usuaris del transport individual al transport públic.

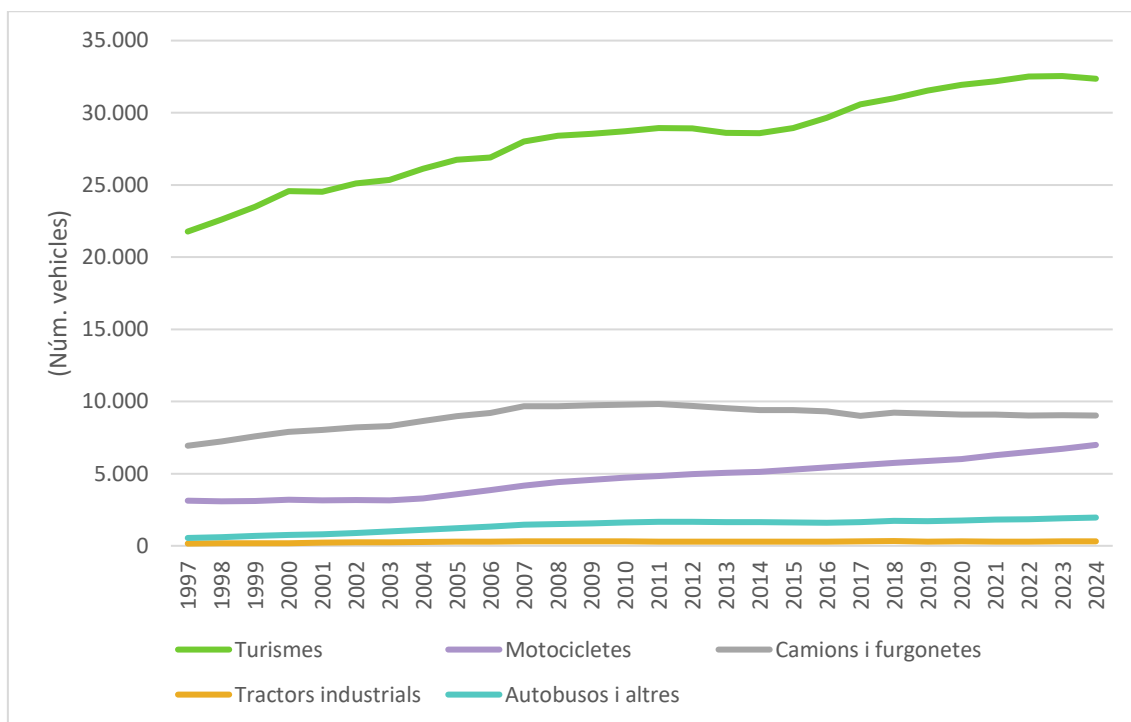

Figura 115: Evolució del parc de vehicles de la comarca per tipus. Font: elaboració pròpia a partir de dades d'IDESCAT.

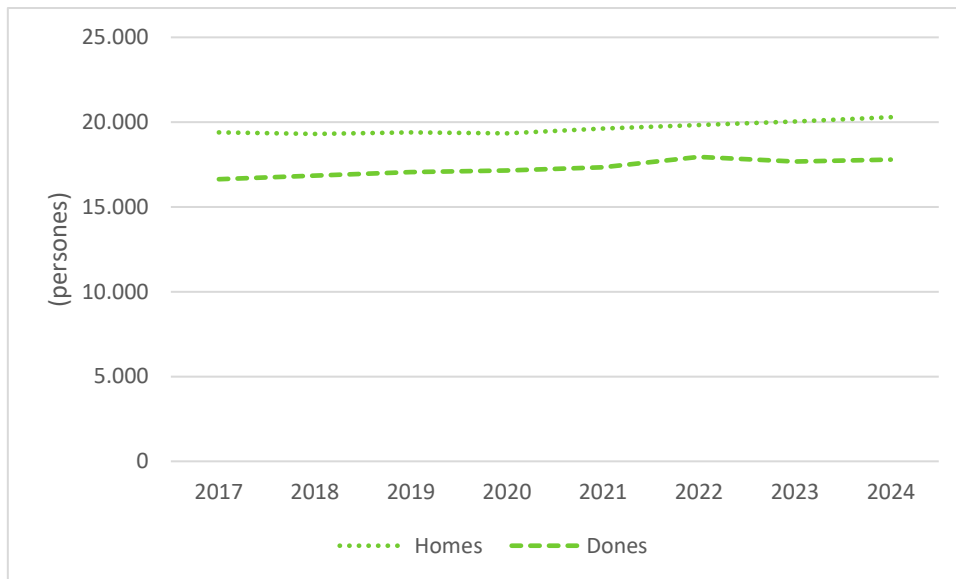

Figura 116: Evolució del nombre de conductors, diferenciant homes i dones. Font: elaboració pròpia a partir de dades de la DGT.

3.7.2. Experimentar en noves propostes de mobilitat per catalitzar la transició cap a la sostenibilitat

El pas cap a una mobilitat sostenible no té un manual d'ús i requereix nombrosos processos d'adaptació que impliquen proves i errors, és a dir, ens porta a provar processos i models diferents i veure'n l'eficàcia. En aquest moment el repte es planteja avaluable en relació amb el nombre de proves posades en funcionament per canviar el model de sostenibilitat.

SOM PAU I ALIANCES

Aquest objectiu justifica en si mateix l'existència del Fem Garrotxa tal com s'ha plantejat l'encàrrec per part de la presidència del CCG. Per tant, el repte busca canviar el model de governança i les relacions entre l'Administració i la ciutadania cap a un model de gestió molt més obert i transparent, en què cada actor pugui reclamar el compliment dels seus drets, però alhora es responsabilitzi clarament dels seus deures.

4.1.1. Assegurar la inclusivitat i la transparència de la informació rellevant per la governança

S'entén la corresponsabilitat en les accions públiques com la manera de poder assegurar la regeneració efectiva del model social.

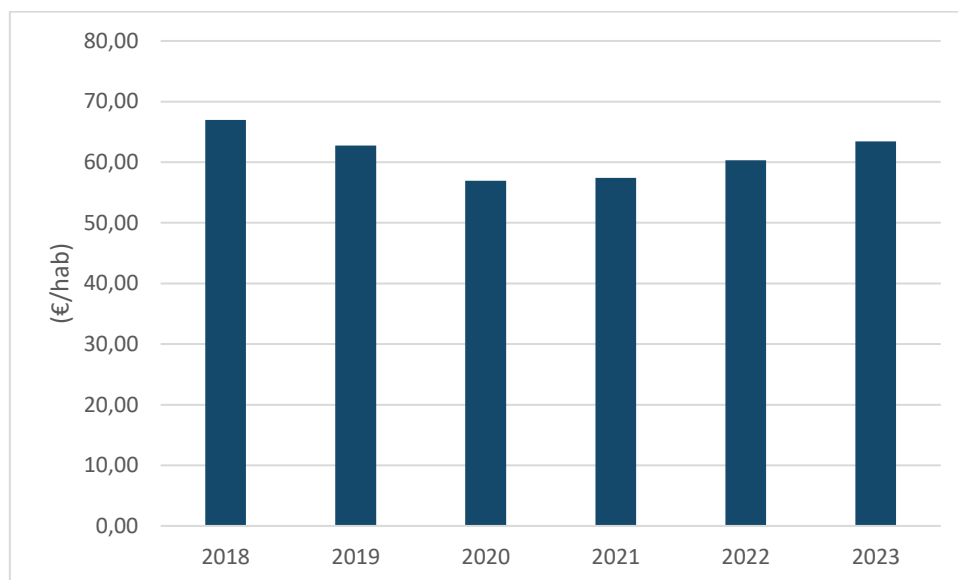

Figura 117: Deute públic per anys a la Garrotxa, expressat per € per habitant. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Muncat.

4.1.2. Articular una xarxa transsectorial, descentralitzada i distribuïda, per a la presa de decisions amb el PEP-G i el desenvolupament territorial

Totes les ciutadanes i ciutadans en el marc del projecte han de ser conscients dels seus drets, així com dels seus deures i, en aquest sentit, la participació en els grups d'anàlisi i decisió es considera imprescindible per al futur.

4.1.3. Incrementar la corresponsabilitat i la cogestió entre l'administració i els diferents sectors

Les relacions entre l'Administració i els ciutadans han d'avançar en la línia d'incrementar la participació i la interacció entre uns i altres per donar resposta directa i efectiva a les necessitats canviants a què ens va portant el canvi global.

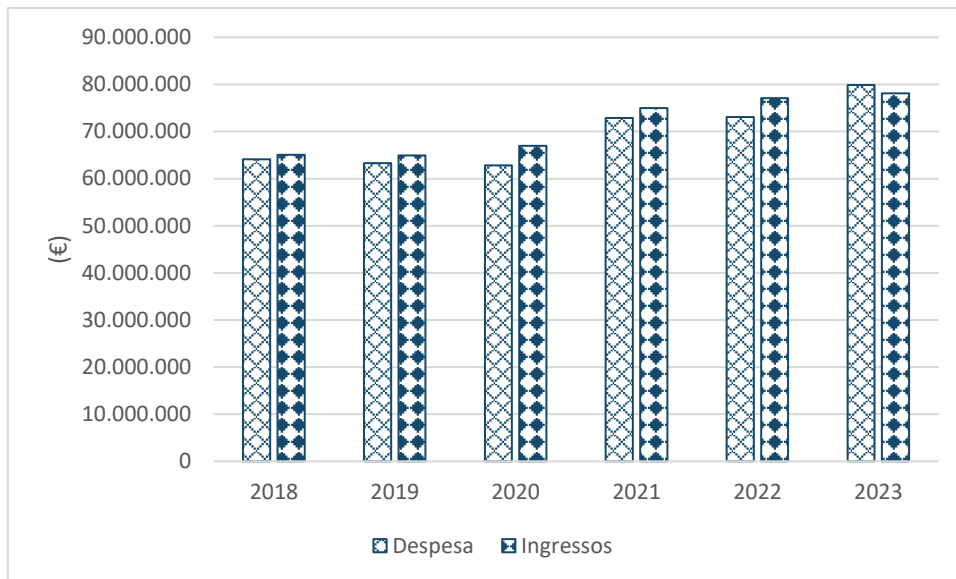

Figura 118: Ingressos i despeses municipals pel total de la comarca. Font: elaboració pròpia a partir de dades del Municat.

AUGMENTAR LA PARTICIPACIÓ I LA TRANSPARÈNCIA EN LA PRESA DE DECISIONS

Aquest objectiu vol contrarestar el model individualista que actualment conforma les nostres relacions socials. Ens cal un canvi per percebre de manera clara que: a més dels drets que cada un de nosaltres tenim, el fet de viure en societat determina l'existència d'uns deures que no es poden negligir si es busca el bé de la col·lectivitat.

4.2.1. Defensar i consolidar els drets i deures de la ciutadania

Reconèixer els drets individuals de les persones i valorar l'equitat entre els municipis i els seus residents. Les persones han d'exigir els seus drets al mateix temps que han de complir els deures de la vida en societat.

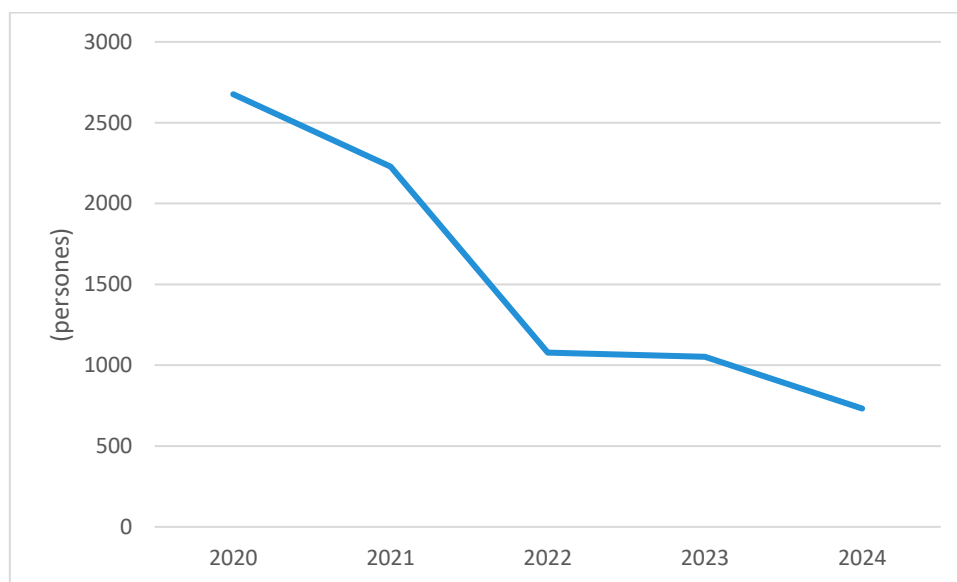

Figura 119: Evolució de les atencions del Servei d'acollida d'Olot. Font: elaboració pròpia a partir de dades del CASG.

4.2.2. Enfortir les polítiques de justícia social i de participació

Millorar la capacitat de participació de la població en les decisions públiques, i l'equitat i garantia en el tracte rebut per les administracions. Es proposa avaluar el repte en relació amb el nombre d'actuacions traduïdes a les 5 llengües amb més nombre de parlants a la comarca, després del català i el castellà, el nombre de menors tutelats a l'any i l'aplicació diferencial de l'IBI.

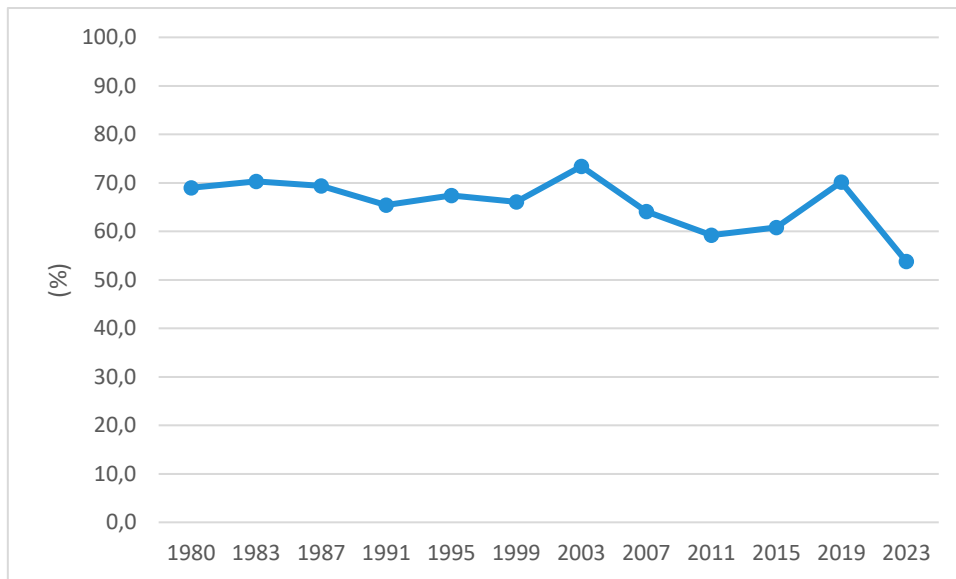

Figura 120: Taxa de participació electoral a les eleccions municipals. Font: elaboració pròpia a partir de dades de eleccions.gencat.cat

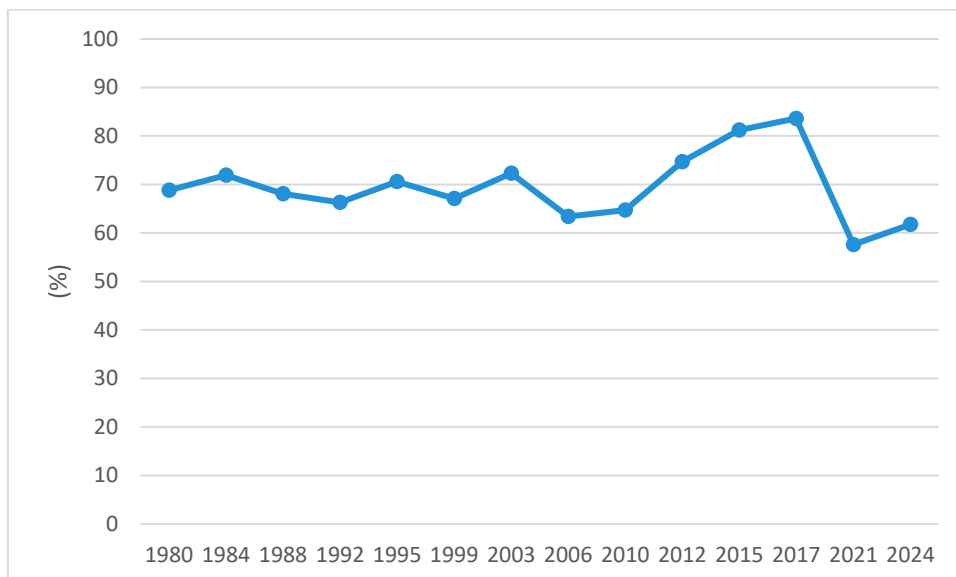

Figura 121: Taxa de participació electoral a les eleccions al Parlament de Catalunya. Font: elaboració pròpia a partir de dades de eleccions.gencat.cat

4.2.3. Desenvolupar una estructura de justícia restaurativa liderada per actors locals

La justícia que s'aplica actualment té una procediments llargs i complexos que volen ser molt garantistes i que, en determinats moments, sobrepassen les necessitats i la realitat de les actuacions que han de resoldre. Per això es proposa desenvolupar fórmules creatives que alleugereixin les actuacions, sense rebaixar les garanties i que ens permetin resoldre problemàtiques amb l'acord explícit de les parts.

DIVERSIFICAR I POTENCIAR ELS CANALS I MITJANS DE COMUNICACIÓ

La comunicació esdevé una eina imprescindible en el desenvolupament del projecte; no obstant això, aquí s'aborda la comunicació únicament com una estructura reglada i en mans dels mitjans de comunicació, sinó que es vol oberta a la població en general i a canals no reglats formalment. Això comporta un risc evident, com no es pot veure en l'ús i abús de les xarxes socials.

4.3.1. Assegurar la pluralitat i diversitat informativa

L'articulació formal del repte i la seva avaluació passa per la creació d'un observatori dels mitjans d'informació comarcal. El repte busca cobrir tota la diversitat existent, la utilització del llenguatge respectuós i que promogui la pluralitat de veus de la comarca, entre d'altres.

4.3.2. Garantir la veracitat informativa

Els informadors no poden prendre partit en els debats públics ni els conflictes, sinó que cal que donin una visió de mediació i facilitació, potenciant el debat. És important donar rellevància a les certeses i als fets comprovats, demostrables i irrefutables i no entrar en el terreny de les especulacions i suposicions. L'avaluació del repte es farà amb les aportacions de l'observatori sobre els mitjans de comunicació de la comarca.

4.3.3. Garantir la comunicació inclusiva

La informació ha de garantir que és accessible en vocabulari, format o contingut per a tota la població. L'avaluació del repte es farà amb les aportacions de l'observatori sobre els mitjans de comunicació de la comarca.

AUGMENTAR L'AGILITAT, ADAPTABILITAT I ENXARXAMENT DE LES INSTITUCIONS PÚBLIQUES

En el marc que ens ocupa, no hi ha cap altra solució que millorar la gestió de l'Administració en la línia de tot el que recull aquest document. Cal fomentar l'intercanvi i les aliances entre diferents actors de la mateixa Administració per desenvolupar projectes de manera compartida i col·laborativa. La mateixa realitat es proposa per als actors polítics i la definició de les polítiques públiques.

4.4.1. Adaptar i agilitzar l'administració pública per fer front al context del canvi global

El canvi global portarà a l'Administració a unes exigències i sistemes de treball per als quals no està preparada, per tant, cal accelerar el procés de canvi a la nova realitat.

4.4.2. Fer l'administració més transparent i oberta

Les accions i actuacions que fa l'Administració estan sotmeses a la publicitat determinada per la llei, això no obstant, és evident que els sistemes de comunicació i els nivells de transparència han de millorar de manera efectiva.

4.4.3. Coordinar de manera transversal i col·laborativa les diferents administracions perquè treballin per objectius en lloc de fer-ho per departaments

L'organització actual de l'Administració no ajuda en la resolució de problemes complexos; l'organització per departaments fa que aquestes es tanquin en si mateixes i no analitzin ni proposin solucions globals. Aquesta dinàmica amb la realitat actual ha de variar si volem donar solucions sistèmiques.